SLUŽBENI VJESNIK
OPĆINE ROGOZNICA
SLUŽBENO GLASILO OPĆINE ROGOZNICA

Godište IX.	Rogoznica, 7. travnja 2026.	Broj 6

ISSN 2623-7865

SADRŽAJ

I.
OPĆINSKO VIJEĆE
OPĆINE ROGOZNICA

639. ODLUKA o usvajanju Plana upravljanja destinacijom Općine Rogoznica za razdoblje 2025.-2028. godine 2

Plan upravljanja destinacijom Općine Rogoznica Za razdoblje 2025. - 2028. 3

I.
OPĆINSKO VIJEĆE
OPĆINE ROGOZNICA

639.

Temeljem članka 25. stavka 8. Zakona o turizmu („Narodne novine“, broj 156/23) i članka 34. Statuta Općine Rogoznica („Službeni vjesnik Općine Rogoznica“, broj 2/21), na prijedlog turističkog vijeća Turističke zajednice Općine Rogoznica, Općinsko vijeće Općine Rogoznica, na 9. sjednici od 07. travnja 2026. godine, donosi

ODLUKU
o usvajanju Plana upravljanja destinacijom Općine Rogoznica za razdoblje 2025.-2028. godine

Članak 1.

Ovom Odlukom usvaja se Plan upravljanja destinacijom Općine Rogoznica za razdoblje 2025.-2028. godine, a koji je sastavni dio ove Odluke.

Članak 2.

Plan upravljanja destinacijom Općine Rogoznica za razdoblje 2025.-2028. godine iz članka 1. ove Odluke objaviti će se u „Službenom vjesniku Općine Rogoznica".

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom vjesniku Općine Rogoznica".

KLASA: 334-01/26-01/1
URBROJ: 2182-12-01/26-2
Rogoznica, 07. travnja 2026.

OPĆINSKO VIJEĆE
OPĆINE ROGOZNICA

PREDSJEDNICA
Sandra Jakelić,v.r.

PLAN UPRAVLJANJA DESTINACIJOM OPĆINE ROGOZNICA ZA RAZDOBLJE 2025. - 2028.

Dalmacija
Rogoznica

Rogoznica, 08.01.2026.

SADRŽAJ

1. UVOD ... 9
1.1. Metodološki okvir ... 11
1.2. Dionici uključeni u izradu Plana upravljanja destinacijom ... 14
1.3. Profil odredišta ... 17
1.4. Turistička zajednica Općine Rogoznica ... 20
1.5. Zadaće lokalne turističke zajednice ... 21
1.6. Suradnja jedinice lokalne samouprave i turističke zajednice ... 22
2. IZRAČUN PRIHVATNOG KAPACITETA ... 23
2.1. Definiranje i zoniranje područja obuhvata ... 24
2.2. Odabir metodologije procjene prihvatnog kapaciteta ... 25
2.3. Analiza razine nosivosti destinacije ... 26
2.4. Procjena dostignute razine prihvatnog kapaciteta ... 27
2.5. Analize scenarija ... 28
2.6. Donošenje zaključaka i preporuka ... 29
3. ANALIZA STANJA ... 32
3.1. Analiza turističkih proizvoda i usluga ... 37
3.1.1. Smještaj ... 43
3.1.2. Ugostiteljstvo ... 46
3.1.3. Turističke atrakcije ... 48
3.1.4. Turističke usluge ... 51
3.1.5. Zaključak analize turističkih proizvoda i usluga ... 52
3.2. Analiza resursne osnove ... 53
3.2.1. Kultura i baština ... 53
3.2.2. Priroda i okoliš ... 54
3.2.3. Zaključak analize resursne osnove ... 55
3.3. Analiza javne turističke infrastrukture ... 56
3.3.1. Zaključak analize javne turističke infrastrukture ... 57
3.4. Analiza komunalne infrastruktura ... 58
3.4.1. Energetska infrastruktura ... 59
3.4.2. Telekomunikacijska infrastruktura i dostupnost interneta ... 60
3.4.3. Vodoopskrba i odvodnja ... 61
3.4.4. Gospodarenje otpadom ... 62
3.4.5. Zaključak - komunalna infrastruktura ... 63
3.5. Analiza prometne infrastrukture ... 64
3.5.1. Zaključak - prometna infrastruktura ... 66

3.6. Analiza stanja digitalizacije ... 66
3.6.1. Zaključak - analiza stanja digitalizacije ... 68
3.7. Analiza pristupačnosti destinacije osobama s invaliditetom ... 69
3.7.1. Zaključak - analiza pristupačnosti destinacije osobama s invaliditetom ... 70
3.8. Analiza organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji ... 71
3.8.1. Zaključak - analiza organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji ... 72
3.9. Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala ... 73
3.9.1. Trenutne potrebe poslodavaca u turizmu i ugostiteljstvu ... 73
3.9.2. Istraživanje potreba međunarodnih dionika ... 73
3.9.3. Potreba za razvojem radne snage ... 74
3.9.4. Zaključak - analiza stanja i potreba ljudskih potencijala ... 74
3.10. Analiza komunikacijskih aktivnosti ... 74
3.10.1.Zaključak – analiza stanja komunikacijskih aktivnosti ... 76
3.11. Analiza konkurencije ... 77
3.11.1.Identifikacija konkurentskih destinacija ... 77
3.11.2.Benchmarking – Usporedba ključnih pokazatelja ... 78
3.12. Analiza komunikacijskih strategija konkurencije ... 78
3.12.1.Praćenje tržišnih trendova i potražnje ... 79
3.12.2.Zaključak - analiza konkurencije ... 79
3.13. Izrada izvješća o analizi stanja ... 80
4. POTENCIJAL ZA RAZVOJ I PODIZANJE KVALITETE TURISTIČKIH PROIZVODA ... 84
4.1. Metodološki okvir procjene potencijala turističkih proizvoda ... 84
4.2. Zaključak razvojnih i marketinških potencijala za razvoj i podizanje kvalitete turističkih proizvoda ... 88
5. POKAZATELJI ODRŽIVOSTI NA RAZINI DESTINACIJE ... 91
5.1. Definiranje i mjerenje pokazatelja održivosti destinacije ... 92
5.2. Metodološki okvir obveznih pokazatelja ... 92
5.3. Izvori podataka potrebni za praćenje i izračun pokazatelja održivosti ... 94
5.4. Izračun pokazatelja održivosti ... 94
5.5. Procjena trenutnog stanja održivosti ... 101
5.5.1. Gospodarski aspekti ... 101
5.5.2. Društveni aspekti ... 101
5.5.3. Okolišni aspekti ... 102
5.5.4. Prostorni aspekti ... 103
5.5.5. Zaključak o trenutnom stanju održivosti ... 103
5.6. Praćenje održivosti ... 104
6. RAZVOJNI SMJER S MJERAMA I AKTIVNOSTIMA ... 107

6.1. SWOT analiza 107
6.2. Identifikacija općih načela i ciljeva turizma 110
6.3. Oblikovanje strateškog pravca i prioriteta 112
6.4. Identificiranje ciljeva 114
6.5. Mjere i aktivnosti 116
6.5.1. Mjere i aktivnosti SP1 – Upravljanje sezonalnošću i povećanje vrijednosti boravka 119
6.5.2. Mjere i aktivnosti SP2 – Podizanje kvalitete turističke ponude i smještaja 119
6.5.3. Mjere i aktivnosti SP3 – Valorizacija prirodnih atrakcija i prostora 120
6.5.4. Mjere i aktivnosti SP4 – Diversifikacija ponude kroz razvoj specijaliziranih turističkih proizvoda 120
6.5.5. Mjere i aktivnosti SP5 – Održivo upravljanje resursima, kapacitetima i infrastrukturom 121
6.5.6. Mjere i aktivnosti SP6 – Jačanje organizacijskih i kadrovskih kapaciteta 121
6.5.7. Mjere i aktivnosti SP7 – Digitalna transformacija destinacije 121
6.5.8. Mjere i aktivnosti SP8 – Pozicioniranje destinacije i upravljanje imidžem 122
7. SMJERNICE I PREPORUKE ZA DIONIKE RAZVOJA 123
7.1. Smjernice i preporuke za Općinu Rogoznica (Jedinicu lokalne samouprave) 124
7.2. Smjernice i preporuke za Turističku zajednicu općine Rogoznica 125
7.3. Smjernice i preporuke za privatni sektor, udruge i ostale dionike 125
8. POPIS PROJEKATA 126
8.1. Popis projekata koji pridonose provedbi mjera i postizanju pokazatelja održivosti 126
8.2. Projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije 126
8.3. Način prikaza projekata 127
9. MJERENJE NAPRETKA I IZVJEŠĆE O PROVEDBI 132
9.1. Podrška i implementacija Plana upravljanja destinacijom 132
9.2. Izvješće o provedbi Plana upravljanja destinacijom 133
10. ZAKL JUČAK 134
11. LITERATURA 136

POPIS TABLICA

Tablica 1. Profil odredišta – baza osnovnih podataka o destinaciji 18
Tablica 2. Funkcionalna podjela administrativnog područja po cjelinama 24
Tablica 3. Sažetak rezultata po zonama 28
Tablica 4. Prikaz mogućih scenarija 28
Tablica 5. Preporuke za daljnje upravljanje razvojem destinacije 30
Tablica 6. Struktura smještajnih kapaciteta 44
Tablica 7. Popis ugostiteljskih objekata 47
Tablica 8. Izazovi i potencijali razvoja turističkih proizvoda i usluga 53
Tablica 9. Popis kulturnih dobara 54
Tablica 10. Izazovi i potencijali razvoja resursne osnove 56
Tablica 11. Izazovi i potencijali razvoja javne turističke infrastrukture 58
Tablica 12. Izazovi i potencijali razvoja komunalne infrastrukture 64
Tablica 13. Izazovi i potencijali razvoja prometne infrastrukture 66
Tablica 14. Digitalizacija i pametni razvoj prema elementima i trenutnom stanju 67
Tablica 15. Izazovi i potencijali razvoja digitalizacije 68
Tablica 16. Izazovi i potencijali razvoja pristupačnosti destinacije osobama s invaliditetom 70
Tablica 17. Izazovi i potencijali razvoja organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji 72
Tablica 18. Izazovi i potencijali razvoja potreba ljudskih potencijala 74
Tablica 19. Izazovi i potencijali razvoja komunikacijskih aktivnosti 76
Tablica 20. Usporedba ključnih pokazatelja 78
Tablica 21. Izazovi i potencijali razvoja u odnosu na konkurenciju 79
Tablica 22. Glavni elementi analize stanja i preporuke za unaprjeđenje 81
Tablica 23. Procjena potencijala kulturnih dobara 85
Tablica 24. Procjena potencijala turističkih proizvoda 87
Tablica 25. Metodološka tablica pokazatelja održivosti destinacije 95
Tablica 26. Praćenje održivosti obveznih pokazatelja 104
Tablica 27. SWOT analiza destinacije 109
Tablica 28. Identifikacija glavnih ciljeva 115
Tablica 29. Definiranje mjera i aktivnosti 117
Tablica 30. Smjernice i preporuke po skupinama dionika 123
Tablica 31. Popis projekata 128

UVOD

zakonski i metodološki okvir

dionici

1. UVOD

Plan upravljanja destinacijom Općine Rogoznica za razdoblje 2025.–2028. godine (u daljnjem tekstu: Plan) predstavlja temeljni strateško-planski dokument kojim se usmjerava održivi razvoj turizma na području Općine Rogoznica u navedenom četverogodišnjem razdoblju. Cilj Plana je uspostava sveobuhvatnog okvira koji povezuje tržišne trendove, razvojne mogućnosti i prostorna ograničenja destinacije, okolišne specifičnosti te socioekonomske potrebe lokalne zajednice.

Plan je izrađen na temelju multidisciplinarnog pristupa, uz integraciju analitičkih podataka, rezultata izračuna prihvatnog kapaciteta destinacije, stručnih procjena, te indikativnih podataka prikupljenih putem anketa provedenih među lokalnim stanovništvom, turistima i jednodnevnim posjetiteljima.

Posebna je pozornost posvećena participativnom modelu planiranja, kroz aktivno uključivanje ključnih dionika lokalnog turističkog sustava – predstavnika Općine Rogoznica, Turističke zajednice, turističkog i ugostiteljskog sektora, komunalnih i javnih službi, kao i lokalne zajednice. Ovakav pristup osigurava da Plan odražava stvarne potrebe destinacije te omogućuje njegovo provedbeno usmjerenje na način koji podržava održivost, otpornost i dugoročnu konkurentnost turizma u Rogoznici. Plan upravljanja destinacijom u potpunosti je usklađen s važećim strateško-planskim dokumentima:

- Nacionalna razina:
  - Zakon o turizmu – NN 156/23
  - Pravilnik o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom – NN 112/24
  - Pravilnik o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma – NN 112/24
  - Pravilnik o metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta – NN 112/24
  - Zakon o prostornom uređenju – NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23
  - Zakon o zaštiti prirode – NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/1
  - Zakon o održivom gospodarenju otpadom – NN 94/13, 73/17, 14/19
  - Zakon o zaštiti zraka – NN 130/11, 47/14, 61/17, 118/18
  - Zakon o zaštiti od buke – NN 30/09, 55/13, 153/13, 41/16

- Regionalna razina:
  - Strategija turizma Šibensko-kninske županije do 2030. godine
  - Prostorno-planske odrednice ŠKŽ

- Lokalna razina:
  - Prostorni plan uređenja Općine Rogoznica
  - Plan upravljanja pomorskim dobrom na području Općine Rogoznica za razdoblje od 2024. do 2028. godine
  - Izračun prihvatnog kapaciteta destinacije Rogoznica (2025.) – osnovni ulazni dokument za izradu Plana.

Time su osigurani metodološka konzistentnost i stručna valjanost procesa planiranja. Plan je strukturno organiziran kroz sljedeće cjeline:

1. Uvod
2. Izračun prihvatnog kapaciteta
3. Analiza stanja
4. Potencijal za razvoj i podizanje kvalitete turističkih proizvoda
5. Pokazatelji održivosti na razini destinacije
6. Razvojni smjer s mjerama i aktivnostima
7. Smjernice i preporuke za dionike razvoja
8. Popis projekata
9. Mjerenje napretka i izvješće o provedbi
10. Zaključak

Plan upravljanja destinacijom predstavlja instrument strateškog i operativnog usmjeravanja razvoja turizma, osigurava međusektorsku koordinaciju te služi kao smjernica lokalnoj samoupravi, Turističkoj zajednici Općine Rogoznica, gospodarskim subjektima i drugim dionicima u planiranju i usklađivanju aktivnosti u razvoju turizma. Dokument promiče:

- ✓ razvoj turizma u skladu s nosivim kapacitetima prostora,
- ✓ očuvanje prirodnih i krajobraznih vrijednosti Rogoznice,
- ✓ zaštitu kvalitete života lokalnog stanovništva,
- ✓ unapređenje iskustva boravka posjetitelja,
- ✓ razvoj inovativnih i održivih turističkih proizvoda.

U procesu izrade Plana primijenjen je participativni pristup, kroz strukturirane dijaloge i konzultacije s ključnim dionicima. U postupku donošenja Plana upravljanja destinacijom provest će se javno savjetovanje, u skladu s člankom 25. Zakona o turizmu i Zakonom o pravu na pristup informacijama.

Plan donosi predstavničko tijelo Općine Rogoznica, na prijedlog Turističkog vijeća Turističke zajednice Općine Rogoznica. Po usvajanju, dokument će biti objavljen u službenom glasniku i na mrežnim stranicama TZO-a.

Donošenjem i provedbom Plana upravljanja destinacijom za razdoblje 2025.–2028., Općina Rogoznica postavlja temelje za održivi razvoj destinacije, uravnoteženje turističkog rasta te očuvanje lokalnog identiteta i kvalitete života stanovnika. Plan prepoznaje Rogoznicu kao jednu od najpoželjnijih primorskih turističkih destinacija, koja se ističe autentičnim mediteranskim karakterom, atraktivnom obalom, bogatom pomorskom tradicijom i visokom kvalitetom usluge.

Vizija razvoja destinacije temelji se na načelu da turizam mora biti upravljan odgovorno, na temelju provjerenih podataka i u skladu s nosivim kapacitetima prostora, čime se osigurava:

- očuvanje prirodnog okoliša i obalnog područja,
- zaštita kvalitete života lokalnog stanovništva,
- unapređenje doživljaja posjetitelja,
- konkurentnost na jadranskom i međunarodnom tržištu,
- otpornost destinacije na sezonalnost i razvojne izazove.

Plan uspostavlja okvir za:

- proaktivan i integriran razvoj turizma,
- racionalno upravljanje prostorom i resursima,
- digitalizaciju upravljanja destinacijom,
- jačanje međusektorske suradnje,
- razvoj selektivnih, cjelogodišnjih i niskointenzivnih oblika turizma.

Provedba Plana ima za cilj vizualizirati i kvantificirati stvarne turističke kapacitete destinacije, spriječiti prekomjerno opterećenje obalnog pojasa, poticati razvoj sadržaja u zaleđu i prostornu disperziju turističkih tokova, unaprijediti sustav praćenja prostornih, infrastrukturnih i društvenih pokazatelja te uspostaviti model "destinacije upravljane na temelju podataka" (data-driven destination).

Ovaj Plan postavlja strateški okvir za razvoj Rogoznice kao autentične, održive i visokokvalitetne primorske turističke destinacije, u skladu s načelima nacionalne turističke politike, zakonskim i planskim smjernicama Ministarstva turizma i sporta Republike Hrvatske te ciljevima lokalne zajednice i dionika u turizmu.

1.1. Metodološki okvir

U izradi Plana upravljanja destinacijom primijenjena je metodologija propisana Smjernicama i uputama za izradu plana upravljanja destinacijom Ministarstva turizma i sporta, temeljem koje se kroz faze analize, definiranja prioriteta, strateških ciljeva, mjera i aktivnosti osigurava sustavan i održiv pristup razvoju destinacije Za izradu Plana upravljanja destinacijom Općine Rogoznica koristi se standardizirani metodološki okvir propisan od Ministarstva turizma i sporta Republike Hrvatske, u skladu s Pravilnikom o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom (NN 112/24). Metodologija obuhvaća istraživačke, analitičke i interpretativne postupke, prikupljanje podataka iz primarnih i sekundarnih izvora, analitičku obradu te terenske provjere. Proces je multidisciplinaran i usklađen s prostorno-planskim dokumentima Općine Rogoznica, relevantnim strateškim dokumentima te smjernicama za održivi razvoj turizma.

Poseban naglasak stavljen je na izračun prihvatnog kapaciteta destinacije, koji predstavlja temeljni instrument za procjenu prostorne, infrastrukturne, ekološke i socijalne nosivosti turizma. Analiza prihvatnog kapaciteta koristi se kako bi se racionalno odredili granice razvoja turističke ponude, intenzitet korištenja prostora, optimalni volumen posjetitelja te kriteriji za planiranje novih sadržaja i upravljanje turističkim tokovima. Rezultati analize prihvatnog kapaciteta izravno su

integrirani u definiranje razvojnih prioriteta, strateških ciljeva te mjera i aktivnosti Plana, čime se osigurava usklađenost budućeg razvoja s načelima održivosti i zahtjevima Zakona o turizmu.

Faze metodološkog procesa

a) Desk istraživanja

Provedena su detaljna istraživanja uz korištenje:

- prostorno-planskih dokumenata Općine Rogoznica (PPUO, UPU-i, DPU-i),
- statističkih baza podataka (DZS, eVisitor, TZO Rogoznica, HEP, Vodovod),
- strateških dokumenata nacionalne, regionalne i lokalne razine,
- rezultata prethodno izrađenog Izračuna prihvatnog kapaciteta destinacije,
- dostupnih anketa i razvojnih analiza.

Poseban naglasak bio je na:

- procjeni turističkog potencijala i resursno-atrakcijske osnove,
- analizi sezonskih opterećenja, infrastrukturnih ograničenja i prostornog širenja naselja,
- usporedbi razvojnih trendova s drugim priobalnim destinacijama u Šibensko-kninskoj županiji i širem jadranskom prostoru.

b) Intervjui s ključnim dionicima

Provedeni su strukturirani razgovori s predstavnicima:

- lokalne uprave (Općina Rogoznica),
- turističkih subjekata (hoteli, kampovi, marina Frapa, iznajmljivači, turističke agencije, ugostitelji),
- komunalnih i javnih poduzeća,
- nevladinih organizacija te predstavnicima lokalne zajednice.

Intervjui su doprinijeli identifikaciji razvojnih izazova, ključnih problema i strateških prioriteta destinacije.

c) Sudjelovanje jedinice lokalne samouprave i partnerskih institucija

Metodološki okvir prezentiran je Općini Rogoznica, Turističkoj zajednici, predstavnicima javnog i privatnog sektora te ostalim relevantnim dionicima, sukladno članku 25. Zakona o turizmu (NN 156/23). Time je osigurano usklađeno i participativno planiranje.

d) Primarno istraživanje – ankete lokalnog stanovništva i posjetitelja

Provedene su online ankete među stanovnicima, turistima i jednodnevnim posjetiteljima. Iako uzorak nije potpuno reprezentativan zbog metodoloških ograničenja u trenutku provedbe, rezultati pružaju vrijedne indikativne uvide u percepciju turizma, zadovoljstvo boravkom i stavove o daljnjem razvoju.

Temeljna načela metodološkog pristupa

- ✓ Participativnost – aktivno uključivanje lokalne zajednice, turističkog sektora, javnih poduzeća i institucija.
- ✓ Utemeljenost na podacima – razvoj destinacije Rogoznica kroz model „destinacije upravljane na temelju činjenica“ (data-driven).
- ✓ Praktična orijentacija – definiranje mjerljivih ciljeva, kriterija uspješnosti i primjenjivih operativnih mjera.
- ✓ Multisektorski pristup – turizam se sagledava u odnosu na prostorno planiranje, komunalnu infrastrukturu, zaštitu okoliša, promet, energetiku i kvalitetu života stanovnika.

Ovakav metodološki pristup omogućuje cjelovito sagledavanje razvoja turizma u Rogoznici, uz osiguranje:

- ✓ integracije podataka,
- ✓ aktivnog sudjelovanja dionika,
- ✓ usklađenosti s prostornim i strateškim dokumentima,
- ✓ te usmjerenost na održivost i konkurentnost destinacije.

Izračun prihvatnog kapaciteta uključivao je analizu prostorno-planskih, infrastrukturnih, ekoloških i socijalnih ograničenja te procjenu optimalnog volumena turističkog prometa u odnosu na održivost prostora i resursa. Rezultati analize korišteni su za definiranje razvojnih prioriteta, regulaciju turista i smještajnih kapaciteta po zonama, kao i za razradu mjera i preporuka koje se odnose na upravljanje prostorom, infrastrukturom, turističkim tokovima i razvojem novih sadržaja. Na temelju izračuna prihvatnog kapaciteta dodatno su vrednovani razvojni scenariji i utvrđeni uvjeti za donošenje odluka predstavničkog tijela JLS sukladno čl. 31. Zakona o turizmu (broj, vrsta i kategorija objekata, regulacija turističkih tokova, upravljanje kapacitetima, turistički ekološki doprinos i dr.).

Ovakav metodološki pristup omogućuje sveobuhvatno sagledavanje razvoja turizma u Rogoznici kroz integrirano razumijevanje prostornih, društvenih, infrastrukturnih i tržišnih aspekata destinacije. Umjesto parcijalnog promatranja pojedinih elemenata, metodologija omogućuje povezivanje sezonskih opterećenja s realnim kapacitetima prostora te usklađivanje turističke ponude s prostorno-planskim smjernicama i lokalnim razvojnim prioritetima. Time se potiče razvoj u smjeru očuvanja autentičnosti destinacije i prirodnih resursa, uz zadržavanje konkurentnosti na tržištu.

Model omogućuje prepoznavanje ključnih prednosti i izazova destinacije, osobito u pogledu ravnoteže između obalnog područja koje trpi najveća sezonska opterećenja i zaleđa koje pruža potencijal za razvoj disperzivnih sadržaja. Osigurava i snažniju orijentaciju prema turizmu utemeljenom na podacima, čime se stvara realna podloga za donošenje odluka, upravljanje kapacitetima i definiranje razvojnih prioriteta.

Primjenom ovog pristupa stvaraju se preduvjeti za sustavno upravljanje turističkim razvojem, praćenje ključnih pokazatelja i prilagodbu trendovima, uz jasno usmjeravanje prema konceptu destinacije koja se razvija odgovorno, planski i u skladu s nosivim kapacitetima prostora.

1.2. Dionici uključeni u izradu Plana upravljanja destinacijom

Proces izrade Plana upravljanja destinacijom temelji se na multidisciplinarnom i participativnom pristupu, čime se omogućuje sveobuhvatno sagledavanje razvoja turizma u Općini Rogoznica. Aktivnim uključivanjem dionika osigurava se da Plan odražava stvarne potrebe prostora i zajednice te da su predložena rješenja primjenjiva u praksi. Suradnja između lokalne samouprave, turističkog sektora, komunalnih poduzeća, javnih institucija i organizacija civilnog društva omogućuje usklađenje različitih interesa i osigurava ravnotežu između gospodarskih ambicija i očuvanja identiteta destinacije.

Dionici doprinose prepoznavanju ključnih izazova, definiranju razvojnih prioriteta i procjeni stvarnih nosivih kapaciteta prostora i zajednice. Njihovo sudjelovanje omogućuje oblikovanje mjera koje su ne samo stručne i održive, nego i društveno prihvatljive te provedive u operativnom smislu. Time se jača legitimnost dokumenta i osigurava podrška za njegovu provedbu.

Sudionički proces proveden je kroz stručne konzultacije, dostavu relevantnih podataka, sudjelovanje na radnim sastancima te davanje povratnih informacija o predloženim smjernicama i mjerama. Uloga dionika bila je ključna u svim fazama – od početne analize stanja i interpretacije pokazatelja održivosti i prihvatnog kapaciteta, do definiranja razvojnih scenarija i doprinosa mjerama upravljanja. Na taj način Plan postaje ne samo stručni dokument, već i instrument zajedničkog djelovanja u smjeru održivog, odgovornog i dugoročno održivog razvoja turizma.

Dionici uključeni u proces:

1. Lokalna i regionalna vlast *(uloga: definiranje strateških smjernica, osiguravanje zakonskih i administrativnih uvjeta za provedbu, upravljanje komunalnom i infrastrukturnom mrežom)*:

- ✓ ...
- ✓ ...

2. Turističke zajednice *(uloga: koordinacija izrade Plana, strateško pozicioniranje destinacije, umrežavanje s regionalnim i nacionalnim sustavom upravljanja turizmom)*:

- ✓ ...
- ✓ ...

3. Privatni sektor *(uloga: osiguravanje turističke ponude, oblikovanje proizvoda i investicija, davanje uvida u stvarne operativne uvjete, sezonalnost i opterećenja.)*:

- ✓ ...
- ✓ ...

4. Lokalno stanovništvo *(uloga: ključni nositelj identiteta destinacije, partner u razvoju turizma i pokazatelj društvenog prihvaćanja turističkih aktivnosti. Njihovi stavovi i percepcija utjecaja turizma imaju izravan utjecaj na društvenu održivost)*:

- ✓ Ispitanici u anketnim istraživanjima

5. Nevladine organizacije (NVO) *(Uloga: očuvanje kulturnog identiteta, promicanje aktivnog i edukativnog turizma, zaštita interesa lokalnih zajednica te doprinos razvoju selektivnih i održivih oblika turizma)*:

- ✓ …
- ✓ …

Uključivanje širokog spektra dionika omogućilo je sveobuhvatnu analizu i oblikovanje mjera usklađenih s potrebama destinacije.

PROFIL DESTINACIJE ROGOZNICA

1.3. Profil odredišta

Profil destinacije predstavlja sažeti, ali sadržajno snažan opis identiteta destinacije – tko je, što nudi, kome je namijenjena i po čemu se razlikuje od drugih destinacija. To je temeljni element turističkog pozicioniranja i ključni komunikacijski alat prema tržištu, investitorima i dionicima. Profil destinacije definira autentičnost, doživljaj, vrijednosti, stil boravka i način upravljanja, a koristi se kao podloga za razvoj turističkih proizvoda, marketinške aktivnosti i strateško planiranje.

Rogoznica je jedna od najprepoznatljivijih i turistički najatraktivnijih priobalnih destinacija Srednje Dalmacije, smještena na poluotoku koji zatvara jedan od najsigurnijih prirodnih zaljeva na Jadranu. Njezina posebnost proizlazi iz mediteranskog ambijenta, očuvanog prirodnog krajobraza, specifične mikroklime i snažne veze lokalne zajednice s morem i maritimnom tradicijom. Iako je tijekom turističke sezone izrazito dinamična, destinacija zadržava obilježja mirnog primorskog mjesta s visokom kvalitetom života i snažnim identitetom.

Prirodne karakteristike, uključujući razvedenu obalnu liniju s brojnim uvalama, čistim morem i biološki vrijednim podmorjem, predstavljaju temelj turističke atraktivnosti. Rogoznica je posebno poznata po fenomenu Morskog oka, jedinstvenog hidrogeomorfološkog jezera koje ima visoku znanstvenu i edukativnu vrijednost. Uz njega, plaže i šetnice duž obale te otoci i otočići koji okružuju mjesto čine lokalitet iznimno pogodnim za obiteljski i rekreativni odmor.

Kulturno-povijesna baština prisutna je kroz sakralne objekte, povijesne lokalitete i tradiciju ribarstva i brodogradnje, dok suvremena turistička ponuda uključuje nautički turizam visoke razine – posebno zahvaljujući marini Frapa, jednom od najznačajnijih nautičkih centara na Jadranu. Destinaciju obilježava i sve veći razvoj aktivnog turizma kroz šetnice, biciklističke rute i sportske programe, kao i razvoj manifestacija koje spajaju tradiciju i suvremeni turistički program (npr. ribarske večeri, kulturni i sportsko-rekreacijski događaji).

Iako je Rogoznica destinacija snažne sezonalnosti, s vrlo visokim ljetnim intenzitetom, lokalna zajednica uspijeva očuvati red i funkcionalnost infrastrukture, no pritisci na prostor, komunalni sustav, promet i javne površine u vršnim razdobljima ukazuju na potrebu za usklađenim upravljanjem razvojem turizma. Turizam se temelji uglavnom na privatnom smještaju i nautičkom segmentu, uz rastući udio kvalitetnije ponude i potencijal za razvoj selektivnih oblika turizma izvan glavne sezone.

Destinacija se prepoznaje kao autentična mediteranska zajednica s prepoznatljivom marinom i visokom atraktivnošću za obiteljski, aktivni i nautički turizam. U budućem razvoju Rogoznica teži pozicioniranju kao održiva i prepoznatljiva jadranska destinacija s kvalitetnim životnim okruženjem za stanovnike i visokim standardom boravka za posjetitelje. Upravljanje destinacijom mora se temeljiti na provjerenim podacima, planiranju u skladu s nosivim kapacitetima prostora i aktivnom participacijom dionika, kako bi se očuvala autentičnost i prostorna vrijednost, a istovremeno poticao razvoj inovativnih i održivih turističkih proizvoda.

Kako bi se očuvala konkurentnost i rasteretio vršni dio sezone, potrebno je:

- ✓ potaknuti proširenje turističke ponude u predsezoni i posezoni,

- ✓ jačati selektivne oblike turizma (aktivni, sportski, wellness, kulturni, gastronomski),
- ✓ usmjeriti komunikacijske aktivnosti prema tržištima koja već ostvaruju duže boravke (npr. domaće tržište i središnja Europa),
- ✓ razvijati programe boravka za digitalne nomade i goste na dulji odmor izvan glavnog razdoblja sezone.

Tablica 1. Profil odredišta – baza osnovnih podataka o destinaciji

Element	Sažeti opis		
Geografski položaj	Općina Rogoznica smjestila se u južnom dijelu Šibensko-kninske županije. Na sjeveru i sjeveroistoku graniči s Općinom Primošten, na istoku i jugoistoku s Općinom Marina, a na jugozapadu i zapadu izlazi direktno na Jadransko more. Općina Rogoznica smještena je na obalnom području južnog dijela Šibensko-kninske županije. Općinu čine 13 administrativnih naselja: Rogoznica, Sapina Doca, Podglavica, Jarebinjak, Dvornica, Ražanj, Ložnice, Oglavci, Kanica, Zečevo Rogozničko, Podorljak, Stivašnica i Zatoglav.		
Prirodne karakteristike	Prirodne karakteristike Rogoznice predstavljaju njezin najsnažniji temelj turističkog identiteta. Prostor je obilježen iznimno razvedenom obalom, brojnim uvalama, poluotocima i otočićima, s posebno istaknutim poluotokom na kojem se nalazi samo naselje Rogoznica. Obalna linija izrazito je raznolika – od prirodnih šljunčanih i kamenih plaža do skrivenih uvala koje nude mir i autentičan doživljaj Mediterana.		
Klimatska obilježja	Općina Rogoznica nalazi se u zoni primorske klime koju karakteriziraju vruća i sušna ljeta te vlažne i blage zime.		
Prometna povezanost	Prometna povezanost Općine Rogoznica je dobra, osobito s obzirom na njezin položaj uz jadransku obalu. Rogoznica je izravno povezana s državnom cestom D8 (Jadranska magistrala) koja je glavna prometnica uz obalu i spaja Rogoznicu sa Šibenikom i Splitom. Najbliži izlaz na autocestu je preko čvora Vrpolje koji je povezan lokalnim i regionalnim cestama preko općine Primošten i državne ceste D8. Zračna luka Split udaljena je oko 32 kilometra. Od glavnog grada Zagreba Rogoznicu dijeli približno 372 km, što omogućuje dolazak osobnim vozilom za otprilike četiri do pet sati vožnje. Zadar, kao regionalno središte i značajno emitivno tržište, udaljen je oko 118 km, dok je Split – najbliža veća urbana i prometna točka – udaljen svega 52,5 km, što dodatno olakšava pristup destinaciji putem autoceste i zračne luke Split. Dubrovnik, kao drugi najpoznatiji turistički centar na hrvatskom jugu, nalazi se na oko 297 km udaljenosti.		
Stanovništvo	Prema popisu iz 2021. godine Općina Rogoznica ima 2.106 stanovnika.		
Turističke zone i površine	Turistička zona Medine		
Turistička resursna osnova	Temelj turističke resursne osnove Općine Rogoznica čini spoj iznimno očuvane prirodne baštine, kulturno-povijesnih vrijednosti i raznolike turističke ponude koja se nadovezuje na mediteranski identitet destinacije.		
	Prirodne atrakcije	• Zmajevo oko • Morski Akvarij na Otvorenom • Muzej u dubokom plavetnilu	
		• Labirint od lavande	
	Kulturno - povijesna baština	• Crkvica sv. Ivana Trogirskog • Crkvica sv. Nikole • Zavjetno svetište Gospe od Kapelice • Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije • Ostatci mlina vjetrenjače • Pomorski svjetionik Mulo	
	Manifestacije	• Dan Općine Rogoznica, • Fešta Gospe od Kapelice, • Ribarska fešta, • Uskrsni doručak na rivi, • Plivački maraton Lozica, • Večer Dalmatinskih klapa, • Zaplešimo zajedno - Plesni show, • Večeri folklora, • Advent u Rogoznici, • Fešta „Oba su pala“ • Trekking Diomedov rt, • SUP Race Rogoznica, • Uskršnja izložba i okupljanje oldtimer vozila, • Ljetno kino Rogoznica, • Babić fest Rogoznica Primošten, • Lignjolov, • Festival dalmatinske marende • Big game fishinig	
	Turistička ponuda i infrastruktura	**Primarna infrastruktura**	**Sekundarna infrastruktura**
		• Među najposjećenijima nalaze se Otok Jaz, Oštrića, Zečevo, Kanica, Šepurina, niz plaža Lozica (1–3), Gradina, Ražanj, Art, Kopara, Čelina i Miline, dok je dodatno prepoznata i plaža	• Marina Frapa, jedna od najpoznatijih marina na Jadranu, predstavlja primjer visoko standardizirane infrastrukture, atraktivne nautičkoj klijenteli, s razvijenim tehničkim,

<table>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3">namijenjena kućnim ljubimcima, što naglašava inkluzivnost ponude.
• Uz kupališne zone, destinacija nudi snažan potencijal aktivnog turizma kroz pješačke i biciklističke staze, među kojima se ističu „Oba su pala“, „Krug za hrabre“, „Zelena staza“ te rute prema rtu Planka i brdu Movar.</td><td colspan="3">ugostiteljskim i pratećim sadržajima. U neposrednoj blizini nalazi se i sportski centar, koji doprinosi rekreacijskim kapacitetima destinacije.
• Dodatno, uređene šetnice (Miline, Riva Rogoznica, Ražanj, Kopara) te otvoreni javni prostori poput igrališta Lokvica pridonose kvaliteti boravka i lokalnoj društvenoj dinamici.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="6">Razvijena je mreža ugostiteljskih objekata (beach barovi, bistroi, restorani, pizzerije, slastičarnice, caffe barovi, noćni klubovi), što upotpunjuje turističku ponudu.</td></tr>
<tr><td rowspan="12">Turistički kapaciteti i tržišni pokazatelji</td><td rowspan="2">Broj turističkih dolazaka i noćenja (2024.)[1]</td><td>Dolasci</td><td>Noćenja</td><td colspan="4" rowspan="2">Analizom kretanja gostiju po emitivnim tržištima uočava se da strani gosti ostvaruju znatno veći udio dolazaka i noćenja u usporedbi s domaćim, pri čemu se izdvajaju posjetitelji iz Poljske, koji sudjeluju s najvećim udjelom, zatim Češke, Njemačke i Slovenije, dok domaći gosti zauzimaju oko deset posto ukupnog turističkog prometa.</td></tr>
<tr><td>97.539</td><td>781.404</td></tr>
<tr><td rowspan="11">Turistički kapacitet po vrstama objekata u 2024. godini</td><td colspan="2" rowspan="2">Vrsta</td><td colspan="3">2024.</td></tr>
<tr><td>Broj objekata</td><td>Broj glavnih ležajeva</td><td>Broj pomoćnih ležajeva</td></tr>
<tr><td colspan="2">Hoteli</td><td>3</td><td>162</td><td>0</td></tr>
<tr><td colspan="2">Apartmani</td><td>74</td><td>782</td><td>338</td></tr>
<tr><td colspan="2">Kuća stanovnika općine/grada</td><td>289</td><td>1423</td><td>0</td></tr>
<tr><td colspan="2">Kuća za odmor</td><td>36</td><td>259</td><td>29</td></tr>
<tr><td colspan="2">Kuća za odmor (vikendica)</td><td>946</td><td>4680</td><td>0</td></tr>
<tr><td colspan="2">Objekt za robinzonski smještaj</td><td>1</td><td>6</td><td>2</td></tr>
<tr><td colspan="2">Objekti u domaćinstvu</td><td>1295</td><td>8773</td><td>1514</td></tr>
<tr><td colspan="2">Odmaralište za djecu</td><td>1</td><td>86</td><td>0</td></tr>
<tr><td colspan="2">Soba za iznajmljivanje</td><td>4</td><td>24</td><td>0</td></tr>
<tr><td colspan="2">Stan stanovnika općine/grada</td><td>26</td><td>116</td><td>0</td></tr>
</table>

[1] Ukupan broj dolazaka i noćenja uključuje i nautički turizam

1.4. Turistička zajednica Općine Rogoznica

Turističke zajednice djeluju prema načelu destinacijskog menadžmenta i osnivaju se s ciljem promicanja i razvoja turizma Republike Hrvatske te gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske usluge, usluge u turizmu ili obavljaju druge djelatnosti neposredno povezane s turizmom. Njihova je osnovna zadaća upravljanje destinacijom na razini za koju su osnovane.

Lokalnu turističku zajednicu osnivaju njezini članovi, dok postupak pripreme osnivanja i sazivanja osnivačke skupštine provodi općinski načelnik u suradnji s regionalnom turističkom zajednicom. Inicijativu za osnivanje lokalne turističke zajednice na razini jedne jedinice lokalne samouprave može pokrenuti općinski načelnik.

Turistička zajednica je pravna osoba i ne može započeti s djelovanjem prije stjecanja pravne osobnosti. Prava i obveze turističke zajednice definirane su Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (»Narodne novine«, broj 52/19, 42/20) te Statutom turističke zajednice. Statut turističke zajednice sadržava odredbe o:

- Općim odredbama
- Zadaćama zajednice
- Članovima zajednice, njihovim pravima, obvezama i odgovornostima
- Tijelima zajednice
- Predstavljanju i zastupanju zajednice
- Obavljanju stručnih i administrativnih poslova
- Turističko–informativnom centru
- Gospodarenju u zajednici
- Javnosti rada
- Poslovnoj tajni
- Zaštiti prirode i okoliša
- Prestanku rada zajednice
- Statutu i drugim općim aktima
- Prijelaznim i završnim odredbama

Tijela turističke zajednice su:

- Skupština
- Turističko vijeće
- Predsjednik turističke zajednice

Regulativni i službeni dokumenti TZO Rogoznica:

- Statut TZO Rogoznica
- Pravilnik o radu TZO Rogoznica
- Poslovnik o radu Skupštine TZO Rogoznica
- Poslovnik o radu Turističkog vijeća

- Odluka o imenovanju / razrješenju direktora

Izvještajni dokumenti TZO Rogoznica:

- Godišnji program rada
- Financijski plan i rebalans
- Izvješće o ostvarenju programa rada
- Periodična izvješća

1.5. Zadaće lokalne turističke zajednice

Lokalna turistička zajednica djeluje kao destinacijska menadžment organizacija (DMO) i ima za cilj razvoj, upravljanje i promicanje turističke ponude na području destinacije. U skladu s važećim propisima i ulogom u sustavu upravljanja turizmom, osnovne zadaće lokalne turističke zajednice obuhvaćaju:

Razvoj turističkih proizvoda – poticanje oblikovanja, unapređenja i diversifikacije turističkih proizvoda u skladu s prirodnim, kulturnim i društvenim vrijednostima destinacije, uključujući razvoj selektivnih oblika turizma i poticanje održivog razvoja.

Informacije i istraživanja – prikupljanje, analiza i obrada podataka o turističkim kretanjima i potrebama tržišta, provođenje istraživanja, upravljanje informacijskim sustavom destinacije te osiguravanje dostupnosti informacija turistima i dionicima u turizmu.

Distribucija – promicanje destinacije putem komunikacijskih kanala, upravljanje informacijskim centrima, razvoj distribucijskih kanala i komunikacijske strategije, te podrška plasmanu turističkih proizvoda.

Direktor Turističke zajednice Općine Rogoznica je Ivan Ramljak.

Direktora turističke zajednice imenuje Turističko vijeće na razdoblje od četiri godine, s mogućnošću ponovnog imenovanja. Direktor:

- zastupa turističku zajednicu,
- organizira i rukovodi radom i poslovanjem,
- provodi odluke turističkog vijeća,
- odgovoran je za zakonitost rada i poslovanja u okviru svojih ovlasti.

Za svoj rad direktor odgovara Turističkom vijeću i predsjedniku vijeća turističke zajednice.

Sukladno zakonskim propisima, direktor i radnici koji obavljaju stručne poslove u turističkoj zajednici moraju imati položen stručni ispit za rad u turističkoj zajednici, u skladu s pravilnikom Ministarstva turizma i sporta.

1.6. Suradnja jedinice lokalne samouprave i turističke zajednice

Jedinica lokalne samouprave, u ovom slučaju Općina Rogoznica, u okviru svog samoupravnog djelokruga posebno vodi brigu o osiguranju uvjeta za razvoj turizma. To se odnosi prvenstveno na:

- uređenje naselja i javnih prostora,
- razvoj i održavanje javne turističke infrastrukture,
- zaštitu okoliša,
- očuvanje prirodne i kulturne baštine,
- te osiguravanje drugih uvjeta za kvalitetan turistički boravak i razvoj destinacije.

U tom kontekstu, lokalna turistička zajednica surađuje s tijelima Općine Rogoznica u sljedećim aktivnostima:

- ✓ dogovaranje zajedničkog korištenja sredstava turističke pristojbe, koja se doznačuju jedinici lokalne samouprave radi poboljšanja uvjeta boravka turista i kvalitete života lokalnog stanovništva,
- ✓ sudjelovanje u izradi planova razvoja turizma u jedinici lokalne samouprave, u rokovima usklađenim s procedurom donošenja proračuna,
- ✓ praćenje turističkog prometa, uključujući evidenciju prijave i odjave turista,
- ✓ sudjelovanje u odlučivanju o radnom vremenu ugostiteljskih objekata, sukladno važećim propisima,
- ✓ suradnja u ostalim pitanjima relevantnim za razvoj turizma, uključujući upravljanje destinacijom, komunikaciju s dionicima, pripremu razvojnih inicijativa i provedbu projekata.

2. IZRAČUN PRIHVATNOG KAPACITETA

Prema Zakonu o turizmu (NN 156/23), izračun prihvatnog kapaciteta destinacije izrađuju turističke zajednice na razini destinacije u svrhu upravljanja turističkim tokovima u suradnji s drugim dionicima u sustavu turizma, a osobito u svrhu podrške lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi za upravljanje destinacijom.

U smislu Zakona, prihvatni kapacitet destinacije je broj turista koji mogu posjetiti turističku destinaciju u isto vrijeme, ne uzrokujući pritom neprihvatljive poremećaje fizičke, gospodarske i sociokulturne okoline te smanjenje u zadovoljstvu posjetitelja, izrađen prema propisanoj metodologiji izračuna.

Izračun prihvatnog kapaciteta mora izrađivati turistička zajednica koja je djelomično ili u cijelosti osnovana na području jedinice lokalne samouprave koja je prema indeksu turističke razvijenosti razvrstana u kategoriju I i II. Ako izračun prihvatnog kapaciteta izrađuje više turističkih zajednica, potrebno je sporazumom definirati obuhvat područja za koje se izrađuje izračun prihvatnih kapaciteta.

Izračun prihvatnih kapaciteta destinacije predstavlja stručnu podlogu pri prostornom planiranju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za koju se izrađuje. Izračun prihvatnih kapaciteta izrađuje se temeljem Smjernica za izračun osnovnih pokazatelja destinacije koji su dopuna metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta koja je propisana Pravilnikom o metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta (NN 112/24).

Stoga je održivi nosivi kapacitet općinskog područja funkcija dostignutog, planiranog i željenog razvoja, a njegovu izradu treba temeljiti na:

- važećim Prostornim planovima uređenja i detaljnim prostornim planovima Općine Rogoznica,
- službenim podacima iz sustava eVisitor, koji osigurava točno praćenje turističkog prometa,
- pokazateljima okolišne, infrastrukturne i društvene održivosti prema Smjernicama za izračun obaveznih pokazatelja prihvatnog kapaciteta destinacije Republike Hrvatske,
- ciljevima definiranima u Planu upravljanja destinacijom i razvojnim strategijama Šibensko-kninske županije.

Pristup određivanju održivog (prihvatnog) kapaciteta za Općinu Rogoznica stoga podrazumijeva interdisciplinarno sagledavanje prirodnih, društvenih i gospodarskih čimbenika, uz aktivno sudjelovanje lokalne zajednice, turističkog sektora i nadležnih tijela

Ovo poglavlje izrađeno je na temelju zasebnog dokumenta: Prilog 1. Izračun prihvatnog kapaciteta Općine Rogoznica (2025.) koji čini sastavni i obvezujući dio Plana upravljanja destinacijom. Prilog sadržava detaljne tablice, izračune, karte i grafičke prikaze korištene u ovoj analitičkoj sintezi.

2.1. Definiranje i zoniranje područja obuhvata

Sukladno Pravilniku o metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta (NN 112/2024) definirano je kako se područje obuhvata za koji se izrađuje prihvatni kapacitet mora se podijeliti na prostorno-funkcionalne zone.

Za izračun prihvatnog kapaciteta na razini destinacije potrebno je definirati područje obuhvata za koji se izrađuje izračun prihvatnih kapaciteta poštujući strateške dokumente koji su definirali rivijeru, kraj, područje, otok, klaster i druge prepoznate turističke cjeline sukladno Zakonu o turizmu.

Područje obuhvata obuhvaća cijelo administrativno područje Općine Rogoznica, koje uključuje naselja Rogoznica, Ražanj, Podglavica, Zečevo Rogozničko, Stivašnica, Dvornica, Jarebinjak, Ložnice, Zatoglav, Sapina Doca, Kanica, Podorljak i Oglavci, u skladu s granicama definiranima Prostornim planom uređenja Općine Rogoznica („Službeni vjesnik Općine Rogoznica“, br. 3/18, 14/24 – pročišćeni tekst 2025). Administrativno područje prostire se na površini od približno 68 km², a u upravnom smislu pripada Šibensko-kninskoj županiji. Prema Zakonu o turizmu (čl. 19.) područje obuhvata odgovara destinaciji kao upravljačkoj jedinici i u cijelosti je obuhvaćeno nadležnošću Turističke zajednice Općine Rogoznica.

Izračun prihvatnog kapaciteta odnosi se na sljedeća naselja u sastavu Općine Rogoznica:

1. Rogoznica
2. Ražanj;
3. Zečevo Rogozničko;
4. Zatoglav;
5. Dvornica;
6. Stivašnica;
7. Kanica;
8. Podglavica.

Tablica 2. Funkcionalna podjela administrativnog područja po cjelinama

Cjelina	Obuhvat	Karakter	Potencijalne mjere i razvojni prioriteti
A – Obalno turističko područje	Obalni pojas naselja Rogoznica, Zečevo, Podglavica, Zatoglav, Kanica, Ražanj, Stivašnica	Najintenzivnije turističko područje općine; visoka koncentracija smještajnih i rekreativnih kapaciteta; značajno infrastrukturno i prometno opterećenje tijekom sezone.	Regulirati prostornu gustoću i gradnju prema nosivim kapacitetima; poticati održivo upravljanje pomorskim dobrom i obalnim pojasom; očuvati vizualni identitet i krajobrazne vrijednosti obale.
B – Urbana i naseljena zona	Središnji dijelovi naselja Rogoznica i Podglavica, uključujući Marinu Frapa i jezgru naselja	Kompaktna urbana tkiva s izraženom apartmanizacijom; konflikti između stalnog stanovanja i turističkih funkcija; manjak javnih prostora i parkirališta.	Poboljšati javnu i komunalnu infrastrukturu (voda, odvodnja, promet, javni prostor); kontrolirati broj i tip smještajnih kapaciteta; revitalizirati povijesnu jezgru i povećati kvalitetu života stanovnika.

C – Ruralna i zaleđe naselja	Unutrašnji i sjeverni dijelovi općine: Dvornica, Jarebinjak, Ložnice, Oglavci, Sapina Doca	Niža gustoća izgrađenosti; tradicionalna ruralna obilježja; veći udio stalnog stanovništva; poljoprivredne i krajobrazne vrijednosti.	Očuvati ruralni identitet i krajolik; potaknuti održivo korištenje zemljišta i razvoj agroturizma; unaprijediti prometnu povezanost i komunalne servise; razvijati edukativne i eko-turističke rute.
D – Prirodna i krajobrazno-zaštićena zona	Zaštićena prirodna područja i obalno zaleđe: Zmajevo oko, uvala Stivašnica, Natura 2000 zone, šume i priobalna vegetacija	Visoka ekološka i krajobrazna vrijednost; ograničena gradnja; prostor s potencijalom za eko i edukativni turizam; ključni resurs za očuvanje biološke raznolikosti.	Spriječiti širenje izgrađenosti; razvijati sadržaje niskog utjecaja na okoliš (tematske staze, vidikovci, interpretacijski centri); valorizirati prirodnu i kulturnu baštinu kroz edukaciju i kontroliranu posjećenost.
E – Zone posebne turističke i infrastrukturne namjene	Marina Frapa, Ražanj (športska luka), Stupin Čeline (športska luka), Kanica (planirana marina)	Prostor specijaliziranih oblika turizma (nautika, wellness, sport, kongresni turizam); infrastrukturno i razvojno najopremljenije cjeline; ključne za identitet destinacije.	Uspostaviti integrirano upravljanje infrastrukturom i okolišem; potaknuti ulaganja u održive i visoko-vrijedne projekte; razvijati specijalizirane turističke zone u skladu s nosivim kapacitetom i planovima zaštite.

Ovo zoniranje omoguc uje precizniji izračun pokazatelja i ciljano upravljanje turizmom u skladu s prostornim i funkcionalnim specifičnostima Opc ine Rogoznica.

Prostorna struktura Rogoznice pokazuje jasnu koncentraciju turističkih pritisaka u obalnim i urbanim zonama (A i B), dok ruralna i prirodna područja (C i D) imaju ključnu ulogu u očuvanju prostorne ravnoteže, kvalitete života i održivosti ukupnog razvoja. Zone posebne turističke i infrastrukturne namjene (E) predstavljaju strateške prostorne resurse za razvoj nišnih, visoko-vrijednih i cjelogodišnjih oblika turizma, osobito u segmentima nautike i sporta.

2.2. Odabir metodologije procjene prihvatnog kapaciteta

Procjena prihvatnog kapaciteta provedena je prema odredbama Pravilnika o metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta destinacije (NN 112/24) i Zakona o turizmu (NN 156/23), uz kombiniranu primjenu kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja.

Analiza se temeljila na:

- prostorno-planskoj dokumentaciji (PPUO Rogoznica, kartografski prikazi građevinskih područja),
- dostupnim statističkim podacima o kretanjima broja posjetitelja, kapacitetima i opterećenjima različitih tipova infrastrukture i suprastrukture, sezonalnosti i sličnim parametrima,
- te dvjema online anketama provedenima među lokalnim stanovništvom i posjetiteljima putem platforme EUSurvey.

Tijekom provedbe istraživanja došlo je do izmjena službenih smjernica Ministarstva, što je rezultiralo neadekvatnim uzorcima anketa i ograničenjem za detaljnu kvantifikaciju pojedinih

pokazatelja. Zbog toga su rezultati korišteni indikativno kao polazište za razvoj sustava praćenja prihvatnog kapaciteta u idućem planskom razdoblju.

2.3. Analiza razine nosivosti destinacije

Analizom dostupnih pokazatelja iz dokumenta „Izračun prihvatnog kapaciteta – TZ Rogoznica“ utvrđeno je sljedec e:

1. U obalnom području koncentriran je najvec i broj kapaciteta.

- ✓ Omjer kreveta u nekomercijalnom smještaju na 100 stanovnika prelazi 250 %, što ukazuje na dostignutu ili premašenu razinu prihvatnog kapaciteta u ljetnoj sezoni.
- ✓ Rast smještajnih jedinica u privatnom smještaju pokazuje trend kontinuiranog opterec enja.

2. Infrastruktura i komunalni sustavi

- ✓ Rezultati nisu dostupni za potrošnju vode, energije, količinu otpada i kapacitete sustava odvodnje.
- ✓ U izračunima za je navedeno da je za dio indikatora potrebna ekspertna analiza, uključujuc i hidrotehničke, energetske i prometne proračune, za koje TZO trenutno nema raspoložive resurse, niti postoje integrirani sustavi za prikupljanje podataka u realnom vremenu.
- ✓ Unatoč nedostupnosti preciznih vrijednosti, sezonska opterec enja infrastrukturom jasno su identificirana.

3. Promet i parkirna mjesta

- ✓ Rezultat nije dostupan – podaci nisu prikupljeni zbog razdijeljenosti nadležnosti (Z upanijska uprava za ceste, Opc ina, marina, privatni pružatelji usluga) i nedostatka sustava prac enja prometnih tokova.
- ✓ Detektirani su problemi prometnog zagušenja i nedostatka parkirališta tijekom vršne ljetne sezone.

4. Zadovoljstvo stanovnika i posjetitelja

Anketni uzorak nije bio prikupljen u skladu sa službenim smjernicama.

Razlog: tijekom provedbe anketa došlo je do izmjene smjernica Ministarstva turizma i sporta, zbog čega je TZO morao privremeno obustaviti proces i nije uspio prikupiti dovoljan broj ispitanika po zonama.

Unatoč tome, provedene ankete ukazale su:

- ✓ visoku percepciju turističkog opterec enja,
- ✓ blago smanjeno zadovoljstvo lokalnog stanovništva u sezoni,
- ✓ iznadprosječnu ocjenu turističkog iskustva kod posjetitelja.

Zbog nedostatka dijela podataka i nereprezentativnog anketnog uzorka, nije moguc e provesti potpunu kvantifikaciju svih indikatora. Međutim, na temelju dostupnih rezultata i objektivne procjene stanja u prostoru može se zaključiti kako je Opc ina Rogoznica ušla u fazu u kojoj je daljnji rast turizma u obalnim zonama moguc samo uz kontrolu kapaciteta, uspostavu sustava prac enja i strateško usmjeravanje razvoja prema zaleđu i specijaliziranim zonama.

Nedostatak podataka i stručnih analiza ne ukazuje na slabost metodologije, vec na potrebu:

- ✓ aktiviranja sustava kontinuiranog prikupljanja podataka,
- ✓ provedbu novog ciklusa anketa prema novim smjernicama,
- ✓ pokretanje ekspertnih ocjena za infrastrukturu, promet i okolišne utjecaje.

Procjena prihvatnog kapaciteta destinacije Rogoznica pokazala je da, unatoč jasno definiranom prostornom okviru i metodologiji, nedostatak pouzdanih, kontinuiranih i prostorno razvrstanih podataka predstavlja ključnu prepreku za precizno određivanje stvarne razine opterećenja prostora, infrastrukture i lokalne zajednice.

Sustav za prikupljanje podataka nije samo tehničko, nego i strateško upravljačko sredstvo. On omogućuje redovito praćenje pokazatelja koji su temelj za donošenje odluka o daljnjem razvoju, reguliranju smještajnih kapaciteta, planiranju infrastrukture i usklađivanju turističkih aktivnosti s nosivim mogućnostima prostora.

Uspostavom digitalne platforme ili jedinstvene baze pokazatelja, Općina Rogoznica bi dobila alat za ranu detekciju prostornih i infrastrukturnih pritisaka, što omogućuje pravodobno donošenje korektivnih mjera, smanjenje rizika preopterećenja i očuvanje kvalitete života stanovnika te iskustva posjetitelja.

Zaključno, sustavno i kontinuirano prikupljanje podataka predstavlja temelj za buduće cikluse procjene prihvatnog kapaciteta, ali i za razvoj sveobuhvatnog sustava pametnog upravljanja destinacijom (smart destination management), u skladu s načelima održivosti i nacionalnim smjernicama turističkog planiranja.

2.4. Procjena dostignute razine prihvatnog kapaciteta

Procjena razine dostignutog kapaciteta provedena je usporedbom izračunatih vrijednosti pokazatelja s graničnim standardima iz Pravilnika.

Tablica 3. Sažetak rezultata po zonama

Zona	Karakter / tip područja	Trenutna razina opterećenja	Ocjena prema Pravilniku (čl. 28. st. 2.)	Prioritetne mjere
A – Obalno turističko područje	Najintenzivnije turističko područje; visoka koncentracija smještaja i rekreacijskih sadržaja; snažan utjecaj na infrastrukturu i promet tijekom sezone	Vrlo visoka gustoća izgrađenosti i sezonsko opterećenje	**Iznad standarda – dostignuta maksimalna razina**	- Limitiranje gradnje i ležajeva- Upravljanje plažama i pomorskim dobrom- Kontrola prostornog opterećenja i parkirališta- Očuvanje krajobraznih vrijednosti obale
B – Urbana i naseljena zona	Kompaktna urbana tkiva s izraženom apartmanizacijom; konflikt između boravišne i turističke funkcije; manjak javnih prostora	Povišeni pritisak, ali ispod referentnog kapaciteta	**U zoni dostizanja**	- Kontrola apartmanizacije- Razvoj javnih sadržaja i prostora- Revitalizacija naselja i prometna rješenja
C – Ruralna i zaleđe naselja	Niža gustoća izgrađenosti, tradicionalna ruralna obilježja; veći udio stalnog stanovništva; poljoprivredne i krajobrazne vrijednosti	Nizak turistički intenzitet	**Nije u zoni dostizanja**	- Poticanje održivih i selektivnih oblika turizma (agro, edukativni)- Promicanje autentičnosti- Edukacija lokalne zajednice
D – Prirodna i krajobrazno-zaštićena zona	Visoka ekološka i krajobrazna vrijednost; ograničenja gradnje; prostor s potencijalom za edukativne i ekoturističke sadržaje	Minimalna izgrađenost, visoka osjetljivost	**Nije u zoni dostizanja**	- Ograničiti prostorni razvoj- Razviti sustav kontrole i interpretacije lokaliteta- Edukacija posjetitelja- Zaštita krajobraza
E – Zone posebne turističke i infrastrukturne namjene	Prostor specijaliziranih usluga (nautika, wellness, sport); mogućnosti jačanja kvalitete i atraktivnosti	Lokalizirano visoko opterećenje	**U zoni dostizanja**	- Uspostaviti sustav održivog upravljanja- Izraditi prometno-energetske studije- Razvijati modele integriranog planiranja i certificiranja

2.5. Analize scenarija

Radi sagledavanja mogućih promjena prihvatnog kapaciteta u budućnosti izrađena su tri razvojna scenarija – održivi, trendovski i prekomjerni. Oni služe kao okvir za proaktivno planiranje i usmjeravanje razvoja u željenom smjeru.

Tablica 4. Prikaz mogućih scenarija

Scenarij	Opis	Očekivani učinci
Održivi scenarij	Postupno upravljanje rastom, jačanje infrastrukture i razvoj selektivnih oblika turizma	Stabilizacija pritisaka, povećanje kvalitete i produženje sezone
Trendovski scenarij	Nastavak postojećih trendova bez dodatne regulacije	Daljnje opterećenje zona A i B, stagnacija zadovoljstva
Prekomjerni scenarij	Intenzivan rast smještajnih i infrastrukturnih kapaciteta	Prekoračenje granica nosivosti i pad kvalitete okoliša

Za destinaciju Rogoznica preporučuje se održivi scenarij razvoja, koji podrazumijeva kontrolirani rast, uravnoteženu prostornu distribuciju i integrirano upravljanje resursima.

2.6. Donošenje zaključaka i preporuka

Analiza prihvatnih kapaciteta provedena za destinaciju Rogoznica ukazuje na značajne prostorne, infrastrukturne i funkcionalne razlike između definiranih zona (A–E). Prema rezultatima izračuna i uvidu u prostorno-funkcionalnu strukturu prema PPUO Rogoznica, utvrđeno je kako obalne i urbane zone karakterizira znatan stupanj opterećenosti tijekom vršne sezone, dok ruralna i prirodna područja pokazuju rezerve prihvatnog kapaciteta i predstavljaju prostor za strateško usmjeravanje razvoja turizma u cilju rasterećenja obale.

Iako analiza daje jasne smjernice za dugoročne razvojne pravce, interpretacija dijela pokazatelja bila je ograničena zbog nedostupnosti određenih podataka i promjene metodološkog okvira u tijeku procesa izračuna. Unatoč tome, dostupni rezultati potvrđuju da je destinacija ušla u fazu u kojoj je daljnji razvoj turizma moguć isključivo kroz kontrolirano upravljanje prostorom, mjerenje učinaka i decentralizaciju razvoja prema zaleđu i zonama posebne namjene.

Ključni zaključci:

1. Nedostatak pouzdanih i konzistentnih podataka za sve pokazatelje

Tijekom analitičkog postupka identificirano je da dio podataka nije bio dostupan u dovoljnom opsegu (promet, parkirališta, otpad, potrošnja energije i vode, anketni rezultati). U tablicama je navedeno da su za pojedine indikatore potrebne ekspertne analize (hidrotehničke, prometne, energetske) koje trenutno nisu provedene zbog ograničenih resursa TZO-a. Dodatno, promjena smjernica Ministarstva turizma i sporta tijekom trajanja anketiranja uzrokovala je odstupanje od planiranog uzorka, čime anketni podaci nisu bili reprezentativni za sve zone destinacije.

2. Visoko opterećenje obalnog i urbanog područja

Naselja uz obalu te središnje urbano područje pokazuju dostizanje ili premašivanje prihvatnog kapaciteta, uz vidljive pritiske na infrastrukturu, promet, komunalne sustave i kvalitetu života stanovnika. Prekomjerna apartmanizacija, predominacija privatnog smještaja i sezonska prometna zagušenja potvrđuju potrebu za regulacijom daljnjeg prostornog razvoja.

3. Zone C i D kao prostorne rezerve kapaciteta

Ruralna područja i krajobrazno vrijedni prostori imaju nisku razinu turističkih aktivnosti i gradnje. Predstavljaju ključni potencijal za razvoj selektivnih i održivih oblika turizma (agro, eko, edukativni, outdoor), uz očuvanje lokalnog identiteta i krajobrazne prepoznatljivosti.

4. Zona E (posebna turistička i infrastrukturna namjena)

Marina Frapa i ostale infrastrukturne lokacije djeluju sezonalno iznad optimalnih kapaciteta, uz povećanu potrošnju resursa i prometno opterećenje. Istovremeno, ova područja

mogu biti nositelji razvoja turizma više dodane vrijednosti (nautika, wellness, sportski i poslovni segment), uz uvjet digitalnog upravljanja kapacitetima i praćenja ekoloških pokazatelja.

5. Potreba za strateškim upravljanjem prostornim razvojem i redistribucijom opterećenja

U zonama s izraženim pritiscima (A i B) potrebno je privremeno ograničiti daljnji rast smještajnih kapaciteta do uspostave sustava monitoring i stručnog nadzora. Razvoj turizma treba se usmjeravati na zone C, D i E, uz definiranje održivih scenarija i mjerljivih učinaka po infrastrukturi, prostoru i kvaliteti života stanovnika.

Tablica 5. Preporuke za daljnje upravljanje razvojem destinacije

Područje intervencije	Preporuka
Sustav podataka	Uspostaviti digitalnu bazu pokazatelja (ležajevi, promet, potrošnja resursa, ankete)
Provedba anketa	Ponavljanje anketa prema novim smjernicama uz reprezentativni uzorak po zonama
Prostorno upravljanje	Ograničiti rast smještajnih kapaciteta do uspostave mjernog sustava
Promet i infrastruktura	Izraditi Plan upravljanja prometom i parkiranjem (lipanj–rujan)
Razvoj proizvoda	Poticanje selektivnog turizma (eko, agro, edukativni, outdoor)
Infrastrukturno praćenje	Uvođenje digitalnog praćenja potrošnje resursa (marina, luke)
Investicijski ciklus	Usmjeravanje investicija prema zonama sa slobodnim kapacitetima
Primjena pravnog okvira	Razmotriti donošenje odluke o ograničenju novih smještajnih jedinica prema čl. 31. Zakona o turizmu

Zaključno, izračun prihvatnog kapaciteta potvrđuje da je Rogoznica na prekretnici razvoja: nastavak ekstenzivnog rasta bez sustavnog mjerenja i regulacije može dovesti do degradacije prostora i pada konkurentnosti destinacije. Stoga se preporučuje uspostava sustava prikupljanja podataka, ponovna provedba anketa prema novim smjernicama, razvoj održivih scenarija te potencijalno donošenje ciljano usmjerenih odluka sukladno članku 31. Zakona o turizmu, ukoliko se u sljedećem ciklusu potvrdi trajno prekoračenje kapaciteta. Uspostavom sustavne baze podataka, implementacijom scenarijskog planiranja te donošenjem ciljanih odluka za upravljanje prostornim razvojem, Rogoznica može osigurati dugoročnu ravnotežu između turističke privlačnosti, zaštite okoliša i kvalitete života lokalne zajednice. Time se ujedno stvara temelj za pozicioniranje destinacije kao održive, konkurentne i otporne, u skladu s ciljevima Strategije razvoja održivog turizma Republike Hrvatske (2023.–2030.).

ANALIZA STANJA

Popis turističkih proizvoda i usluga
Resursna osnova
Javna turistička infrastruktura
Komunalna infrastruktura
Prometna infrastruktura
Stanje digitalizacije
Pristupačnost osobama s invaliditetom
Organiziranost i dostupnost usluga
Analiza ljudskih potencijala
Analiza komunikacijskih aktivnosti
Analiza konkurencije

3. ANALIZA STANJA

Analiza stanja predstavlja temeljnu fazu u procesu izrade Plana upravljanja turističkom destinacijom Rogoznica. Riječ je o sveobuhvatnom istraživanju i procjeni postojećih uvjeta s ciljem prepoznavanja ključnih resursa, razvojnih potencijala, izazova, prilika i prijetnji. Takva analiza omogućava definiranje strateških ciljeva i mjera koje će usmjeriti daljnji razvoj turizma u skladu s načelima održivosti, očuvanja prirodnih vrijednosti i jačanja identiteta destinacije.

Turistička zajednica Općine Rogoznica djeluje na području Općine Rogoznica, smještene u južnom dijelu Šibensko-kninske županije. Na sjeveru i sjeveroistoku graniči s Općinom Primošten, na istoku i jugoistoku s Općinom Marina, dok se na zapadu i jugozapadu otvara prema Jadranskom moru. Administrativno područje obuhvaća ukupno 13 naselja, među kojima je naselje Rogoznica najveće središte turističkih, društvenih i infrastrukturnih aktivnosti.

Analiza stanja predstavlja temeljnu fazu u izradi Plana upravljanja turističkom destinacijom Rogoznica. Njome se provodi sustavno istraživanje i procjena postojećih uvjeta u destinaciji radi prepoznavanja ključnih resursa, razvojnih potencijala, izazova, prilika i prijetnji. Rezultati analize osiguravaju potrebne informacije za definiranje strateških ciljeva, razvojnih smjernica te mjera za budući razvoj turizma u skladu s načelima održivosti, očuvanja prirodnih vrijednosti i jačanja identiteta destinacije. Glavni elementi analize obuhvaćaju:

1. Definiranje ciljeva analize

✓ Utvrđuju se ciljevi analize kako bi se istraživanje usmjerilo na specifične razvojne potrebe destinacije Rogoznica te na aspekte koji imaju najveći utjecaj na postupke upravljanja i planiranja turizma.

2. Prikupljanje podataka

✓ Podaci se prikupljaju iz različitih izvora, uključujući službene statistike (eVisitor, DZS), važeće strateške i planske dokumente (PPUO, Strategija ZUO, županijski i regionalni planovi), postojeće studije, intervjue s ključnim dionicima, ankete lokalnog stanovništva i posjetitelja, te promatranje na terenu.

3. Analiza i vrednovanje ključnih elemenata destinacije

✓ Resursna osnova – identifikacija i evaluacija prirodnih, kulturnih, gospodarskih i društvenih resursa kao osnova turističkog razvoja.
✓ Turističke atrakcije – analiza broja, vrste i kvalitete atrakcija (prirodnih, kulturnih, povijesnih, manifestacijskih) te njihovog kapaciteta i potencijala za kreiranje turističkog proizvoda.
✓ Prometna i komunalna infrastruktura – ocjena dostupnosti, prometne povezanosti i kvalitete infrastrukture koja podržava turistički sustav.

- ✓ Prostorna i okolišna obilježja – procjena utjecaja turizma na prostor i okoliš, uključujući usklađenost s prostorno-planskom dokumentacijom te osjetljivost područja (npr. ZOP).
- ✓ Pregled stanja drugih elemenata – uključujući digitalizaciju, pristupačnost osobama s invaliditetom, organiziranost usluga, ljudske potencijale, konkurenciju i komunikacijske aktivnosti.

4. Izrada izvješća o provedenoj analizi

Ključni zaključci integriraju se u sveobuhvatno izvješće koje predstavlja podlogu za definiranje strateškog usmjerenja, razvojnih prioriteta i operativnih mjera Plana upravljanja destinacijom Rogoznica.

Analiza stanja provodi se kako bi se:

- ✓ identificirale snage destinacije Rogoznica koje treba iskoristiti,
- ✓ uočile slabosti i ograničenja koje treba otkloniti,
- ✓ prepoznale prilike za razvoj turističke ponude i diversifikaciju proizvoda,
- ✓ procijenile prijetnje koje bi mogle utjecati na konkurentnost i održivost destinacije,
- ✓ stvorila čvrsta podloga za definiranje razvojnih ciljeva, smjerova i mjera upravljanja turizmom.

Ova analiza daje uvid u trenutno stanje turističke ponude, dostupnih resursa, infrastrukture, atrakcija te razvojni potencijal destinacije Rogoznica, služeći kao ključna osnova za oblikovanje strateških i operativnih smjernica.

Cilj analize u okviru Plana upravljanja destinacijom Rogoznica je procijeniti postojeće stanje i razvojne potencijale destinacije s naglaskom na održivi razvoj turizma, unapređenje kvalitete turističkog proizvoda i infrastrukture, očuvanje prirodnih i kulturnih vrijednosti te povećanje kvalitete života lokalnog stanovništva. Analiza će omogućiti donošenje informiranih odluka o strateškim mjerama koje će unaprijediti ukupno upravljanje destinacijom, jačati tržišnu poziciju Rogoznice te omogućiti uravnotežen, cjelogodišnji i održiv turistički razvoj.

U skladu sa Smjernicama i važećom metodologijom, analiza stanja obuhvatit će:

- ✓ popis turističkih proizvoda i usluga
- ✓ analizu resursne osnove
- ✓ analizu javne turističke infrastrukture
- ✓ analizu komunalne infrastrukture
- ✓ analizu prometne infrastrukture
- ✓ analizu stanja digitalizacije
- ✓ analizu pristupačnosti destinacije osobama s invaliditetom
- ✓ analizu organiziranosti i dostupnosti usluga (javne usluge i servisi)
- ✓ analizu ljudskih potencijala
- ✓ analizu komunikacijskih aktivnosti

- ✓ analizu konkurencije
- ✓ izvješće o provedenoj analizi stanja

Za svaki pojedini element uključen u analizu stanja potrebno je uzeti u obzir broj i vrstu, kvalitetu, posebnosti, promjene i izazove te identifikaciju tržišnih trendova i potencijala turističkih proizvoda.

Geografski položaj

Općina Rogoznica smještena je u središnjem dijelu hrvatske obale Jadrana, na granici Srednje i Sjeverne Dalmacije, između Šibenika i Splita. Općinu čine 13 administrativnih naselja: Rogoznica, Sapina Doca, Podglavica, Jarebinjak, Dvornica, Ražanj, Ložnice, Oglavci, Kanica, Zečevo Rogozničko, Podorljak, Stivašnica i Zatoglav. Nalazi se na krajnjem južnom dijelu Šibensko-kninske županije, na prirodno zaštićenom poluotoku koji ulazi duboko u more, što joj daje iznimno povoljan geografski položaj za razvoj turizma, nautičkog prometa i rekreacijskih aktivnosti.

Rogoznica leži na kontaktu priobalnog i otočnog dijela županije, a prostor čine obalno naselje, dio kopnenog zaleđa te zaseoci raspoređeni uz more i u unutrašnjosti. Zbog svog položaja u središtu jadranskog koridora, Rogoznica se nalazi u znatnoj blizini glavnih prometnih pravaca te je jednako dostupna iz smjera Zagreba, Rijeke i Dubrovnika.

Povoljno geografsko okruženje uključuje blizinu nacionalnih parkova (Krka, Kornati), kulturno-povijesnih središta (Šibenik, Trogir – UNESCO, Split) i važnih prometnih čvorišta (zračna luka Split svega 30 km). Nadalje, Rogoznica je smještena na dijelu obale s izrazito razvedenom morfologijom, obiljem uvala, poluotoka i otoka, što omogućuje razvoj specifičnih turističkih proizvoda poput nautičkog, aktivnog i odmorišnog turizma.

Geografski položaj Rogoznice predstavlja jednu od njezinih najvećih komparativnih prednosti – destinacija je dovoljno udaljena od masovne turističke infrastrukture većih obalnih urbanih centara, a istodobno dovoljno blizu da koristi njihove resurse, prometnu dostupnost i tržišnu prepoznatljivost. Upravo zbog tog balansa između mirnoće primorskog mjesta i blizine velikih regionalnih središta, Rogoznica ima snažan potencijal za održivi i kvalitetni turistički razvoj.

Prirodne karakteristike

Prirodne karakteristike Rogoznice predstavljaju njezin najsnažniji temelj turističkog identiteta. Prostor je obilježen iznimno razvedenom obalom, brojnim uvalama, poluotocima i otočićima, s posebno istaknutim poluotokom na kojem se nalazi samo naselje Rogoznica. Obalna linija izrazito je raznolika – od prirodnih šljunčanih i kamenih plaža do skrivenih uvala koje nude mir i autentičan doživljaj Mediterana.

Jedan od najvažnijih prirodnih fenomena je *Zmajevo oko* (Mrtvo more) – kriptodepresija ispunjena slanom vodom, jedinstvena u Europi, koja predstavlja geomorfološku i biološku atrakciju..

Područje je bogato prirodnim resursima – šumske površine alepskog bora, makije i mediteranske vegetacije prekrivaju veći dio kopnenog zaleđa, pridonoseći očuvanom krajoliku. More oko Rogoznice iznimno je čisto i pogodno za kupanje, ronjenje i druge oblike rekreativnog turizma. Posebnost destinacije je i povoljan vjetrovi režim, što je čini pogodnom za jedrenje i nautički turizam, zbog čega je ovdje smještena jedna od najpoznatijih marina na Jadranu (Marina Frapa).

Prirodne karakteristike Rogoznice oblikuju destinaciju koja se ističe atmosferom autentičnog mediteranskog krajolika, dobro očuvanog okoliša i visokih estetskih vrijednosti prostora, što je čini privlačnom za turiste koji traže mir, prirodu i aktivnosti povezane s morem.

Klimatska obilježlja

Klimatska obilježja Rogoznice karakteristična su za mediteransku klimu, s blagim, kišovitim zimama i toplim, suhim ljetima. Ovakvi uvjeti čine Rogoznicu ugodnom destinacijom za boravak tijekom većeg dijela godine, a posebno pogodnom za ljetni turizam i aktivnosti na otvorenom.

Prosječna godišnja temperatura zraka iznosi oko 16 – 17 °C, dok su ljetne temperature visoke i često prelaze 30 °C, uz prosječne temperature mora između 24 i 27 °C u sezoni. Zime su blage, s rijetkim pojavljivanjem mraza, a minimalne temperature rijetko padaju ispod 5 °C.

Područje bilježi više od 2.600 sunčanih sati godišnje, što Rogoznicu svrstava među sunčanije dijelove hrvatske obale. Količina padalina koncentrirana je većinom u jesenskim i zimskim mjesecima, dok su ljeti oborine minimalne. Tijekom ljeta dominiraju stabilni vremenski uvjeti uz slabe vjetrove, a povremeno pušu maestral (ljetni dnevni vjetar s mora) i bura te jugo u prijelaznim razdobljima.

Takva klimatska obilježja pružaju izvanredne uvjete za kupanje, nautički turizam, sportsko-rekreativne aktivnosti i boravak na otvorenom, te predstavljaju jedan od ključnih čimbenika turističke atraktivnosti Rogoznice. Klima doprinosi prepoznatljivosti destinacije kao ugodne, sigurne i idealne za obiteljski, aktivni i relaksacijski odmor uz more.

Prometna povezanost

Rogoznica ima vrlo povoljnu prometnu povezanost, što značajno doprinosi njezinoj dostupnosti i turističkoj atraktivnosti. Smještena je uz Jadransku magistralu (D8), jednu od glavnih obalnih prometnica u Hrvatskoj, čime je izravno povezana sa Šibenikom (oko 30 km), Splitom (oko 50 km) i Primoštenom (8 km). Blizina autoceste A1 (izlazi Vrpolje i Šibenik) omogućuje brzo povezivanje s ostatkom Hrvatske i srednjom Europom.

Zračna dostupnost izrazito je dobra – međunarodna zračna luka Split (SPU) udaljena je samo oko 30 kilometara, što Rogoznicu čini lako dostupnom gostima iz brojnih europskih destinacija. Također, u blizini se nalazi i Zračna luka Zadar, što dodatno povećava dostupnost destinacije.

Pomorska povezanost predstavlja važan segment prometnog sustava, posebice za nautički turizam. Rogoznica ima jednu od najpoznatijih marina u Hrvatskoj – Marinu Frapa, koja je međunarodno nagrađivana i pruža visoku razinu usluge za nautičare tijekom cijele godine. Osim

toga, postoji lokalna luka u centru mjesta, koja ima funkciju pristaništa za manje brodice i izletničke brodove.

Unutar destinacije postoji razvijena mreža lokalnih cesta i pješačkih šetnica, a promet ljeti karakterizira povećani intenzitet, osobito u zoni uz obalu i u blizini plaža. Iako javni prijevoz nije primarno razvijen unutar same općine, redovne autobusne linije povezuju Rogoznicu s većim gradovima poput Šibenika, Splita i Zagreba.

Ukratko, Rogoznica je vrlo dobro povezana cestovnim i zračnim prometom, dok pomorska infrastruktura, posebno marina Frapa, predstavlja jedan od ključnih elemenata turističkog identiteta destinacije. Ovakva prometna pozicioniranost omogućuje lakoću dolaska posjetitelja, ali i razvoj visoko vrijednih turističkih proizvoda, posebice u segmentu nautičkog, luksuznog i aktivnog turizma.

Stanovništvo

Stanovništvo Rogoznice karakterizira relativno mali broj stalnih stanovnika, uz izrazitu sezonalnost i snažan utjecaj turizma na demografska i društvena kretanja. Prema dostupnim podacima, Rogoznica ima 2.106 (podaci DZS 2021. godine) stanovnika, pri čemu se većina naselja nalazi uz samu obalu, dok su unutrašnja područja slabije naseljena.

Demografska struktura ukazuje na trend starenja stanovništva i smanjenja udjela mlađih dobnih skupina, što je karakteristično za mnoge obalne općine. Unatoč tome, tijekom turističke sezone broj ljudi na području destinacije višestruko se povećava, što stvara značajan pritisak na infrastrukturu i javne usluge.

Migracijski pokazatelji upućuju na lagani priljev stanovnika povezan s razvojem turizma i privlačenjem radne snage, posebno tijekom ljeta. Dio lokalnog stanovništva uključen je u turističke aktivnosti – iznajmljivanje smještaja, ugostiteljstvo, usluge u marini, trgovini i sezonskom radu.

Sezonalnost ima snažan utjecaj na društveni ritam lokalne zajednice. Ljeti se populacija višestruko povećava zbog dolaska turista, ali i sezonskih radnika, što dovodi do privremene demografske dinamike koja je u velikom raskoraku s prosječnim zimskim stanjem.

Unatoč malom broju stanovnika, lokalna zajednica snažno je povezana s prostorom i identitetom destinacije. Lokalni stanovnici u velikoj mjeri doprinose očuvanju tradicije, autentičnog načina života i kulturnog nasljeđa, što predstavlja jednu od ključnih diferencijacijskih vrijednosti Rogoznice kao destinacije.

Ukratko, Rogoznica je mala, ali izrazito turistički orijentirana zajednica, s demografskim izazovima karakterističnim za jadranske obalne općine. Turizam snažno oblikuje društvenu strukturu, pri čemu je održivo upravljanje sezonalnom populacijom i očuvanje kvalitete života lokalnih stanovnika ključno za budući razvoj destinacije.

3.1. Analiza turističkih proizvoda i usluga

Turistička ponuda destinacije Rogoznica temelji se na dominantnom obliku sezonskog odmorišnog turizma, s naglašenom ulogom privatnog smještaja i kuća za odmor, uz značajan doprinos nautičkog turizma, gastronomije te sportsko-rekreacijskih aktivnosti. Destinacija posjeduje značajan potencijal za razvoj selektivnih oblika turizma koji nadilaze tradicionalnu ljetnu sezonu, no trenutačno su ti oblici slabo komercijalizirani i nedovoljno integrirani u cjeloviti turistički proizvod.

Turistički kapaciteti i tržišni pokazatelji predstavljaju ključni analitički okvir za razumijevanje trenutnog dosega turističkog razvoja destinacije Rogoznica. Ovaj dio dokumenta obuhvaća prikaz strukture smještajnih kapaciteta te analizu ostvarenih turističkih rezultata kroz pokazatelje kao što su broj dolazaka i noćenja, sezonalnost kretanja turista te prosječna duljina boravka.

Turistička ponuda destinacije Rogoznica zasniva se ponajprije na ljetnom odmorišnom turizmu koji je snažno sezonalno obilježen, s najvišim intenzitetom tijekom srpnja i kolovoza. Tijekom tog razdoblja dolazi do izrazitog povećanja potražnje za privatnim smještajem, koji u strukturi kapaciteta ima dominantnu ulogu. Uz apartmanski smještaj, karakteristična je i visoka zastupljenost kuća za odmor, što ukazuje na razvoj turističkih aktivnosti temeljenih na individualiziranom boravku i obiteljskom turizmu. More, brojne uvale i razvedena obala čine ključan element turističkog doživljaja, pri čemu se plaže i kupališta nameću kao osnovna motivacija dolaska velikog dijela gostiju.

Posebnu ulogu u turističkom sustavu Rogoznice ima nautički turizam, čiji je nositelj marina Frapa – jedan od nacionalno prepoznatljivih nautičkih centara. Nautičari predstavljaju tržišni segment s natprosječnom potrošnjom i osjetljivosti na kvalitetu usluge, što otvara značajan potencijal za razvoj cjelogodišnjeg turizma, osobito kroz jačanje pratećih sadržaja i integraciju s gastronomskom, kulturnom i sportskom ponudom.

Kulturni i vjerski turizam temelji se na nizu lokalnih objekata sakralne i tradicijske baštine, poput Crkve Uznesenja Blažene Djevice Marije, zavjetnog svetišta Gospe od Kapelice te crkvica sv. Ivana Trogirskog i sv. Nikole. Manifestacije s lokalnim obilježjem, među kojima posebno vrijedi izdvojiti feštu Gospe od Kapelice, Večeri dalmatinskih klapa i tradicionalnu feštu “Oba su pala”, imaju značajnu ulogu u oblikovanju identiteta destinacije, no njihov potencijal u kontekstu turističke interpretacije tek treba primjereno iskoristiti.

Gastronomska ponuda Rogoznice razvijena je kroz raznovrsnu mrežu restorana i ugostiteljskih objekata, s prepoznatljivim naglaskom na mediteransku i dalmatinsku kuhinju. Unatoč kvaliteti ponude, gastronomski sadržaji danas uglavnom funkcioniraju kao dodatak odmorišnom turizmu tijekom sezone, umjesto da predstavljaju samostalni motiv dolaska ili budu sastavni dio strukturiranih doživljajnih programa.

Rogoznica također posjeduje značajan potencijal za razvoj aktivnog i sportskog turizma, zahvaljujući dostupnim biciklističkim i pješačkim stazama te tradiciji organiziranja rekreativnih događanja poput plivačkog maratona i trekking manifestacija. Iako su te aktivnosti prisutne, one još nisu dovoljno planirane, interpretirane niti digitalno valorizirane na način da doprinose snažnijem produljenju sezone.

Posebno vrijedi istaknuti jedinstvene prirodne atrakcije poput Zmajevog oka, koje ima visoku krajobraznu, ekološku i interpretacijsku vrijednost te predstavlja element s potencijalom integracije u tematske programe s fokusom na prirodnu baštinu i edukativni turizam. Također, Morski akvarij na otvorenom i Muzej u dubokom plavetnilu otvaraju mogućnost razvoja inovativnih turističkih proizvoda koji spajaju znanost, ekologiju i doživljaj mora.

Sve navedeno upućuje na to da je turistički proizvod Rogoznice danas snažno koncentriran na ljetnu sezonu i temelji se na resursima obale i mora, uz podršku nautičkog i gastronomskog segmenta. Međutim, destinacija posjeduje niz razvojnih prilika u smjeru stvaranja prepoznatljivih doživljaja, integracije ponude i oblikovanja selektivnih oblika turizma koji mogu pridonijeti uravnoteženijem, cjelogodišnjem i održivom razvoju. Ključni izazov leži u boljem povezivanju postojećih sadržaja, povećanju vrijednosti turističkog proizvoda te prelasku s pretežito smještajne ponude na doživljajnu i programsku ponudu koja aktivno upravlja komercijalizacijom resursa

Promatrajući turističku infrastrukturu i kapacitete destinacije, moguće je sagledati koliki je aktualni opseg prihvata posjetitelja, dominantne vrste smještaja i nosivost sustava, dok tržišni pokazatelji pružaju uvid u intenzitet korištenja tih kapaciteta te profil i ponašanje turista. Uvid u obje skupine podataka omogućuje procjenu stupnja opterećenja destinacije, identifikaciju sezonskih vršnih opterećenja te definiranje potencijala za kvalitetan i održiv razvoj turizma.

❖ Turistički promet

Turistički promet u Rogoznici pokazuje izraženu sezonalnost s jasnim vršnim opterećenjem tijekom ljetnih mjeseci, što je karakteristično za obalne destinacije usmjerene na odmorišni turizam. Prema dostupnim podacima za 2024. godinu, uključujući nautički turizam odnosno pokazatelje dolazaka i noćenja, ostvareno je 81.117 turističkih dolazaka te 672.290 noćenja, što ukazuje na vrlo visok intenzitet boravka u odnosu na broj posjetitelja. Ovakav omjer dolazaka i noćenja potvrđuje da je Rogoznica destinacija u kojoj turisti borave duže prosječnog trajanja odmora, što je u skladu s njenim mirnim, obiteljskim i prirodnim karakterom.

Analizom kretanja gostiju po emitivnim tržištima uočava se da strani gosti ostvaruju znatno veći udio dolazaka i noćenja u usporedbi s domaćim, pri čemu se izdvajaju posjetitelji iz Poljske, koji sudjeluju s najvećim udjelom, zatim Češke, Njemačke i Slovenije, dok domaći gosti zauzimaju oko deset posto ukupnog turističkog prometa. Ovo potvrđuje da se Rogoznica uspješno pozicionira na međunarodnom tržištu kao atraktivna obalna destinacija s naglaskom na prirodni doživljaj i opušteni boravak.

Tržišni pokazatelji jasno ukazuju na to da je turizam u Rogoznici izrazito sezonski orijentiran, s koncentracijom posjeta u srpnju i kolovozu. Iako takav model generira visoku popunjenost kapaciteta i značajne prihode u kratkom razdoblju, on istovremeno predstavlja izazov u pogledu opterećenja infrastrukturnih sustava, javnih površina i kvalitete života lokalnog stanovništva. Ujedno, izražena sezonalnost otvara prostor za razvoj selektivnih turističkih proizvoda koji bi mogli pridonijeti produženju sezone, uravnoteženju tokova posjetitelja i boljem korištenju postojećih kapaciteta tijekom cijele godine.

Zaključno, turistički promet u Rogoznici pokazuje visok potencijal, ali također i potrebu za planskim upravljanjem kako bi se smanjila sezonska opterećenja i potaknuo održiv razvoj destinacije u skladu s lokalnim resursima i nosivim kapacitetom prostora.

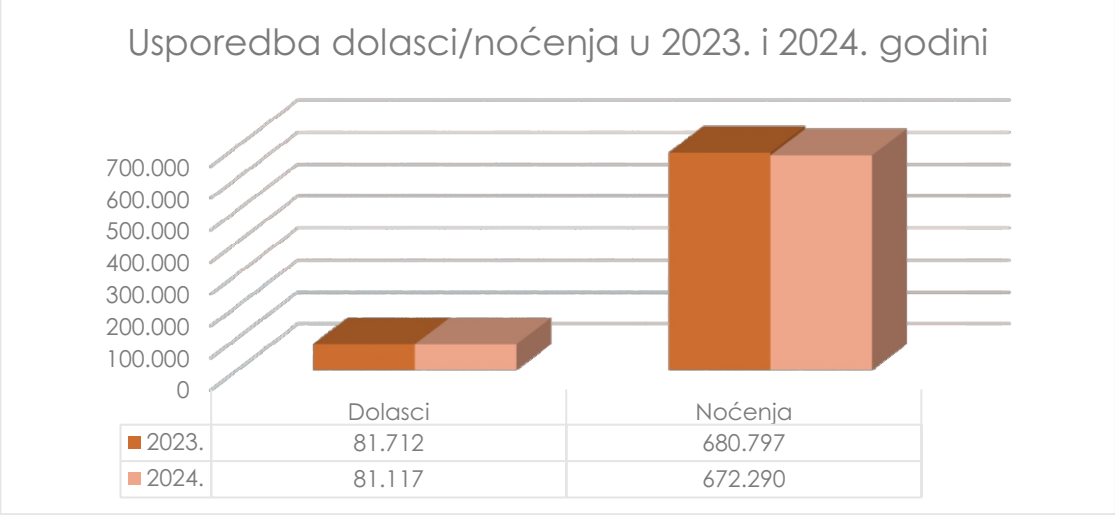

	Dolasci	Noćenja
2023.	81.712	680.797
2024.	81.117	672.290

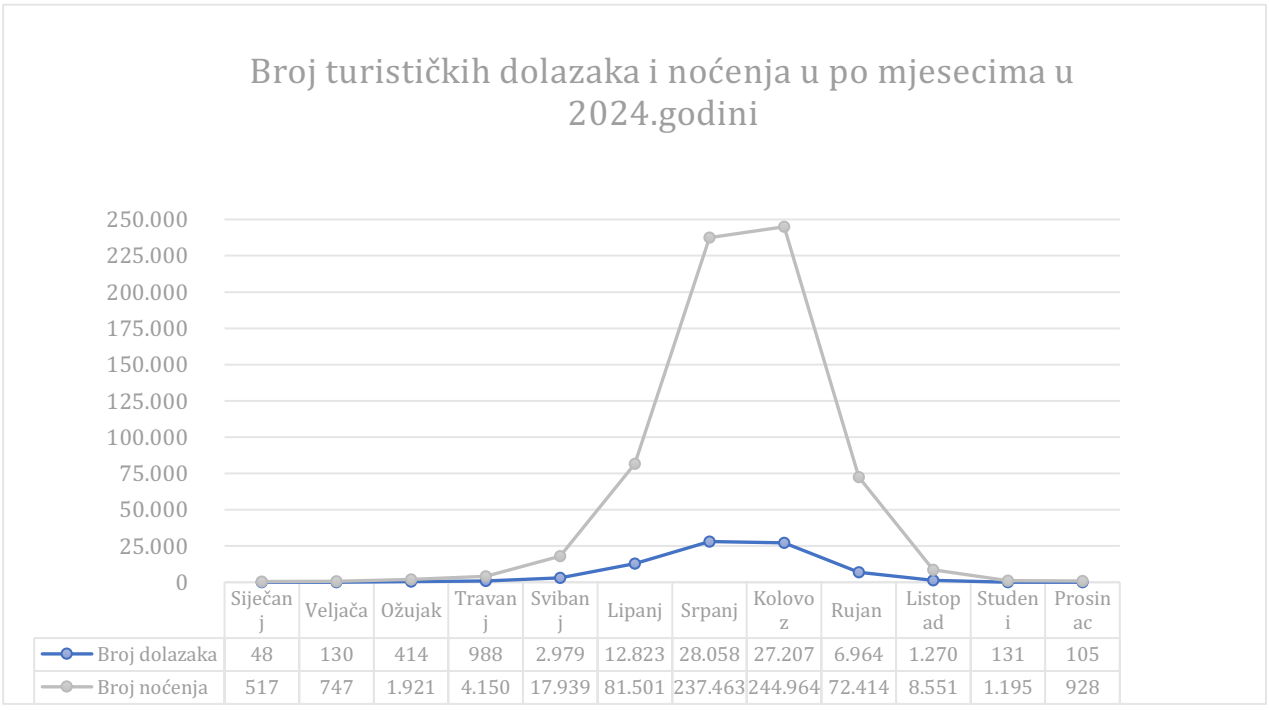

	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studeni	Prosinac
Broj dolazaka	48	130	414	988	2.979	12.823	28.058	27.207	6.964	1.270	131	105
Broj noćenja	517	747	1.921	4.150	17.939	81.501	237.463	244.964	72.414	8.551	1.195	928

Dijagram prikazuje izrazito izraženu sezonalnost turističkog prometa na području općine Rogoznica tijekom 2024. godine, što potvrđuje dominantnu koncentraciju dolazaka i noćenja u ljetnim mjesecima, uz minimalnu turističku aktivnost u predsezonskom i posezonskom razdoblju.

U razdoblju od siječnja do travnja bilježe se niske vrijednosti turističkog prometa, pri čemu broj dolazaka ne prelazi 1.000, a broj noćenja ostaje na razini do približno 4.150. S početkom svibnja uočava se postupno povećanje aktivnosti, što se u lipnju intenzivira (12.823 dolazaka i 81.501 noćenje), te označava početak glavne turističke sezone.

Vrhunac turističkog opterećenja evidentan je tijekom srpnja i kolovoza. U srpnju se ostvaruje 28.058 dolazaka i 237.463 noćenja, dok je u kolovozu zabilježen najveći broj noćenja tijekom godine (244.964), uz 27.207 dolazaka. Ovaj podatak potvrđuje da destinacija ulazi u fazu maksimalnog iskorištenja kapaciteta tijekom vršne sezone, što je u skladu s prethodnim nalazima iz analize prihvatnih kapaciteta.

U rujnu se bilježi pad intenziteta, ali turistička aktivnost i dalje ostaje statistički značajna (6.964 dolazaka i 72.414 noćenja), što ukazuje na potencijal za razvoj postsezonskih sadržaja i produženje turističke sezone. Razdoblje od listopada do prosinca ponovno pokazuje izrazito nisku razinu opterećenja (od 131 do 1.270 dolazaka te od 928 do 8.551 noćenja), što ukazuje na gotovo potpuno gašenje turističke aktivnosti izvan ljetnih mjeseci.

Ovakva distribucija potvrđuje da je turizam u Rogoznici usmjeren prvenstveno na odmorišni segment s visokim udjelom boravišnog turizma, pri čemu sezonski pritisci generiraju infrastrukturalne, prometne i prostorne izazove u obalnim zonama. Istodobno, niski intenzitet turističkog prometa u predsezoni i posezoni ukazuje na značajne mogućnosti za razvoj cjelogodišnjih selektivnih oblika turizma.

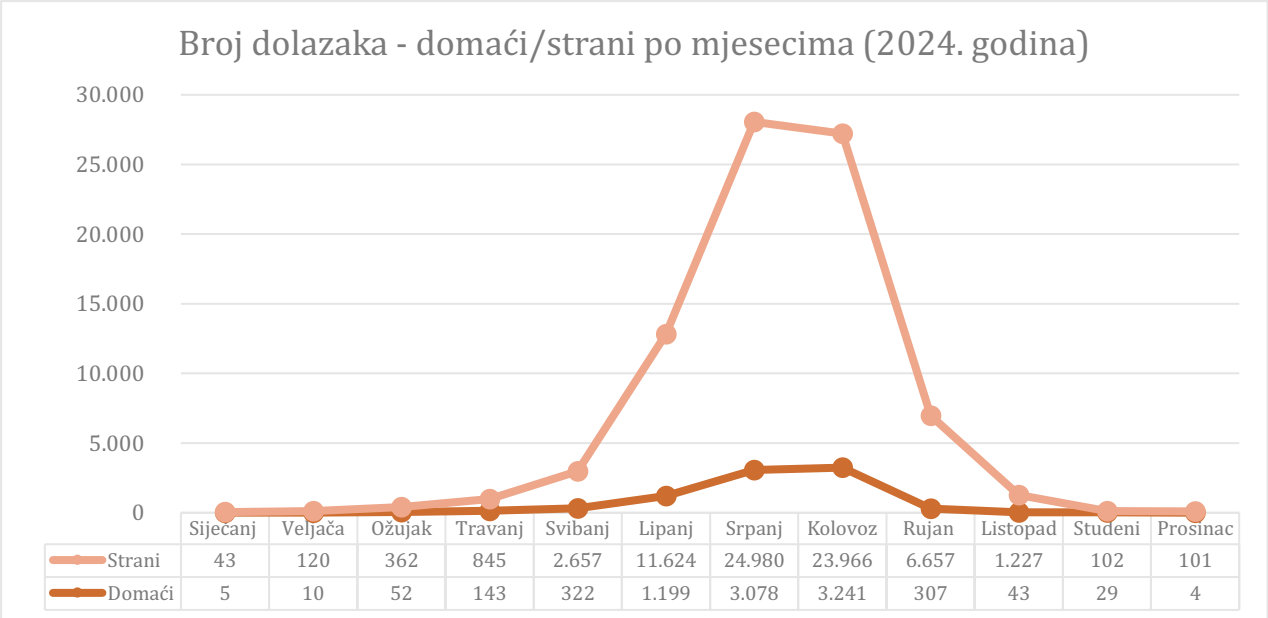

	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studeni	Prosinac
Strani	43	120	362	845	2.657	11.624	24.980	23.966	6.657	1.227	102	101
Domaći	5	10	52	143	322	1.199	3.078	3.241	307	43	29	4

Prethodni dijagram prikazuje usporednu dinamiku dolazaka domaćih i stranih turista na području općine Rogoznica tijekom 2024. godine, pri čemu je jasno uočljiva dominantna zastupljenost stranih gostiju u ukupnom turističkom prometu.

U razdoblju od siječnja do travnja bilježi se niska razina dolazaka za obje kategorije, pri čemu dominaciju imaju strani turisti (od 43 do 845 dolazaka mjesečno), dok broj domaćih dolazaka ostaje minimalan (od 5 do 143). Prvi značajniji porast aktivnosti vidljiv je u svibnju (2.657 stranih i 322 domaćih dolazaka), što označava početak predsezonskog intenziviranja turističkog prometa.

Vrhunac sezone dostiže se tijekom lipnja, srpnja i kolovoza, kada broj stranih dolazaka doseže maksimalne vrijednosti (11.624 u lipnju, 24.980 u srpnju i 23.966 u kolovozu). U istom razdoblju bilježi se i značajno povećanje domaćih dolazaka (1.199 u lipnju, 3.078 u srpnju i 3.241 u kolovozu), premda u znatno manjem volumenu u odnosu na strane turiste.

Od rujna nadalje primjetan je nagli pad dolazaka za obje kategorije, pri čemu ukupna turistička aktivnost gotovo prestaje u razdoblju listopad–prosinac (strani od 1.227 do 101 dolazaka; domaći od 43 do 4). Ovakav model potvrđuje izrazitu internacionalizaciju turističkog tržišta Rogoznice, s dominantnom orijentacijom prema inozemnom odmorišnom segmentu.

Strani turisti čine preko 90 % ukupnog broja dolazaka tijekom vršne sezone, što ukazuje na visoku ovisnost destinacije o međunarodnom tržištu. Ovakva distribucija dolazaka potvrđuje potrebu za planiranjem uravnoteženog turističkog razvoja, usmjerenog na povećanje otpornosti destinacije i prilagodbu promjenama na tržištu, uz očuvanje kvalitete života lokalnog stanovništva i upravljanje turističkim opterećenjem u skladu s načelima održivosti.

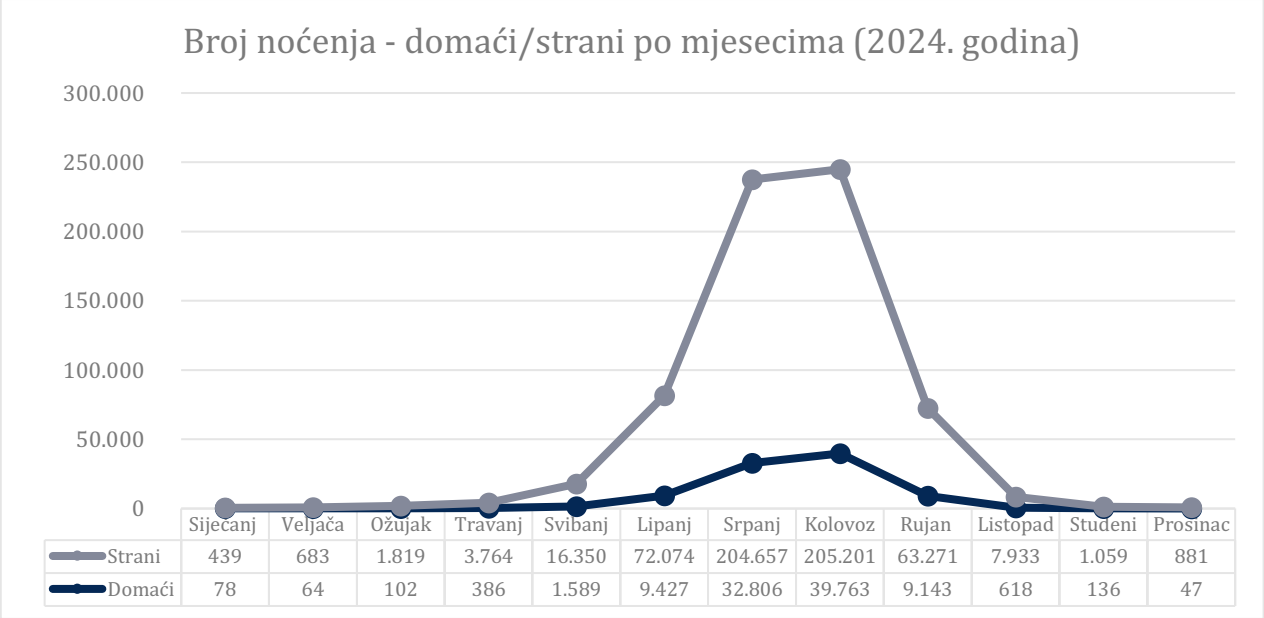

	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studeni	Prosinac
Strani	439	683	1.819	3.764	16.350	72.074	204.657	205.201	63.271	7.933	1.059	881
Domaći	78	64	102	386	1.589	9.427	32.806	39.763	9.143	618	136	47

Dijagram prikazuje broj noćenja domaćih i stranih gostiju na području općine Rogoznica tijekom 2024. godine, s jasnom dominacijom stranih gostiju u odnosu na domaće. Obrazac kretanja noćenja prati sezonsku dinamiku dolazaka, pri čemu je koncentracija noćenja najizraženija tijekom vršne ljetne sezone (lipanj–kolovoz).

U razdoblju siječanj–travanj evidentiran je minimalan broj noćenja (od nekoliko stotina do nekoliko tisuća noćenja). Početna aktivacija turističkih aktivnosti započinje u svibnju (16.350 noćenja stranih i 1.589 domaćih gostiju), nakon čega slijedi naglo povećanje u lipnju kada broj noćenja stranih gostiju (72.074) značajno nadmašuje domaće (9.427), što ukazuje na početak vršne sezone.

Srpanj i kolovoz, s ukupno 204.657 i 205.201 stranih noćenja te 32.806 i 39.763 domaćih noćenja, predstavljaju razdoblje ekstremnog intenziteta turističke aktivnosti. Noćenja u ta dva mjeseca generiraju preko 75 % ukupnog godišnjeg turističkog opterećenja, što potvrđuje izrazitu sezonalnost destinacije. U rujnu dolazi do značajnog smanjenja (63.271 stranih i 9.143 domaćih noćenja), a listopad–prosinac bilježe gotovo zanemariv turistički promet (do 7.933 stranih i 618 domaćih noćenja u listopadu).

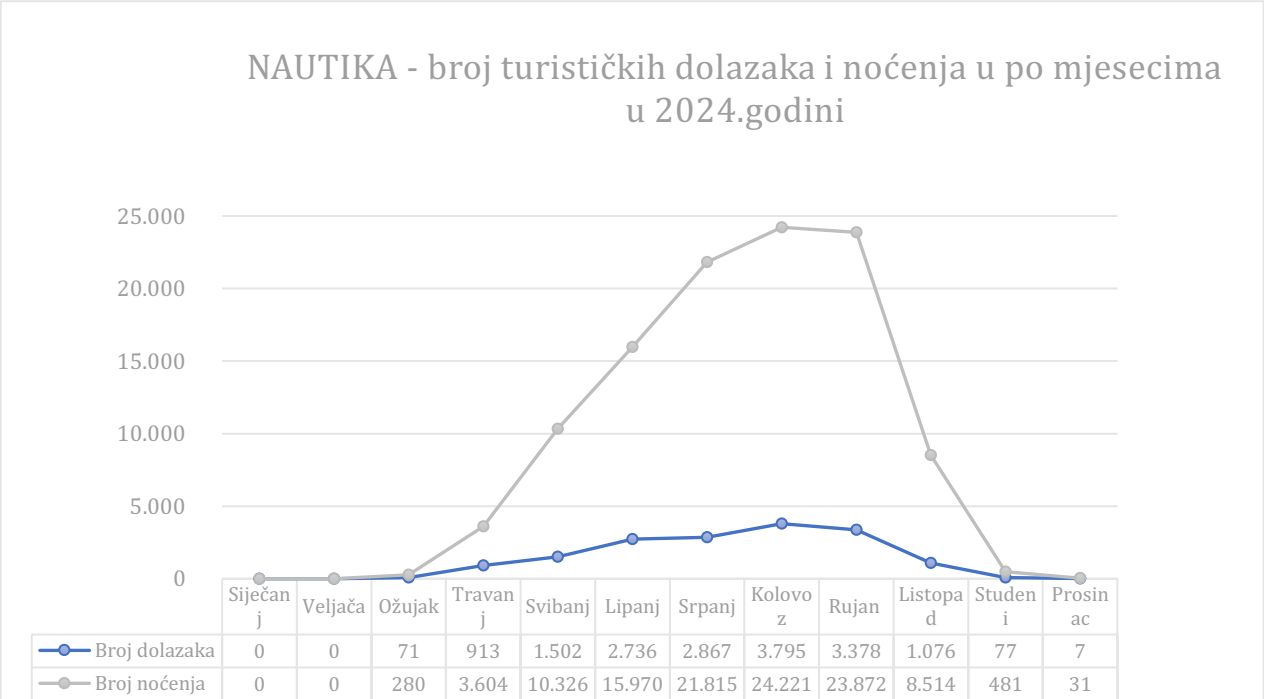

	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studeni	Prosinac
Broj dolazaka	0	0	71	913	1.502	2.736	2.867	3.795	3.378	1.076	77	7
Broj noćenja	0	0	280	3.604	10.326	15.970	21.815	24.221	23.872	8.514	481	31

Nautički turizam u 2024. godini pokazuje izrazito naglašenu sezonalnost, uz snažnu koncentraciju dolazaka i noćenja u ljetnim mjesecima. Ukupno je ostvareno 16.422 dolaska i 109.114 noćenja, što potvrđuje da ovaj segment ima značajan udio u ukupnom turističkom prometu destinacije. Prvi značajniji promet bilježi se tek od travnja, dok su siječanj i veljača u potpunosti bez aktivnosti. Od svibnja započinje intenzivniji rast, koji kulminira u kolovozu kao apsolutnom vrhuncu sezone s 3.795 dolazaka i više od 24.221 noćenja.

Visoka razina prometa zadržava se i u rujnu, koji se potvrđuje kao snažan posezonski mjesec za nautičare. Nakon toga slijedi nagli pad u listopadu te gotovo potpuno gašenje prometa u studenome i prosincu. Prosječna duljina boravka iznosi oko 6,6 noćenja po dolasku, što upućuje na relativno dugu zadržavanja gostiju u ovom segmentu.

Ovakva struktura potvrđuje da je nautički turizam tržišno kvalitetan i ekonomski vrijedan oblik turizma, ali izrazito ovisan o ljetnoj sezoni, pri čemu se kao glavni razvojni potencijal nameće jačanje ponude u predsezoni i posezoni kroz tematske izlete, regate, servisne i edukativne sadržaje te snažnije povezivanje s outdoor, kulturnom i enogastronomskom ponudom destinacije

❖ Prosječna duljina boravka

Prosječna duljina boravka u Rogoznici ukazuje na stabilnu poziciju destinacije kao izrazito odmorišne i obiteljske, s visokim stupnjem zadovoljstva gostiju i jasnim trendom dugotrajnijeg zadržavanja. Prema posljednjim dostupnim podacima, domaći posjetitelji ostvaruju prosječno 11,17 dana boravka, dok strani posjetitelji ostvaruju prosječno 7,95 dana.

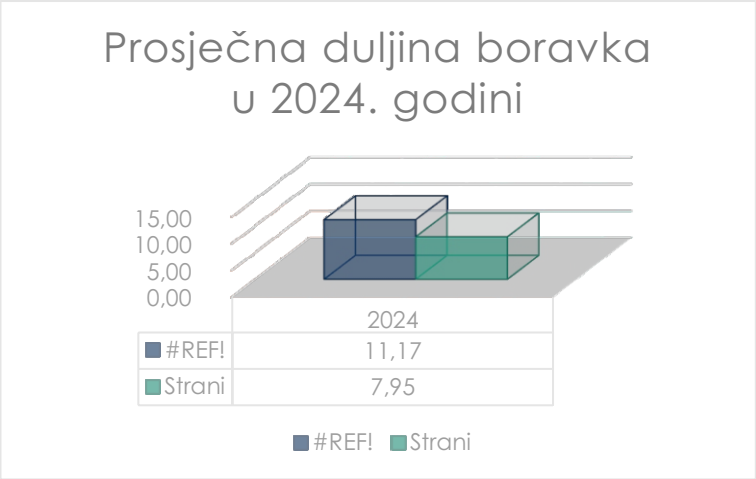

Ovakva razlika u strukturi boravka ukazuje da hrvatski gosti Rogoznicu doživljavaju kao destinaciju za dulji godišnji odmor, često u okviru obiteljskih dolazaka i privatnog smještaja. Strani posjetitelji, iako nešto kraće borave, također ostvaruju iznadprosječno duga razdoblja u usporedbi s drugim obalnim destinacijama, što potvrđuje privlačnost Rogoznice kao mirne i sigurne lokacije za opuštajući odmor u prirodnom okruženju.

Zadržavanje gostiju tijekom prosječno 8 dana (kombinirano) predstavlja važnu konkurentsku prednost destinacije, jer ukazuje na lojalnost posjetitelja, dobru kvalitetu smještaja i odgovarajući doživljaj destinacije. Međutim, ovakva struktura koja se intenzivno koncentrira u ljetnim mjesecima istovremeno generira visoka sezonska opterećenja.

3.1.1. Smještaj

Prema podacima za 2024. godinu struktura smještajnih kapaciteta u Rogoznici jasno ukazuje na dominaciju privatnog smještaja kao glavnog nositelja turističke ponude. Najveći udio čine objekti u domaćinstvu, kojih je evidentirano 1.295, s ukupno 8.773 glavna ležaja i 1.514 pomoćnih ležajeva. Ova brojka potvrđuje orijentaciju destinacije prema individualnom,

obiteljskom i odmorišnom turizmu, pri čemu privatni smještaj predstavlja ključan segment lokalnog gospodarstva i izvor prihoda za velik broj domaćinstava.

Slijede apartmani, kojih je registrirano 74 objekta, s 782 glavna i 338 pomoćnih ležajeva. Kuće stanovnika općine / grada (289 objekata) i kuće za odmor / vikendice (194 objekta) također doprinose značajnom kapacitetu, s preko 2.000 glavnih ležajeva, što upućuje na prisutnost segmenta „druga kuća“ i boravka domaćih gostiju tijekom špice sezone ili produljenih vikenda.

Hotelska ponuda u Rogoznici je ograničena – registrirana su 3 hotela s ukupno 162 glavna ležaja, bez evidentiranih pomoćnih. Ovo potvrđuje da destinacija nije usmjerena prema klasičnom hotelskom turizmu već se strateški pozicionira kao mjesto koje nudi intimniji, individualizirani doživljaj boravka.

Manje udjele zauzimaju studio apartmani (12 objekata / 116 ležajeva), sobe za iznajmljivanje te objekti za robinzonski smještaj, koji doprinose dodatnoj diverzifikaciji ponude.

Tablica 6. Struktura smještajnih kapaciteta

2024.GODINA			
VRSTA	BROJ OBJEKATA	BROJ GLAVNIH LEŽAJEVA	BROJ POMOĆNIH LEŽAJEVA
Hoteli	3	162	/
Apartmani	74	782	338
Kuća stanovnika općine/grada	289	1423	/
Kuća za odmor	36	259	29
Kuća za odmor (vikendica)	946	4680	/
Objekt za robinzonski smještaj	1	6	2
Objekti u domaćinstvu	1295	8773	1514
Odmaralište za djecu	1	86	/
Soba za iznajmljivanje	4	24	/
Stan stanovnika općine/grada	26	116	/

Stan za odmor (vikendica)	174	657	/
Studio apartman	12	116	/

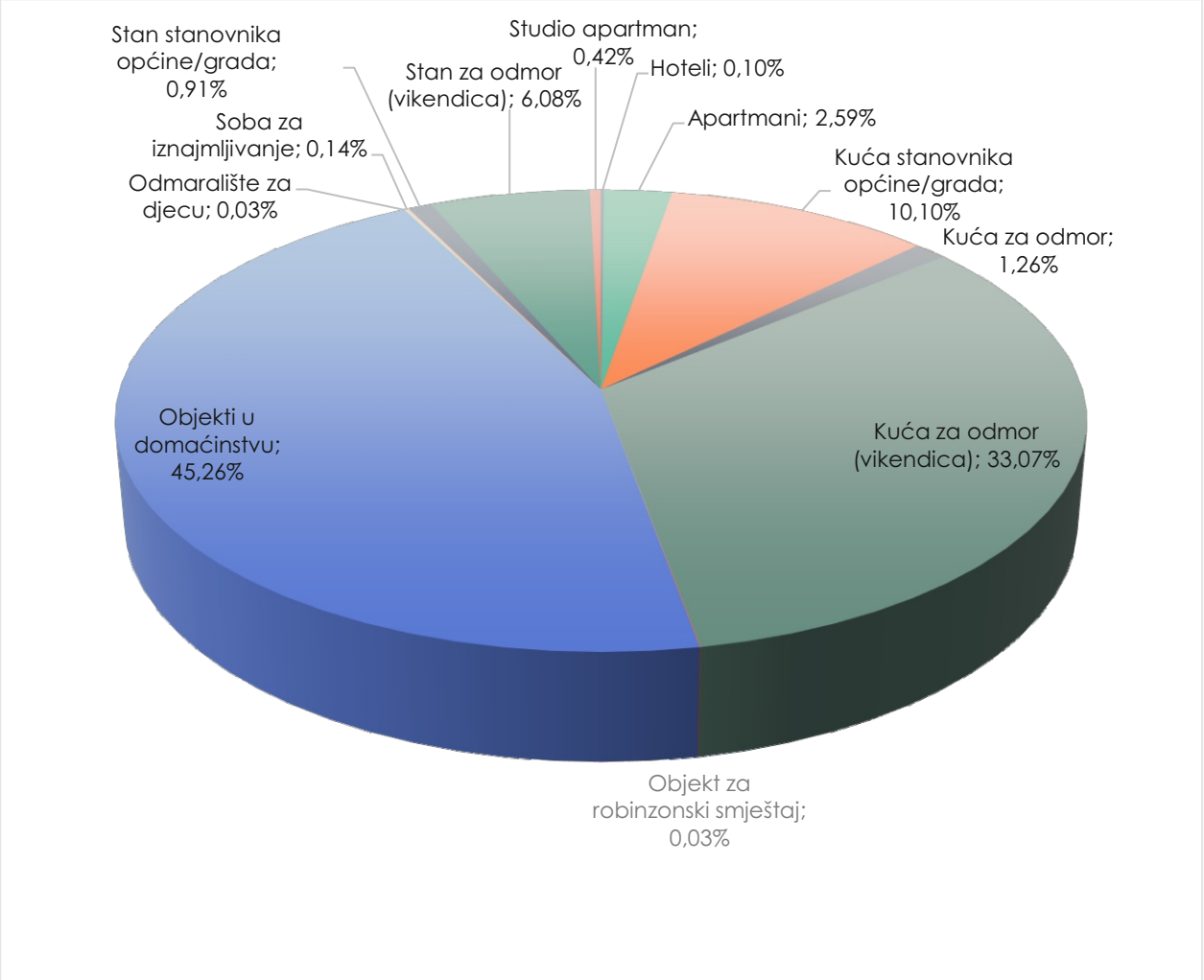

Dijagram strukture smještajnih kapaciteta u destinaciji Rogoznica jasno ukazuje na izrazitu dominaciju privatnog smještaja, što u velikoj mjeri oblikuje model razvoja turizma i njegov utjecaj na prostor i zajednicu. Najveći udio čine objekti u domaćinstvu (45,26 %) te kuće za odmor/vikendice (33,07 %), što zajedno predstavlja više od 78 % ukupnog smještajnog kapaciteta. Ovakva struktura potvrđuje snažan trend apartmanizacije i individualiziranog oblika turističkog boravka, pri čemu objekti nisu nužno podvrgnuti kontroliranom upravljanju kvalitetom niti sustavnom strateškom planiranju razvoja.

Kuće stanovnika općine/grada obuhvaćaju dodatnih 10,10 %, što ukazuje na visoku razinu sezonske transformacije stambenog fonda u turističke svrhe. Udio apartmana (2,59 %) i studija apartmana (0,42 %) dodatno potvrđuje prevlast individualnih i manjih smještajnih jedinica nad organiziranim smještajnim objektima. Hoteli sudjeluju sa svega 0,10 %, što ukazuje na izrazito

nizak stupanj profesionalizacije smještajne ponude i nedovoljnu zastupljenost objekata više kvalitativne kategorije koji bi mogli doprinijeti diversifikaciji tržišnog segmenta i povećanju potrošnje po gostu.

Ostale vrste smještaja, poput soba za iznajmljivanje (0,14 %), objekata za robinzonski smještaj (0,03 %) i odmarališta za djecu (0,03 %), pokazatelj su vrlo ograničene ponude specijaliziranih oblika boravka. Ovakva struktura ukazuje na:

- Nisku razinu diverzifikacije smještaja i nedovoljnu orijentaciju na selektivne oblike turizma
- Snažnu ovisnost o sezonskom privatnom smještaju i nisku cjelogodišnju iskorištenost kapaciteta
- Potencijalne rizike za sociodemografsku strukturu zbog apartmanizacije i pritiska na stambeni fond lokalnog stanovništva
- Potencijal za razvoj kvalitetnijih, kontroliranih i održivijih oblika smještaja (eco, boutique, wellness, aktivni, nautički).

U strateškom smislu, preporučuje se:

- ✓ Uvođenje sustava kategorizacije i kontrole kvalitete privatnog smještaja
- ✓ Poticaji za razvoj objekata više dodane vrijednosti (boutique hoteli, eko-smještaj, wellness, aktivni i nautički smještaji)
- ✓ Diversifikacija ponude kroz tematske smještajne modele (gastro, kulturni, outdoor, digitalni nomadi)
- ✓ Poticanje adaptacije postojećih objekata prema tržišno relevantnim segmentima (npr. „adult only“, „family friendly“, aktivni turisti)
- ✓ Razmatranje regulacije širenja smještaja u zonama visoke opterećenosti

Zaključno, trenutna struktura smještajnih kapaciteta potvrđuje da je Rogoznica destinacija izrazito oslonjena na sezonski privatni smještaj, s ograničenim udjelom profesionalno vođenih turističkih objekata. To predstavlja izazov, ali i priliku za razvoj selektivnih, kvalitetnijih i održivijih oblika smještaja u cilju produljenja sezone, povećanja potrošnje i smanjenja prostornog i infrastrukturnog opterećenja tijekom vršnog razdoblja.

3.1.2. Ugostiteljstvo

Ugostiteljska ponuda Rogoznice zauzima važnu ulogu u formiranju ukupnog turističkog doživljaja i nadogradnji osnovnog proizvoda odmorišnog turizma. U ugostiteljskoj ponudi ističe se velik broj restorana, konoba, caffe barova, pizzerija i specijaliziranih objekata, koji turistima nude širok spektar dalmatinskih i međunarodnih jela. U ponudi su tradicionalna mediteranska kuhinja, riblji specijaliteti, mesna jela, moderne gastronomske interpretacije, street food koncepti i objekti brze prehrane. Ugostiteljski sadržaji raspršeni su duž obale i u naseljenim

područjima, što omogućuje dobar pristup i raznolik izbor, s dominantnom aktivnošću u ljetnom razdoblju, dok tek manji broj objekata ostaje otvoren tijekom predsezone i posezone.

Ugostiteljska ponuda u najvećoj se mjeri oslanja na tradicionalnu mediteransku kuhinju, lokalne namirnice i riblja jela, pri čemu je prisutan i određeni pomak prema suvremenim kulinarskim interpretacijama, osobito u objektima s višom razinom gastronomske ponude. Unatoč širokoj zastupljenosti i raznolikosti objektā, ponuda je u ovom trenutku ponajviše usmjerena na zadovoljavanje potreba postojećeg profila gostiju – prvenstveno obiteljskih turista i nautičara – a manje na kreiranje autentičnog gastronomskog identiteta koji bi mogao biti motiv dolaska ili dio tematskih doživljajnih programa.

Većina ugostiteljskih objekata smještena je uz obalni pojas, u naselju Rogoznica i u blizini marine, te je snažno vezana uz glavne turističke tokove. S obzirom na postojeći prostorni raspored, ugostiteljska ponuda prati glavne lokacije turističkih aktivnosti, no često djeluje izolirano, bez jasne integracijske uloge u sustav turističkih ruta, događanja ili promocije destinacije. Postoji ograničena razina sinergije između ugostiteljstva i drugih sektora, osobito kulturnog, manifestacijskog i aktivnog turizma, što predstavlja jedan od ključnih izazova za razvoj.

Potencijal ugostiteljstva u Rogoznici osobito se očituje u mogućnosti stvaranja prepoznatljivog eno-gastro identiteta destinacije temeljenog na lokalnim resursima, tradicionalnim recepturama i sezonskim namirnicama te kroz organizaciju tematskih gastronomskih događanja, edukativnih radionica ili uključivanje ugostiteljskih objekata u razvoj turističkih itinerera i cjelogodišnjih ponuda. Nadalje, ugostiteljski sektor može imati važnu ulogu u produljenju sezone, posebno kroz prilagodbu ponude nautičarima i gostima aktivnog turizma te kroz kvalitetno osmišljene programe u razdobljima izvan glavne turističke sezone.

Ukupno gledano, ugostiteljska ponuda destinacije Rogoznica daje značajan doprinos turističkom proizvodu, no trenutno je ponajprije orijentirana na operativno praćenje sezonske potražnje umjesto na proaktivno kreiranje dodatne vrijednosti destinacije. Njena uloga u budućem razvoju može biti znatno snažnija ako se strateški usmjeri u pravcu podizanja kvalitete, gastronomskog brendiranja, povezivanja s lokalnom tradicijom i integracije u razvoj selektivnih oblika turizma.

Tablica 7. Popis ugostiteljskih objekata

R.br.	NAZIV
1.	Caffe Pizzeria Punta Rogoznica
2.	Restoran Atrium
3.	Siesta Restaurant
4.	Konoba Vala
5.	Restoran Le Piaf
6.	Restaurant Jere

7.	Restoran Lanterna
8.	Restoran Dida
9.	Restoran Ilirija
10.	Restoran Rogoznica
11.	Pizza & Steak house RIVA Rogoznica
12.	Restoran California
13.	Restaurant Botinero
14.	Restaurant Antonijo
15.	Restoran Mario
16.	Konoba Skojic
17.	Restaurant Pjat
18.	Food & bar Dišpet
19.	Restoran Prstac
20.	Restaurant & Bar Oliveo
21.	Restaurant Lađa
22.	Restoran San Marco
23.	Pizzeria Caffe Nostromo
24.	Restaurant Horizont
25.	Kebab & Grill Factory
26.	Caffe bar "MULO"
27.	Rino
28.	Coco Barocco
29.	Caffe bar Starac
30.	Pekara Slastičarnica Rogoznica
31.	Queen Elizabeth
32.	Tornado – Sladoled
33.	Janka's Grill Streetfood & Partyservice
34.	Captain club bar Frapa
35.	Pool bar Frapa
36.	Pizzeria Le Piaf Frapa
37.	Ancora restaurant
38.	Gostionica Vikend

3.1.3. Turističke atrakcije

Turistička resursna osnova predstavlja skup svih prirodnih, kulturnih, društvenih i infrastrukturnih vrijednosti koje čine temelj turističkog razvoja destinacije. To uključuje prirodne atrakcije (more, plaže, krajobrazi, zaštićena područja), kulturnu i povijesnu baštinu, tradiciju i identitet lokalne zajednice, kao i turističku infrastrukturu i suprastrukturu (smještajni kapaciteti, sadržaji za posjetitelje).

❖ Prirodne atrakcije

Destinacija Rogoznica bogata je izvanrednim prirodnim atrakcijama koje tvore njezin jedinstveni karakter i čine je prepoznatljivom na jadranskoj obali.

Zmajevo oko (Drachenaugensee) jedno je od najupečatljivijih mjesta – slano jezero na poluotoku Gradina, okruženo okomitim stijenama visine između 4 i 24 m, s najvećom izmjerenom dubinom od oko 15 m.

Ovo jezero predstavlja hidro-geomorfološki fenomen i već je sam po sebi prirodna atrakcija, ali je uz njega razvijen i dodatni turistički sadržaj (šetnice, vidikovci, interpretativni elementi).

Osim jezera, Rogoznica obiluje razvedenom i slikovitom obalom – uvalama, otočićima, borovim šumama koje se spuštaju gotovo do mora i šljunčanim te stjenovitim plažama koje pružaju raznolik spektar boravka u prirodi. Na više od 50 km obalne linije moguće je pronaći mirne uvale za opuštanje, ali i aktivnije plaže za sportske sadržaje.

Dodatno, položaj Rogoznice omogućuje pristup raznim prirodnim krajolicima – šetnje kroz borovu šumu prema vidikovcima, izleti na okolne otoke i otočiće, kao i uživanje u čistom moru i mediteranskoj vegetaciji čine dio prirodne resursne osnove destinacije.

Sve u svemu, prirodne atrakcije Rogoznice predstavljaju snažnu bazu za razvoj turističkih proizvoda usmjerenih na relaksaciju u prirodi, aktivni turizam i nautički odmor, ali i edukativne ture koje ističu posebnosti krajolika i morfologije mjesta. Njihovo kvalitetno upravljanje i integracija u razvojnu strategiju destinacije ključni su za očuvanje identiteta i dugoročnu održivost Rogoznice..

❖ Kulturno - povijesna baština

Kulturna baština Rogoznice očituje se u tradiciji, sakralnim objektima i lokalnoj povijesti koja je oblikovala identitet mjesta kroz stoljeća. Sakralna arhitektura posebno ističe važnost vjerskog života i povezanosti lokalne zajednice s prostorom. Među najznačajnijim kulturno-povijesnim atrakcijama nalaze se Crkvica sv. Ivana Trogirskog, poznata po svojoj povijesnoj vrijednosti i smještaju u mirnom dijelu naselja,

te Crkvica sv. Nikole, koja predstavlja jedan od simbola duhovne tradicije Rogoznice.

Posebno se izdvaja Zavjetno svetište Gospe od Kapelice, koje je tradicionalno mjesto okupljanja stanovnika, ali i posjetitelja koji traže duhovni mir. Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije, kao najveći sakralni objekt u destinaciji, povijesno i arhitektonski zaokružuje identitet mjesta te služi kao središnja lokacija vjerskih događanja.

Kulturna baština Rogoznice ne ogleda se samo u objektima, već i u očuvanim običajima te generacijama prenošenim tradicijama koje se i danas njeguju kroz manifestacije i lokalna događanja. Spoj sakralnih vrijednosti, identiteta ribarskog mjesta i mediteranskog načina života čini Rogoznicu autentičnom destinacijom s izraženim lokalnim karakterom.

Jednako značajan element kulturne baštine je živa tradicija lokalne zajednice. Primjerice, hodočašće Hodočašće Gospi od Kapelice u Rogoznici je prepoznato kao nematerijalno kulturno dobro Republike Hrvatske (2024.). Ovakvi običaji, uz ribarske fešte i dalmatinske klapske večeri, stvaraju snažan osjećaj zajedništva i kulturnog identiteta koji je važan i za turizam.

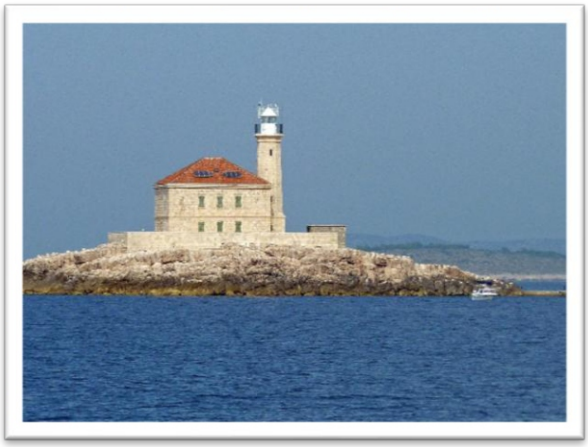

Ukratko, kulturna osnova Rogoznice pruža autentični kontekst destinacije: spoj arhitekture, povijesti i pomorske tradicije koji obogaćuje turistički doživljaj. To je važan element diferencijacije — Rogoznica nije samo „sunce i more“, već i mjesto s dubinom identiteta, memorije i zajednice.

❖ Manifestacije

Značajan doprinos identitetu destinacije pružaju i lokalne manifestacije. Među njima se posebno izdvajaju Fešta Gospe od Kapelice, Ribarska fešta, Večer dalmatinskih klapa, plivački maraton Lozica, Trekking Diomedov rt, Big Game Fishing te tradicionalna fešta “Oba su pala”. Ove manifestacije posjeduju dijelom kulturološku, dijelom rekreativnu, a često i društveno-integracijsku vrijednost, i predstavljaju element koji doprinosi atmosferi mjesta tijekom sezone. Međutim, njihov razvojni potencijal u strateškom smislu još nije u potpunosti iskorišten jer nema jasnog pozicioniranja događaja unutar širih turističkih programa niti sustavne promocije izvan razdoblja njihove izvedbe.

Dan Općine Rogoznica jedan je od najznačajnijih događaja, okupljajući lokalne stanovnike i posjetitelje u obilježavanju identiteta mjesta, povijesti i zajedništva. Fešta Gospe od Kapelice snažno je ukorijenjena u tradiciji i duhovnom nasljeđu te predstavlja jedan od najemotivnijih događaja za lokalno stanovništvo, često popraćen procesijama i prigodnim kulturnim programom. Ribarska fešta, kao manifestacija koja odražava pomorski i ribarski karakter mjesta, posjetiteljima pruža autentičan doživljaj lokalnog života kroz glazbu, tradicionalnu gastronomiju i druženje uz more.

Uskrsni doručak na rivi simbolično otvara turističku sezonu te predstavlja spoj tradicije i gostoljubivosti, promovirajući lokalne običaje i prehrambenu kulturu. Plivački maraton Lozica dodatno obogaćuje ponudu selektivnim turističkim sadržajem, privlačeći aktivne posjetitelje i ljubitelje sportskog turizma, čime doprinosi pozicioniranju Rogoznice kao destinacije pogodnog okoliša za outdoor aktivnosti.

Sve navedene manifestacije zajedno stvaraju raznolik i dojmljiv kalendar događanja koji pridonosi atraktivnosti Rogoznice tijekom turističke sezone, ali i omogućuje potencijal za širenje sadržaja izvan glavnih mjeseci opterećenja. Njihova organizacija predstavlja važnu platformu za međusektorsku suradnju i uključivanje lokalne zajednice u kreiranje iskustava posjetitelja, čime se jača identitet destinacije i doprinosi ciljevima održivog razvoja.

3.1.4. Turističke usluge

Turističke usluge u destinaciji Rogoznica predstavljaju funkcionalni okvir koji podržava korištenje osnovnih turističkih proizvoda i oblikuje ukupni doživljaj boravka. Iako su primarno usmjerene na operativnu podršku gostima tijekom ljetne sezone, one ujedno odražavaju razinu razvijenosti destinacije, kvalitetu organizacije turističkog sustava te sposobnost prilagodbe različitim profilima posjetitelja. Trenutni sustav turističkih usluga u Rogoznici najviše se oslanja na smještajne, ugostiteljske i lučke usluge, uz djelomičnu prisutnost rekreativnih i informativnih sadržaja, no s ograničenom razinom integracije i dostupnosti izvan glavnog turističkog razdoblja.

Ponuda usluga prvenstveno je koncentrirana na lokacije uz obalni pojas i u središtu naselja Rogoznica, gdje se posjetiteljima nude osnovne informacije, ugostiteljska ponuda i usluge vezane uz smještaj, dok Marina Frapa pruža širok spektar specijaliziranih nautičkih usluga kao što su vezovi, tehnička podrška plovilima, charter, organizacija događanja te rekreativni i wellness sadržaji. Usluge u marini predstavljaju najintegriraniji i najkvalitetnije upravljani dio turističkog sustava destinacije, s potencijalom za prijenos modela razvoja na druge segmente ponude.

Osim nautičkih, u destinaciji su prisutne i usluge rekreacije poput najma bicikala, organiziranih ronilačkih aktivnosti, vođenja izleta na moru, sudjelovanja u sportskim događanjima ili avanturističkim aktivnostima. Međutim, te usluge danas uglavnom ovise o pojedinačnim pružateljima i dostupne su u ograničenom, često sezonskom obujmu, bez jasne integracije u turističke proizvode ili digitalne distribucijske kanale.

Usluge informiranja turista odvijaju se kroz rad Turističkog informativnog centra, lokalne promotivne materijale i digitalne kanale Turističke zajednice, iako su informacijski sustavi još uvijek djelomično fragmentirani, a razina interpretacije ključnih atrakcija nedovoljna. Digitalna podrška boravku (putem mobilnih aplikacija, interaktivnih vodiča ili online mapa iskustava) tek je u početnoj fazi razvoja i predstavlja značajan potencijal za unapređenje kvalitete boravka gostiju.

Posebno je važno istaknuti kako su usluge povezane s destinacijskim iskustvom – poput vođenja, animacije, organizacije tematskih događanja, kulturnih interpretacija ili edukativnih programa – trenutno nedovoljno razvijene i ne čine prepoznatljiv dio komercijalne turističke

ponude. Manifestacije i javne priredbe imaju pozitivan učinak na sadržajnost boravka tijekom sezone, no još nisu sustavno uključene u turističke pakete niti se koncepcijski povezuju s pričom destinacije.

Generalno, usluge u Rogoznici trenutačno imaju podržavajuću, a rijetko stvaralačku ulogu u razvoju turističkog proizvoda. Postojeća infrastruktura i kvalitetni pojedinačni pružatelji usluga upućuju na dobar temelj, no daljnji razvoj destinacije zahtijeva jačanje profesionalizacije, cjelogodišnje prisutnosti, digitalne vidljivosti i integracije različitih uslužnih segmenata u koherentan sustav turističke ponude. U tome osobito važan potencijal ima razvoj usluga vođenja, programiranja iskustava, edukativnih sadržaja, kao i oblikovanje specijaliziranih proizvoda kroz koordinaciju između Turističke zajednice, privatnog sektora i lokalne uprave.

3.1.5. Zaključak analize turističkih proizvoda i usluga

Turistička ponuda Rogoznice u sadašnjem se obliku dominantno temelji na sezonskom, odmorišnom turizmu, pri čemu su glavni motivi dolaska vezani uz more, razvedenu obalu i privatni smještaj. Analiza turističkih dolazaka i noćenja po mjesecima jasno potvrđuje izrazitu sezonalnost – više od 75 % ukupnog turističkog prometa ostvaruje se u razdoblju od lipnja do kolovoza, s vršnim opterećenjem u srpnju i kolovozu kada se bilježi preko 28.000 dolazaka i više od 440.000 noćenja. Strani turisti čine dominantan udio u ukupnom prometu, osobito tijekom vršne sezone, dok domaći gosti ostvaruju relativno veći udio u pred- i posezoni, što ukazuje na mogućnost razvoja ponude s ciljem produljenja boravka i aktivacije izvansezonskog perioda.

Izvan ljetnih mjeseci turističke aktivnosti gotovo su zanemarive – broj dolazaka u zimskom razdoblju ne prelazi 150 mjesečno, dok se noćenja kreću ispod 2.000, što potvrđuje ekstremnu sezonsku koncentraciju i ukazuje na potrebu za uravnoteženijim korištenjem kapaciteta kroz cijelu godinu. Vrhunsko sezonsko opterećenje stvara dodatni pritisak na infrastrukturu, prometne sustave i prostorno planiranje.

Unatoč tome što nautički turizam predstavlja jedan od najreprezentativnijih segmenata ponude, s kvalitetnom infrastrukturom i potencijalom za cjelogodišnje funkcioniranje, njegovi učinci nisu u potpunosti integrirani u ostale oblike turizma. Kulturne i prirodne atrakcije destinacije posjeduju autentičan identitetski potencijal, no grafičke analize ukazuju da nisu dovoljno turistički valorizirane niti dostupne tijekom većeg dijela godine. Ugostiteljski, rekreativni i prateći sadržaji uglavnom reagiraju na sezonsku potražnju, umjesto da aktivno potiču produljenje sezone kroz kreiranje novih programskih sadržaja.

Rogoznica raspolaže snažnim razvojnim temeljima za oblikovanje selektivnih oblika turizma (nautički, aktivni, kulturni, gastro, wellness i edukativni), što je potvrđeno i analizom dinamike dolazaka – segmenti gostiju s većim boravkom i višom potrošnjom pokazuju potencijal za ciljani razvoj specijaliziranih proizvoda.

U konačnici, budući razvoj turističkog proizvoda Rogoznice mora se temeljiti na postupnom prijelazu s pasivnog modela prihvata gostiju na aktivno upravljanje doživljajem i razvojem ponude. To uključuje strateško pozicioniranje prema tržišnim segmentima višeg stupnja

potrošnje i dužeg boravka, primjenu održivih modela upravljanja kapacitetima te razvoj programskih aktivnosti koje omogućuju uravnotežen i održiv turistički razvoj tijekom cijele godine, uz očuvanje identiteta prostora i kvalitete života lokalnog stanovništva.

Tablica 8. Izazovi i potencijali razvoja turističkih proizvoda i usluga

IZAZOVI	RAZVOJNI POTENCIJALI
Visoka sezonalnost	Razvoj selektivnih oblika turizma
Dominacija privatnog smještaja niže kvalitete	Diversifikacija smještajne ponude više kategorije
Ograničena integracija turističkih proizvoda	Umrežavanje ponude u paketne i tematske programe
Slaba digitalna promocija i interpretacija	Razvoj digitaliziranih iskustava i storytellinga
Nedovoljna valorizacija manifestacija	Branding autentičnih događanja
Ograničena aktivacija atrakcija izvan ljetne sezone	Cjelogodišnje korištenje outdoor resursa i nautike

3.2. Analiza resursne osnove

Resursna osnova destinacije Rogoznica predstavlja temeljni skup prirodnih i kulturnih obilježja prostora koja svojim obilježjima oblikuju identitet destinacije i stvaraju osnovne pretpostavke za razvoj turističkih proizvoda. Posrijedi je "sirovinska osnova" turizma, čija valorizacija, zaštita i održivo korištenje uvjetuju dugoročnu konkurentnost destinacije. Tek preciznim definiranjem resursno-atrakcijske osnove moguće je procijeniti razvojni potencijal te postaviti strateške okvire za oblikovanje održivog i autentičnog turističkog doživljaja.

Resursna osnova Rogoznice stoga obuhvaća spoj prirodnih vrijednosti visoke krajobrazne i bioraznolikosti, kulturno-povijesnih elemenata i tradicijskog krajolika koji je još djelomično u funkciji. Međutim, danas ti resursi uglavnom imaju pasivnu ulogu u turističkom razvoju – posjetitelji ih doživljavaju spontano, bez sustavne interpretacije i bez integracije u turističke programe. Njihova buduća valorizacija zahtijeva strateški pristup koji kombinira očuvanje s aktivacijom u kontekstu održivog turizma, interpretacijskog upravljanja i stvaranja doživljajnog narativa destinacije.

3.2.1. Kultura i baština

Kulturna i povijesna baština općine Rogoznica predstavlja važan segment resursno-atrakcijske osnove destinacije i ima značajan potencijal u razvoju kulturnog i selektivnog turizma, posebice u funkciji produljenja sezone i kreiranja autentičnog turističkog doživljaja. Prema registru Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, na području općine Rogoznica evidentirano je šest zaštićenih kulturnih dobara koja svojim povijesnim, arhitektonskim i ambijentalnim vrijednostima predstavljaju ključne lokalitete za kulturnu valorizaciju destinacije.

Tablica 9. Popis kulturnih dobara

RB	Naziv kulturnog dobra	Datacija	Lista i registarski broj	Vrsta	Klasifikacija
1	Kulturno-povijesna cjelina Rogoznice	15.–19. st.	RST-0585-1975	Zaštićeno kulturno dobro	Kulturnopovijesna cjelina – ruralna
2	Svjetionik Mulo	1873.	Z-3537	Nepokretna tehnička baština	Komunalno-tehnička građevina
3	Crkva Uznesenja Marijina	18.–19. st.	Z-5179	Nepokretna sakralna baština	Sakralna građevina
4	Ostaci milina vjetrenjače	18.–19. st.	Z-6293	Nepokretna pojedinačna baština	Gospodarska građevina
5	Crkva sv. Nikole	14. st.	Z-5127	Nepokretna sakralna baština	Sakralna građevina
6	Crkva sv. Ivana Trogirskog	14.–18. st.	Z-5019	Nepokretna sakralna baština	Sakralna građevina
7	Jadranska marijanska maritimna hodočašća	poč. 16. st.n.e. - poč. 21. st.n.e.	Z-7864	Zaštićeno kulturno dobro (nematerijalna)	Običaji, obredi i svečanosti

Kulturna dobra na području općine Rogoznica posjeduju značajan razvojni potencijal, posebice za potrebe diversifikacije turističke ponude, produljenja turističke sezone i profiliranja destinacije na tržištima koja vrednuju autentičnost i doživljaj. Preporučuje se provedba:

- digitalne interpretacije atrakcija
- uspostave kulturnih ruta i itinerera (pješačkih/tematskih)
- revitalizacije prostora u funkciji kulturnog turizma
- povezivanja s lokalnim identitetom i tradicijom (enogastro, obrti, nematerijalna baština)

U skladu s razvojnim prioritetima, kulturna i povijesna baština predstavlja temeljni element u kreiranju specijaliziranih turističkih proizvoda, s posebnim fokusom na ciljana tržišta viših kvalitativnih vrijednosti i goste izvan glavne sezone.

3.2.2. Priroda i okoliš

U Rogoznici se posebno ističu prirodne krajobrazne vrijednosti, pri čemu prirodni pejzaž obuhvaća približno 350 hektara prostora visoke ekološke i doživljajne vrijednosti. Ovaj krajolik karakteriziraju razvedena obala, brojni rtovi, zaljevi i uvale, te vizure koje otkrivaju otvoreni morski horizont. Među istaknutim panoramskim točkama navode se vrhovi Velog Zatoglava (156

m) i Movar (124 m), kao i uzvišenje iznad naselja Zečevo (81 m), odakle se pružaju višesmjerni pogledi koji pridonose snažnoj krajobraznoj prepoznatljivosti destinacije.

Unutar prirodne osnove posebno se izdvaja Zmajevo oko, geomorfološki i hidrološki specifičan lokalitet predložen za zaštitu, koji posjeduje izrazit interpretacijski i turistički potencijal. Radi se o prirodnom jezeru povezanom sa morem putem podvodnih špilja, čija se kategorija zaštite još usklađuje između razine prostornog plana županije i općine (spomenik prirode – hidrogeološki ili posebni rezervat u moru).

Na poluotoku Kopara nalazi se šumsko područje također predloženo za zaštitu (park-šuma), koje sadržava stariju sastojinu alepskog bora te doživljajno značajnu šetnicu završno s labirintom od lavande. Posebno vrijedan element predstavlja kultivirani agrarni krajolik u zaleđu, s maslinicima i vinogradima u područjima poput Pod Gaja, Taraševe Drage i Bazija. Taj krajolik ima visoku autentičnu vrijednost, a zahtijeva zaštitu i rekultivaciju kako bi se očuvala lokalna struktura tla i tradicionalno oblikovanje površina.

Važno je napomenuti da, iako na području općine formalno ne postoje zaštićeni dijelovi prirode prema Zakonu, prostorno-planska dokumentacija predlaže zaštitu pojedinih lokaliteta upravo radi očuvanja njihove doživljajne i ekološke vrijednosti. Među njima su, uz Zmajevo oko i Koparu, navedena područja rta Zečevo s otokom Jaz, Debeli rt, rt Gradina, rt Konj – uvala Movar – rt Movar, rt Ploče, uvale Pijavac, Borovica, Kanica, Glavica – rt Kora, uvala Sičenica te otočići Lukvenjak, Smokvica Vela, Smokvica Mala i Melevrin.

3.2.3. Zaključak analize resursne osnove

Resursna osnova Rogoznice predstavlja jedan od najvrjednijih elemenata njezina identiteta i dugoročnog turističkog potencijala. Visoko očuvani prirodni krajolik, geološki i hidrološki fenomen Zmajevog oka, razvedena obala s nizom uvala i rta te autentični agrarni krajolik u zaleđu, zajedno s elementima kulturne i sakralne baštine, čine temelj za razvoj autentičnog, diferenciranog i održivog turističkog proizvoda. Međutim, unatoč visokoj atrakcijskoj vrijednosti, ti resursi uglavnom imaju pasivnu ulogu u sadašnjem turističkom sustavu te se ne koriste sustavno u oblikovanju doživljajnih sadržaja, edukativnih programa niti interpretacijskih ruta.

Budući razvoj destinacije trebao bi biti usmjeren na aktivaciju resursa kroz interpretaciju, digitalizaciju i integraciju unutar tematskih proizvoda, uz istodobno očuvanje njihovih prirodnih i krajobraznih vrijednosti. To podrazumijeva uvođenje kontroliranog upravljanja posjetiteljima, razvoj selektivnih oblika turizma temeljenih na prirodnim i kulturnim resursima (poput geoturizma, ekoturizma, ruralnog i kulturnog turizma), te usklađivanje s prostorno-planskom dokumentacijom u cilju sprečavanja devastacije prostora. Poseban fokus treba staviti na zaštitu krajolika u zaleđu, upravljanje obalnim prostorom te definiranje sustava valorizacije Zmajevog oka kao strateški važnog lokaliteta destinacije.

Ključno je prijeći s modela pasivnog očuvanja na sustav aktivnog upravljanja resursima, pri čemu se oni transformiraju u iskustvene elemente destinacije, uz stroga pravila za njihovu

zaštitu i kontrolu korištenja. Takav pristup omogućit će dugoročno održanje izvornosti prostora, istovremeno podižući kvalitetu turističkog proizvoda i diferencijaciju Rogoznice u odnosu na konkurentske destinacije.

Tablica 10. Izazovi i potencijali razvoja resursne osnove

IZAZOVI	RAZVOJNI POTENCIJALI
Pasivna valorizacija ključnih resursa (Zmajevo oko, agrarni krajolik, sakralni objekti)	Stvaranje interpretacijskih i edukativnih ruta temeljenih na prirodnoj i kulturnoj baštini
Visoka atrakcijska vrijednost, ali nedostatak stručne interpretacije i vođenih iskustava	Razvoj selektivnih oblika turizma (ekoturizam, geoturizam, ruralni, kulturni, doživljajni)
Rizik od prostorne degradacije zbog nereguliranog korištenja i pritiska tijekom sezone	Usklađeno upravljanje prostorom i aktivacija resursa kroz kontrolirane modele posjećivanja
Slaba integracija resursa u turistički proizvod i destinacijski narativ	Digitalizacija resursa, storytelling, integracija u tematske proizvode i paketne aranžmane
Neujednačena zaštita i kategorizacija prirodnih vrijednosti (posebno Zmajevo oko)	Formalizacija zaštite, definiranje planova upravljanja ključnim lokalitetima
Zapostavljenost tradicijskog krajolika i autentičnih ruralnih elemenata	Revitalizacija agrarnog krajolika i uključenje u eno-gastro i edukativne programe
Fragmentirana suradnja dionika u području zaštite i turističke valorizacije	Intersektorsko upravljanje resursima (turizam – prostor – zaštita prirode – lokalna zajednica)

3.3. Analiza javne turističke infrastrukture

Turistička infrastruktura destinacije Rogoznica predstavlja ključni element u oblikovanju ukupnog turističkog doživljaja te uvelike određuje razinu atraktivnosti, funkcionalnosti i kvalitete boravka. Može se promatrati kroz primarnu infrastrukturu, koja izravno utječe na iskustvo turista, te sekundarnu infrastrukturu, koja podržava boravak, upravljanje prostorom i doprinosi diverzifikaciji ponude.

❖ Primarna turistička infrastruktura

Primarnu infrastrukturu čine kupališne površine, pristup moru, rekreacijske zone i prirodni lokaliteti koji predstavljaju temelj turističkog identiteta Rogoznice. Destinacija raspolaže nizom plaža koje se ističu pristupačnošću, ambijentalnom vrijednošću i različitim namjenama. Među najposjećenijima nalaze se Otok Jaz, Oštrića, Zečevo, Kanica, Šepurina, niz plaža Lozica (1–3), Gradina, Ražanj, Art, Kopara, Čelina i Miline, dok je dodatno prepoznata i plaža namijenjena kućnim ljubimcima, što naglašava inkluzivnost ponude. Većina plaža uređena je u skladu s potrebama obiteljskog i pasivnog odmora, s osiguranim pristupom i osnovnom komunalnom podrškom, no kod dijela lokacija i dalje postoji prostor za daljnje unaprjeđenje infrastrukture, posebno u segmentima sjene, sigurnosti i sadržajne raznolikosti.

Uz kupališne zone, destinacija nudi snažan potencijal aktivnog turizma kroz pješačke i biciklističke staze, među kojima se ističu „Oba su pala“, „Krug za hrabre“, „Zelena staza“ te rute prema rtu Planka i brdu Movar. Ove staze pružaju jedinstvene vizualne doživljaje i poslovično visoku razinu autentičnosti pejzaža, međutim njihov turistički potencijal još uvijek nije u potpunosti funkcionalno iskorišten – nedostaju odmorišne točke, interpretativna signalizacija i integracija u digitalne vodiče destinacije.

Ističe se Zmajevo oko, izvanredan hidrogeološki fenomen i prepoznatljivi simbol destinacije, koji značajno doprinosi brendiranju Rogoznice. Infrastruktura oko jezera je osnovno uređena, no postoji veliki potencijal za interpretacijsko poboljšanje (edukativna zona, tematska šetnica, digitalna interpretacija).

❖ **Sekundarna turistička infrastruktura**

Sekundarna infrastruktura podržava primarne atrakcije i doprinosi razvoju aktivnog, kulturnog i cjelogodišnjeg turizma. Marina Frapa, jedna od najpoznatijih marina na Jadranu, predstavlja primjer visoko standardizirane infrastrukture, atraktivne nautičkoj klijenteli, s razvijenim tehničkim, ugostiteljskim i pratećim sadržajima. U neposrednoj blizini nalazi se i sportski centar, koji doprinosi rekreacijskim kapacitetima destinacije.

Dodatno, uređene šetnice (Miline, Riva Rogoznica, Ražanj, Kopara) te otvoreni javni prostori poput igrališta Lokvica pridonose kvaliteti boravka i lokalnoj društvenoj dinamici. Posebno značajnu ulogu u kreiranju kulturne vrijednosti destinacije imaju povijesni lokaliteti i sakralni objekti, među kojima se ističu crkvica sv. Ivana Trogirskog, crkva sv. Nikole, Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije i Zavetno svetište Gospe od Kapelice. Iako su funkcionalno integrirani u destinaciju, njihova interpretativna i turistička uloga razvijena je samo djelomično te zahtijeva stratešku nadogradnju.

3.3.1. Zaključak analize javne turističke infrastrukture

Javna turistička infrastruktura u Rogoznici formira visoku razinu osnovne atraktivnosti destinacije, gdje primarne atrakcije poput plaža, obalnih zona i prirodnih fenomena, posebno Zmajevog oka, predstavljaju ključne nositelje turističkog doživljaja. Infrastruktura je u velikoj mjeri funkcionalna, osobito u obalnom području i zoni marine Frapa, no postoje izražene razlike u razini uređenosti i interpretacije među pojedinim lokacijama.

Staze za aktivni odmor, kulturni lokaliteti i javni prostori doprinose proširenju turističke ponude, ali potencijal sekundarne infrastrukture nije u potpunosti iskorišten, ponajprije zbog nedostatka interpretativnih elemenata, edukativnog sadržaja, integracije u digitalne sustave vođenja posjetitelja te slabe infrastrukturne podrške u zaleđu. Iako destinacija ima visok resursni potencijal, daljnji razvoj javne turističke infrastrukture treba usmjeriti na podizanje kvalitativne razine, tematsko oblikovanje prostora, održivo upravljanje zonama opterećenja te jačanje funkcionalne povezanosti atrakcija i infrastrukture.

Tablica 11. Izazovi i potencijali razvoja javne turističke infrastrukture

IZAZOVI	RAZVOJNI POTENCIJALI
Različita razina uređenosti plaža i javnih zona (nedostatak urbanog i krajobraznog standarda)	Standardizacija i unapređenje plaža, uvođenje krajobraznih elemenata, pristupačnosti i dodatnih sadržaja
Nedostatak interpretativnih sadržaja na ključnim prirodnim i kulturnim lokalitetima (npr. Zmajevo oko)	Razvoj interpretacijskih ruta, edukacijskih točaka, digitalnih vodiča i tematizacija lokaliteta
Neujednačena infrastruktura staza za aktivni turizam i nedostatak opreme (signalizacija, odmorišta)	Uređenje i tematsko brendiranje staza, integracija u sustav aktivnog turizma i mobilnih aplikacija
Sezonski pritisak na obalne zone i plaže	Uvođenje sustava upravljanja opterećenjem i smjernica za korištenje javnih prostora u sezoni
Nedovoljna povezanost sekundarne infrastrukture (šetnice, kulturni lokaliteti, javne površine)	Razvoj mreže povezanih turističkih točaka u destinaciji, jačanje cirkulacije posjetitelja
Slaba digitalna interpretacija i nepostojanje centraliziranog digitalnog vodiča	Implementacija digitalnih platformi i interaktivnih turističkih rješenja
Infrastruktura uglavnom orijentirana na ljetnu sezonu	Razvoj sadržaja i prostora pogodnih za cjelogodišnje korištenje (sportske i rekreacijske zone)
Djelomična integracija kulturne baštine u turistički doživljaj	Organizacija interpretacijskih programa, vođenih tematskih ruta i uključivanje lokalne zajednice

3.4. Analiza komunalne infrastruktura

Komunalna infrastruktura predstavlja osnovni preduvjet funkcionalnosti destinacije, jer osigurava kvalitetu života lokalnog stanovništva i neizravno utječe na razinu zadovoljstva posjetitelja. U destinaciji poput Rogoznice, koja tijekom ljetnih mjeseci bilježi izrazito visoku sezonalnu fluktuaciju broja korisnika infrastrukturnih sustava, komunalni sustavi moraju odgovoriti na znatno veće zahtjeve od onih koje nameće stalna populacija. Upravljanje komunalnom infrastrukturom stoga nije samo operativni, već i strateški element upravljanja destinacijom, osobito u kontekstu održivosti i nosivog kapaciteta prostora.

U redovnom stanju komunalni sustavi, uključujući vodoopskrbu, odvodnju otpadnih voda, opskrbu električnom energijom, održavanje javnih površina i gospodarenje otpadom, u većoj mjeri zadovoljavaju potrebe stanovništva. Međutim, tijekom vrhunca turističke sezone, kada broj prisutnih osoba višestruko prelazi broj stalnih stanovnika, sustavi dolaze do svojih operativnih granica, što se posebno izražava kroz pojačanu potrošnju vode, povećanu količinu komunalnog otpada, opterećenje kanalizacijske mreže i poteškoće u održavanju javnih površina te prometne protočnosti u užem području naselja.

Komunalna infrastruktura ključni je element u razvoju turizma. Jedna od prednosti područja TZO Rogoznica je što je turistički primamljivo. Prednost područja su prirodne ljepote,

povijest i kultura, lokalna gastronomija i zdrav okoliš. Ključan element za unaprjeđenje turističke ponude je razvoj odgovarajuće komunalne infrastrukture koja mora zadovoljiti potrebe lokalnog stanovništva i turista. U ovoj analizi uzeti su u obzir broj i vrsta infrastrukture, kvaliteta, posebnosti, promjene i izazovi te identifikacija tržišnih trendova i potencijala turističkih proizvoda.

3.4.1. Energetska infrastruktura

Energetska infrastruktura destinacije Rogoznica ključan je element funkcionalnosti prostora i nužan preduvjet za nesmetano odvijanje turističkih aktivnosti, kvalitetu života stanovništva i gospodarske procese. Iako je sustav opskrbe električnom energijom u standardnim uvjetima stabilan, najveći izazovi javljaju se tijekom ljetnih mjeseci, kada sezonski porast broja korisnika — osobito zbog povećanog korištenja klimatizacijskih uređaja, nautičkog prometa, ugostiteljstva i potrošnje u privatnom smještaju — stvara povećano opterećenje elektrodistributivne mreže. U pojedinim zonama, osobito u manjim naseljima i turističkim područjima s nedostatnom transformatorskom infrastrukturom, povremeno se bilježe kratkotrajni padovi napona ili smetnje u opskrbi tijekom vršnog opterećenja.

Postojeći elektroenergetski sustav uglavnom se temelji na tradicionalnoj opskrbi putem niskonaponske mreže, pri čemu na pojedinim lokacijama nedostaje sigurnosna redundancija, kao i sustavno osiguranje rezervnih energetskih izvora za potrebe turizma visoke kategorije (npr. nautičke infrastrukture, ugostiteljskih objekata višeg standarda i budućih hotelskih kapaciteta). Također, većina objekata ne koristi napredne sustave za upravljanje potrošnjom energije, dok potencijal za integraciju obnovljivih izvora energije ostaje nedovoljno iskorišten.

Destinacija raspolaže značajnim klimatskim predispozicijama za razvoj solarne energije, osobito u segmentu malih fotonaponskih sustava na turističkim objektima i obiteljskom smještaju. Međutim, primjena ovakvih rješenja još nije dovoljno raširena, a njihova implementacija često je ograničena regulatornim ili financijskim barijerama. U kontekstu raspršenog naseljavanja i dislociranih turističkih kapaciteta (posebno u zaleđu i rubnim priobalnim zonama), postoji povećan interes za rješenja temeljenim na samoodrživim sustavima, no izostaje koordinirana potpora i strateško usmjeravanje prema održivoj energetskoj tranziciji destinacije.

Elektrifikacija prometne infrastrukture, osobito u kontekstu elektromobilnosti, trenutačno nije dovoljno razvijena. Postoji ograničen broj javno dostupnih punionica za električna vozila, a još uvijek ne postoje sustavno planirane lokacije za elektroenergetsku podršku nautičkom prometu u segmentima izvan marine Frapa, koja raspolaže djelomično odgovarajućom infrastrukturom. U budućem razvoju destinacije, osobito ako se želi poticati održivi promet i mobilnost, potrebno je planirati širenje mreže punionica te poticati prelazak na čista goriva u operativnom voznom parku i turističkom sektoru.

Turizam, osobito visokokvalitetni i cjelogodišnji, sve više ovisi o pouzdanoj energetskoj opskrbi, modernim sustavima upravljanja potrošnjom, primjeni obnovljivih izvora i

digitalizaciji energetskih sustava. U destinaciji Rogoznica trenutno dominira reaktivni pristup koji odgovara na sezonske potrebe, dok se strateško planiranje energetskog sustava s ciljem prilagodbe klimatskim promjenama, održivosti i diversifikaciji ponude tek treba oblikovati.

U razvoju energetske infrastrukture nužno je prijeći s modela sezonskog prilagođavanja na koncept energetske otpornosti destinacije, koji uključuje optimizaciju potrošnje, sustav preventivnog upravljanja, integraciju obnovljivih izvora, digitalno praćenje opterećenja te primjenu kriterija energetske učinkovitosti u projektiranju turističkih i pratećih objekata. Time bi se povećala stabilnost sustava, smanjio sezonski rizik od preopterećenja, osigurala veća kvaliteta usluge i doprinijelo ukupnoj održivosti destinacije.

3.4.2. Telekomunikacijska infrastruktura i dostupnost interneta

Telekomunikacijska infrastruktura i dostupnost interneta u Rogoznici danas su na razini koja u velikoj mjeri prati turistički karakter općine, ali i dalje pokazuje jasno izražen jaz između visokog stupnja korištenja interneta i relativno ograničene dostupnosti stvarno brzih priključaka.

Na području Rogoznice razvijena je mreža nepokretnih širokopojasnih priključaka, pri čemu je prema podacima HAKOM-a evidentirano oko 1.260 fiksnih širokopojasnih priključaka u kućanstvima. To znači da je penetracija fiksnog širokopojasnog pristupa u kućanstvima čak oko 114,7 %, što je više nego dvostruko iznad prosjeka Šibensko-kninske županije (oko 53 %) i nacionalnog prosjeka (oko 56 %).

Ovakav podatak je izravan odraz strukture stambenog fonda – u općini je više od 70 % stambenih jedinica izvan režima stalnog stanovanja (drugi domovi, apartmani, kuće za odmor), a tek oko 29,7 % stanova koristi se za stalno stanovanje. To u praksi znači da velik broj smještajnih jedinica za turiste ima uveden internet priključak, pa broj priključaka premašuje broj rezidentnih kućanstava.

Unatoč vrlo visokoj razini „uključivanja“ u mrežu, kvaliteta dostupnih brzina pokazuje ograničenja. Na području Rogoznice dominantni su priključci s brzinama do 10 Mbit/s, koji čine oko 58–59 % svih priključaka, dok dodatnih približno 30 % koristi brzine između 10 i 30 Mbit/s. Priključci s brzinama iznad 30 Mbit/s – koje smatramo priključcima velikih brzina pogodnima za zahtjevnije digitalne sadržaje, rad na daljinu i napredne turističke usluge – čine tek oko 11–12 % svih priključaka, što je osjetno ispod županijskog i državnog prosjeka.

Time se jasno vidi da je Rogoznica destinacija s izuzetno visokom razinom korištenja interneta, ali s relativno slabom strukturom brzina u korist pravog „brzog“ i „ultrabrzog“ interneta. Mobilne mreže velikih brzina (4G/LTE) pokrivaju gotovo cijelo područje općine, što se potvrđuje i analizama u sklopu županijskog projekta razvoja širokopojasne infrastrukture i neovisnim kartama pokrivenosti mobilnih operatera.

Ipak, već u projektnoj dokumentaciji jasno se naglašava da mobilna mreža ne može zamijeniti stabilan nepokretni širokopojasni pristup za kućanstva i turističke objekte – zbog

varijabilne brzine po korisniku (osobito u vrhu sezone) i viših cijena za veće količine podatkovnog prometa.

Rogoznica je uključena u širi projekt razvoja mreža nove generacije (NGA/NGN) za Grad Šibenik i susjedne općine, što dodatno potvrđuje da je prepoznata potreba za modernizacijom i širenjem optičke i druge napredne infrastrukture. U analitičkom dijelu ovog projekta posebno se ističe kako je upravo Rogoznica primjer destinacije u kojoj je potražnja za brzim internetom izrazito visoka – zbog turističke orijentacije i velikog broja smještajnih jedinica – ali gdje dostupnost priključaka velikih brzina ne prati tu razinu potražnje.

Za plan upravljanja destinacijom ova slika telekomunikacijske infrastrukture ima nekoliko ključnih implikacija: s jedne strane pokazuje da je internet već sada sastavni dio turističke ponude i svakodnevice stanovnika, a s druge naglašava potrebu za ubrzanjem ulaganja u optiku i druge NGA tehnologije, kako bi se podigla kvaliteta usluge, smanjio digitalni jaz unutar općine i osigurali preduvjeti za daljnje pozicioniranje Rogoznice kao suvremene, digitalno podržane turističke destinacije.

3.4.3. Vodoopskrba i odvodnja

Sustavi vodoopskrbe i odvodnje predstavljaju ključne komunalne elemente koji imaju značajan utjecaj na kvalitetu života lokalnog stanovništva i iskustvo posjetitelja, naročito u destinaciji poput Rogoznica gdje je turistički promet izrazito sezonalno intenzivan. U analiziranju stanja vodoopskrbe i odvodnje u Rogoznici, potrebno je uzeti u obzir kako tehnička funkcionalnost sustava, tako i prostorne, okolišne te turističke implikacije njihovog djelovanja.

Javni isporučitelj vodnih usluga za područje Rogoznice je Vodovod i odvodnja d.o.o. Šibenik, što znači da je općina integrirana u sustav šire regije.

Osnovni vodoopskrbni sustav obuhvaća glavni dovodni cjevovod i distribucijsku mrežu, pri čemu prostorno-planska dokumentacija predviđa spajanje lokalne mreže Rogoznice na glavne sustave vodovoda.

Međutim, tijekom vršnih turističkih razdoblja sustav bilježi opterećenja: povećana potrošnja u smještajima, nautičkim i ugostiteljskim objektima pritišće infrastrukturu, posebice na udaljenijim i višim zonama. Ovaj izazov izražava se kroz povremene padove tlaka i tehničke prilagodbe (npr. ugradnja hidrofornih stanica). Dokumentacija navodi potrebu za ugradnjom uređaja za povećanje tlaka u dijelovima mreže gdje tlak nije zadovoljavajući. Na području Rogoznice, kao konkretan dokaz infrastrukturalne nadogradnje, proveden je projekt u južnom dijelu općine gdje je izvedeno 174 kućna priključka na novi vodovodni sustav te izgrađena protupožarna hidrantska mreža.

U naselju Kanica otvoren je postupak javne nabave za izgradnju sekundarne vodovodne mreže, što ukazuje na to da određeni dijelovi općine još uvijek nisu potpuno pokriveni vodovodnom infrastrukturom.

Što se tiče odvodnje, prostorno-planski elaborat jasno propisuje izgradnju fekalne kanalizacijske mreže (glavnih kolektora i sekundarne mreže) i predviđa podmorski ispust kod Debelog rta za pročišćene otpadne vode.

Postoji zakonska i planska obveza priključenja svih građevina na sustav javne kanalizacije, dok su privremena rješenja dopuštena samo do potpune uspostave mreže.

U praksi, infrastrukturni status je zadovoljavajući za bazne potrebe, no nije u potpunosti prilagođen sezonskim skokovima broja korisnika koje turistički promet donosi. Daljnji razvoj sustava zahtijevat će: ubrzanje priključenja na kanalizacijsku mrežu, smanjenje gubitaka u vodoopskrbnoj mreži, uvođenje senzornih sustava za praćenje potrošnje i tlaka, te diversifikaciju izvora i kapaciteta sustava kako bi se osigurala stabilna opskrba i tretman otpadnih voda tijekom turističke sezone.

3.4.4. Gospodarenje otpadom

Gospodarenje otpadom na području Općine Rogoznica predstavlja jedan od ključnih komunalnih segmenata s izravnim utjecajem na kvalitetu života stanovništva, percepciju destinacije i održivost turističkog razvoja. Obzirom na izrazitu sezonalnost i visoko intenzivnu ljetnu turističku aktivnost, sustav gospodarenja otpadom suočava se s velikim opterećenjem tijekom vrhunca sezone, dok u razdoblju izvan sezone funkcionira stabilnije i u okviru standardnih kapaciteta.

Prema podacima iz Strategije zelene urbane obnove, na području općine evidentirano je 8 lokacija divljih odlagališta otpada, uglavnom u zaleđu, na kojima se pretežno odlaže građevinski otpad, dok se na jednoj lokaciji odlažu i otpadni automobili. Površina tih lokacija iznosi 3,96 ha, što ukazuje na izražen problem nekontroliranog odlaganja otpada u rubnim i prirodno vrijednim područjima.

Uz spontana odlagališta, zabilježena su i parkirališta i gradilišta bez zelenila, koja u vršnim sezonama indirektno doprinose stvaranju otpada te mogu generirati vizualnu i ekološku degradaciju prostora. Na području općine evidentirano je 30 parkirališta ukupne površine 2,82 ha, od kojih samo jedno ima uređenu vegetaciju.

U sustavu redovnog gospodarenja otpadom, otpad se prikuplja organizirano, putem komunalnog poduzeća, no u ljetnim mjesecima količina otpada značajno premašuje kapacitete sustava, osobito u segmentu miješanog komunalnog otpada, biootpada i ambalažnog otpada iz apartmanskog i ugostiteljskog sektora. Sustav selektivnog prikupljanja i razdvajanja bilježi napredak, međutim stupanj odvajanja još uvijek nije na razini koja bi odgovarala intenzitetu turističke potrošnje i standardima održivog upravljanja.

Strategija naglašava potrebu uvođenja modela kružnog gospodarenja prostorom i zgradama (Strateški prioritet 2.4.), unutar kojeg se gospodarenje otpadom tretira u širem kontekstu smanjenja potrošnje resursa i ponovne uporabe materijala. Predlaže se integracija sustava recikliranja građevinskog otpada, promicanje upotrebe materijala s dugim vijekom trajanja te korištenje sustava za praćenje potrošnje resursa radi optimizacije i smanjenja otpada.

Tijekom planiranja razvoja destinacije potrebno je posebno obratiti pozornost na sezonsko opterećenje sustava i uvesti sljedeće preporuke:

- ✓ povećanje kapaciteta sakupljanja i pražnjenja otpadnih spremnika tijekom vrhunca sezone, osobito u priobalnom dijelu i naselju Rogoznica
- ✓ uočene lokacije divljih odlagališta treba sustavno sanirati i uvesti nadzor, uz moguće uvođenje fizičkih i digitalnih sustava sprječavanja nekontroliranog odlaganja
- ✓ uvesti dodatne punktove za odvojeno prikupljanje otpada u turističkim zonama, uključujući biootpad i ambalažu iz ugostiteljskog i privatnog smještaja
- ✓ implementirati sustav obrazovanja i informiranja korisnika (stanovnika, pružatelja usluga, gostiju) o pravilnom zbrinjavanju otpada i održivom ponašanju
- ✓ razmotriti mogućnost uvođenja sezonskih mobilnih reciklažnih dvorišta, kao i jačanja kapaciteta postojećeg sustava.

Gospodarenje otpadom u destinaciji Rogoznica trenutačno funkcionira u osnovnom operativnom režimu, no za postizanje visokih standarda kvalitete i ekološke održivosti, sustav je potrebno nadograditi prema strateški upravljanom modelu koji integrira kružno gospodarstvo, digitalizaciju, sezonsku prilagodbu kapaciteta i aktivno sudjelovanje turističkog sektora.

3.4.5. Zaključak - komunalna infrastruktura

Komunalna infrastruktura destinacije Rogoznica funkcionalno zadovoljava osnovne potrebe stanovništva tijekom većeg dijela godine, ali se pokazuje graničnо učinkovitom tijekom vrhunca turističke sezone, kada broj privremenih korisnika višestruko premašuje broj stalnih stanovnika. Sustavi vodoopskrbe, odvodnje, gospodarenja otpadom, energetike i telekomunikacija suočavaju se s kratkotrajnim preopterećenjima, što ukazuje na potrebu za unapređenjem kapaciteta, digitalnim upravljanjem i provedbom mjera otpornosti.

Dok je telekomunikacijska infrastruktura razvijena s visokom razinom priključenosti, nedostaje dovoljno priključaka s velikim brzinama interneta (posebno optičkih), što ograničava digitalnu transformaciju turizma. Vodoopskrbni sustav je pouzdan, ali bilježi pad tlaka pri vršnim opterećenjima i još uvijek postoji dio objekata bez priključenja na kanalizaciju. Energetska infrastruktura je tehnički stabilna, ali nije prilagođena rastućem opterećenju turističkih objekata i prijelazu na obnovljive izvore energije. Sustav gospodarenja otpadom pokazuje izrazitu sezonsku osjetljivost, s problemom divljih odlagališta u rubnim dijelovima destinacije.

Općenito, komunalna infrastruktura trenutno djeluje reaktivno, prilagođavajući se sezonskim uvjetima, umjesto proaktivno, kroz planiranje i primjenu održivih rješenja. Budući razvoj destinacije zahtijeva prelazak na integrirani, digitalizirani i ekološki održivi model upravljanja infrastrukturom, s posebnim naglaskom na sezonsko balansiranje opterećenja, modernizaciju sustava, jačanje otpornosti i koordinaciju između turističkog sektora, lokalne uprave i javnih isporučitelja usluga.

Tablica 12. Izazovi i potencijali razvoja komunalne infrastrukture

IZAZOVI	RAZVOJNI POTENCIJALI
Sezonski porast potrošnje vode, energije i generiranja otpada	Planiranje kapaciteta prema turističkim vršnim opterećenjima i uvođenje modela upravljanja prema nosivom kapacitetu
Neravnomjerna priključenost na kanalizaciju i vodovod (npr. Kanica i rubna područja)	Ubrzanje infrastrukturnih projekata i potpuna priključenost na javne sustave
Pad tlaka u mreži vodoopskrbe tijekom sezone	Implementacija sustava regulacije tlaka i „pametnog mjerenja“ potrošnje
Niska zastupljenost brzog i optičkog interneta (unatoč visokoj priključenosti)	Razvoj NGA/5G infrastrukture i digitalne podrške pametnom upravljanju destinacijom
Sezonsko preopterećenje sustava gospodarenja otpadom i prisutnost divljih odlagališta	Uvođenje sezonskih reciklažnih dvorišta, nadzora, edukacija i modela kružnog gospodarstva
Energetski sustav ovisan o mreži bez integriranih obnovljivih izvora	Uvođenje fotonaponskih sustava, energetske učinkovitosti i pametne potrošnje
Nedovoljna digitalizacija infrastrukture i upravljanja komunalnim sustavima	Primjena „smart“ rješenja (senzori, GIS, kontrolni sustavi, IoT za resurse)
Reaktivno upravljanje – intervencija nakon problema	Prijelaz na proaktivni i planirani model upravljanja s analizom rizika i klimatske otpornosti

3.5. Analiza prometne infrastrukture

Prometna infrastruktura jedan je od ključnih elemenata prostorne funkcionalnosti i konkurentnosti destinacije, jer neposredno utječe na dostupnost Rogoznice, protočnost unutar destinacije, doživljaj gostiju te opću kvalitetu života lokalnog stanovništva. U Rogoznici je prometnost snažno obilježena sezonskim varijacijama – relativno mirno prometno okruženje tijekom većeg dijela godine zamjenjuje se naglim, intenzivnim opterećenjem prometnica u ljetnim mjesecima, kada broj gostiju višestruko premašuje broj stalnih stanovnika.

Na području Općine Rogoznica evidentirano je ukupno 30 parkirališta sa 540 parkirnih mjesta, površine 2,82 ha, dok je jedino parkiralište s uređenom vegetacijom površine oko 0,19 ha, smješteno u središnjem dijelu poluotoka Kopara. Ovaj podatak ukazuje na izrazitu potrebu za uvođenjem krajobraznog uređenja na parkirnim zonama, kao i za sustavnim upravljanjem prostorom pod sezonskim prometnim pritiskom.

Destinacija se nalazi uz državnu cestu D8 (Jadranska magistrala), koja omogućuje izravno povezivanje s regionalnim centrima Šibenikom (cca 32 km) i Splitom (cca 52,5 km), kao i s autocestom A1 putem najbližeg čvora Vrpolje, što osigurava dobru dostupnost kopnenim putem. Ovakva povezanost ujedno predstavlja jednu od strateških prednosti destinacije, jer omogućuje jednostavan pristup gostima iz pravca važnih emitivnih tržišta i zračne luke Split, udaljene oko 32 km, što dodatno pridonosi turističkoj pristupačnosti. Prema navodima u Strategiji, u prometnom smislu najveće opterećenje evidentno je uz državnu cestu DC8, koja predstavlja glavnu prometnu arteriju destinacije, kao i duž ceste preko nasipa koja povezuje kopneni dio općine i poluotok Kopara – identificirane kao glavne sezonske točke usporavanja prometa.

Na obalnom području nalazi se jedna marina (Frapa) i 10 luka, što potvrđuje važnost pomorskog i nautičkog prometa u turističkoj izvedenici destinacije. Dodatno, uz glavne prometnice smješteno je 14 poslovno-proizvodnih zona, što ukazuje na mješovitu prometnu funkciju i utjecaj lokalnog gospodarstva na prometnu protočnost.

Unutar same destinacije glavne prometnice su ograničena kapaciteta i većinom prilagođene lokalnom stanovništvu, a ne opterećenju koje donosi turizam. Tijekom vrhunca sezone dolazi do usporavanja prometa, otežanog parkiranja i opterećenja na pristupnim cestama prema obali, naselju Rogoznica i marini Frapa. Poseban izazov predstavlja nedostatak uređenih parkirališnih površina, zbog čega se tijekom ljetnih mjeseci promet često odvija uz improvizirana parkirališna rješenja, što narušava vizualni identitet i funkcionalnost prostora.

Marina Frapa predstavlja najorganiziraniji i infrastrukturno najsofisticiraniji segment prometne mreže, osiguravajući visoku razinu usluga za nautičke posjetitelje, uključujući sigurne vezove, tehničku podršku i kvalitetnu prostornu organizaciju. Nautički promet predstavlja važan dio prometne infrastrukture destinacije, s potencijalom za razvoj cjelogodišnje turističke aktivnosti. Međutim, izvan marine infrastrukturna podrška pomorskom pristajanju i rekreativnom plovidbenom prometu nije u potpunosti uređena.

Prometna infrastruktura u zaleđu i rubnim dijelovima općine sastoji se pretežito od uskih lokalnih i nerazvrstanih cesta s ograničenom nosivošću, što otežava razvoj turističkih proizvoda koji bi poticali disperziju posjetitelja izvan obalnog pojasa. Biciklističke i pješačke staze postoje u određenom opsegu, no nisu u potpunosti sustavno planirane ni povezane s glavnim atrakcijama, što ograničava potencijal razvoja nemotoriziranih oblika transporta i aktivnog turizma.

U budućem razvoju destinacije važno je usmjeriti aktivnosti prema optimizaciji prometnih tokova, definiranju dugoročnog modela upravljanja sezonskim prometom i parkiranjem, te poticanju alternativnih oblika mobilnosti. To uključuje poticanje biciklističkog prometa, razvoj javno dostupnih prijevoznih rješenja (npr. sezonski shuttle sustavi), definiranje sustava „park & walk“, digitalno informiranje posjetitelja o prometnim uvjetima i unapređenje cestovne infrastrukture u područjima koja se namjeravaju turistički aktivirati.

Poseban razvojni potencijal leži i u razvoju koncepta održive i pametne mobilnosti, uključujući uvođenje parkirnih sustava s nadzorom, digitalnu signalizaciju, poticanje elektromobilnosti i razvoj mikro mobilnosti kao dijela turističkog doživljaja (npr. e-bike, golf vozila, lokalni prijevoz električnim vozilima).

Sveukupno gledano, prometna infrastruktura Rogoznice u sadašnjem obliku zadovoljava osnovne potrebe, ali nije u potpunosti pripremljena za dinamičan rast turizma ni za koncept cjelogodišnjeg razvoja. Budući razvoj zahtijeva strateško planiranje prometa u skladu s turističkim trendovima, jačanje prostorne protočnosti i funkcionalnosti sustava, te usmjeravanje prema održivim, niskougljičnim oblicima mobilnosti koji doprinose kvaliteti prostora i doživljaju destinacije.

3.5.1. Zaključak - prometna infrastruktura

Prometna infrastruktura destinacije Rogoznica temelji se na dobroj vanjskoj dostupnosti putem državne ceste D8 i blizine autoceste A1 te Zračne luke Split, što je jedna od ključnih razvojnih prednosti destinacije. Međutim, unutarnja prometna mreža pretežito je lokalnog karaktera, ograničenog kapaciteta i nedovoljno prilagođena sezonskim prometnim opterećenjima uzrokovanim intenzitetom turističkog prometa. Najveći izazov bilježi se tijekom ljetnih mjeseci u neposrednoj blizini obalnog pojasa, naselja Rogoznica i oko marine Frapa, gdje dolazi do otežanog protoka vozila i nedostatka uredno organiziranih parkirališnih površina. Iako marina Frapa predstavlja primjer kvalitetno organiziranog prometnog sustava u segmentu nautičkog turizma, ostatak destinacije u prometnom smislu oslanja se na privatna vozila, uz vrlo ograničenu primjenu alternativnih oblika mobilnosti.

Sekundarna prometna infrastruktura (lokalne i nerazvrstane ceste) te biciklističke i pješačke trase još uvijek nisu sustavno povezane s turističkim atrakcijama, što ograničava razvoj aktivnog i održivog turizma, kao i mogućnost disperzije posjetitelja izvan obalnog pojasa. U dosadašnjem razvoju prevladavao je reaktivan pristup upravljanju prometom, dok se u budućnosti očekuje strateško planiranje regulacije prometa, parkiranja i smanjenja sezonskog opterećenja, uz važan naglasak na uvođenje koncepta pametne i održive mobilnosti.

Tablica 13. Izazovi i potencijali razvoja prometne infrastrukture

IZAZOVI	RAZVOJNI POTENCIJALI
Sezonsko zagušenje prometa u naselju Rogoznica, priobalju i oko marine	Uvođenje modela upravljanja sezonskim prometom i parkiranjem (npr. “park & walk”, shuttle sustavi)
Nedostatak uređenih parkirališnih površina (30 parkirališta bez zelenila, 2,82 ha)	Uređenje parkirališta s krajobraznim elementima i digitalno upravljanje parkiranjem
Ovisnost o osobnim vozilima kao primarnom obliku mobilnosti	Razvoj alternativnih oblika mobilnosti (bicikli, e-vozila, shuttle, mikro mobilnost)
Ograničeni kapacitet lokalnih cesta, posebno u zaleđu	Unaprjeđenje sekundarne prometne mreže i povezivanje s turističkim zonama
Nedovoljna prometna integracija sa sadržajima izvan obalnog pojasa	Razvoj mreže pješačkih i biciklističkih ruta povezanih s atrakcijama
Fragmentirana podrška za elektromobilnost (nedostatak punionica)	Uspostava javnih punionica te parkirnih sustava za električna vozila
Prometni pritisak na cestu preko nasipa (usko grlo između kopna i Kopara)	Reorganizacija i poboljšanje kritičnih prometnih točaka
Nedostatak digitalnog praćenja i usmjeravanja prometa	Implementacija SMART sustava (signalizacija, monitoring, informiranje posjetitelja)

3.6. Analiza stanja digitalizacije

Digitalizacija predstavlja sve važniji segment upravljanja turističkom destinacijom, unapređenja iskustva posjetitelja i optimizacije korištenja resursa. U destinaciji Rogoznica postoje temeljni oblici digitalne prisutnosti (web stranica TZ, društvene mreže, online rezervacije i pojedinačne aplikacije), no digitalna transformacija destinacije je još uvijek

fragmentirana i pretežito usmjerena na informiranje, a ne na strateško upravljanje i integrirano iskustvo boravka.

Prema Strategiji ZUO, digitalizacija se prepoznaje kao ključni instrument upravljanja resursima i izvedbe održivih modela: ističe se potreba za primjenom pametnih sustava za praćenje potrošnje resursa, optimizaciju infrastrukture i digitalno upravljanje objektima. Ovakva rješenja omogućavaju realno-vremensko upravljanje potrošnjom vode, energije i otpada, što je posebno važno zbog sezonskih oscilacija i opterećenja infrastrukture.

Trenutno ne postoji jedinstveni sustav digitalnog upravljanja destinacijom (npr. centralizirani DMS – Destination Management System), a digitalni alati koriste se selektivno i uglavnom individualno od strane pružatelja usluga (smještaj, marina, ugostiteljstvo). Mobilna aplikacija destinacije nije razvijena ili održavana kao centralni alat za vođenje posjetitelja, već su digitalne informacije raspršene po različitim platformama i kanalima.

Tablica 14. Digitalizacija i pametni razvoj prema elementima i trenutnom stanju

Područje	Element	Stanje
Digitalna infrastruktura	**Širokopojasna povezanost**	Visoka razina priključenosti na internet (114,7 % priključaka u kućanstvima), no *preko 58 % priključaka ispod 10 Mbps* i nedovoljna kvaliteta veze u rubnim područjima.
	Optički internet	Ograničeno dostupan – dominantno u obalnom dijelu, još uvijek *nije sustavno implementiran u cijeloj općini*. U tijeku planiranje u okviru NGA projekta.
	5G i mobilna mreža	4G prisutan na većem dijelu područja, 5G nije implementiran; *nema strateškog planiranja digitalne pokrivenosti radi turističkih potreba*.
E-uprava i digitalne usluge	**Portal TZ i Općine**	Osnovne funkcionalnosti prisutne (informiranje i kontakti), *nedostaje interaktivnost i dvojezičnost za turiste*, nema digitalnog vodiča.
	Digitalizacija komunalnih usluga	Djelomično – mogućnosti digitalnih prijava (npr. odvoz otpada) ograničene; *nema digitalnog sustava upravljanja resursima*.
	e-Građani / administrativne usluge	Pristup općenito moguć preko nacionalnih servisa, *lokalna integracija ograničena*.
	Elektroničko izdavanje dozvola	Primjenjuje se putem državnih platformi (eDozvola), *na lokalnoj razini bez aktivnog digitalnog sustava praćenja procedura*.
Pametni grad / destinacija	**Pametne usluge**	Nisu implementirane destinacijske pametne funkcije; marina ima vlastite digitalne sustave (rezervacije, tehničko praćenje).
	Sustavi za upravljanje resursima (voda, energija, otpad)	Predviđeni Strategijom ZUO (digitalno upravljanje resursima), *još u fazi planiranja – nema operativnih sustava*.
	Digitalno upravljanje prometom i parkiranjem	Ne postoji – promet i parkiranje se rješavaju fizički, bez pametnih tehnologija.

Obrazovanje i digitalne vještine	**Digitalna edukacija turističkih pružatelja usluga**	Ne postoji sustavan program; digitalna znanja pojedinačna i najčešće temeljena na privatnim inicijativama.
Sigurnost i zaštita podataka	**Cyber sigurnost**	Osnovna razina zaštite mrežnih sustava na web stranicama (SSL), *nema sveobuhvatne strategije kibernetičke sigurnosti destinacije*.

3.6.1. Zaključak - analiza stanja digitalizacije

Digitalizacija destinacije Rogoznica nalazi se u početnoj fazi razvoja, pri čemu su postojeći digitalni alati uglavnom usmjereni na informiranje i promociju, dok primjena digitalnih tehnologija u sustavnom upravljanju destinacijom, infrastrukturom i turističkim doživljajem još nije razvijena. Premda postoji visoka razina priključenosti na širokopojasni internet u obalnom području, veliki dio priključaka temelji se na sporim vezama, a optička infrastruktura nije ravnomjerno raspoređena, što posebno ograničava digitalni razvoj u rubnim i ruralnim zonama. Digitalni sadržaji nisu ujednačeni niti centralizirani, ne postoji jedinstveni digitalni vodič destinacije, a pametna rješenja u segmentima upravljanja resursima, prometom i turističkim tokovima još nisu operativna.

Digitalizacija predstavlja značajan razvojni potencijal Rogoznice, posebno ako se usmjeri prema integraciji upravljačkih funkcija, interpretacije atrakcija, optimizacije infrastrukture i unapređenja korisničkog iskustva. Provedba preporučenih mjera ključna je za tranziciju prema pametnoj destinaciji koja učinkovito upravlja resursima, infrastrukturom i turističkim aktivnostima, uz osiguranje kvalitete boravka i konkurentnosti na tržištu.

Tablica 15. Izazovi i potencijali razvoja digitalizacije

IZAZOVI	RAZVOJNI POTENCIJALI
Nedovoljna dostupnost optičkog interneta i brzih priključaka u rubnim i ruralnim područjima	Ulaganja u razvoj NGA i 5G infrastrukture te proširenje optičke mreže na cijelo područje destinacije
Fragmentirani digitalni sustavi i nepostojanje centralizirane digitalne platforme destinacije	Razvoj integriranog digitalnog sustava upravljanja destinacijom (DMS) i službene mobilne aplikacije
Digitalni alati koriste se uglavnom za promociju, ne za upravljanje resursima i turističkim tokovima	Implementacija IoT i smart rješenja za praćenje potrošnje resursa, upravljanje prometom, opterećenjem destinacije
Nedostatak digitalnih vještina kod pružatelja usluga i lokalnih dionika	Organizacija edukacija za digitalne kompetencije, poticanje digitalne transformacije poslovanja i javne uprave
Izostanak strateškog pristupa digitalizaciji u destinacijskom upravljanju	Izrada digitalne strategije destinacije kao sastavnog dijela Plana upravljanja
Neujednačen razvoj digitalnih sadržaja (nedostaju tematske, interaktivne i personalizirane informacije za posjetitelje)	Razvoj digitalnih vodiča, interaktivnih sadržaja i personaliziranih sustava informiranja (AI preporuke, tematske rute)
Ne postoji sustav digitalne turističke interpretacije atrakcija i baštine	Digitalna interpretacija atrakcija (AR/VR), virtualne ture, multimedijalni info-punktovi

Nema digitalnog monitoringa opterećenja prostora, infrastrukture i okoliša	Uvođenje sustava za digitalno praćenje turističkih tokova i kapaciteta infrastrukture u realnom vremenu

3.7. Analiza pristupačnosti destinacije osobama s invaliditetom

Pristupačnost destinacije Rogoznica osobama s invaliditetom trenutno je djelomično osigurana, dominantno u segmentima osnovne fizičke dostupnosti, dok je funkcionalna, komunikacijska i uslužna pristupačnost još uvijek u početnoj fazi razvoja. Pristupačni turizam podrazumijeva stvaranje okruženja, usluga i iskustava koje mogu koristiti sve osobe – uključujući one s ograničenjima u kretanju, vidu, sluhu ili kognitivnom funkcioniranju – bez potrebe za dodatnim prilagodbama ili segregacijom. U destinaciji Rogoznica takav sustavni pristup još nije u potpunosti implementiran.

❖ Fizička pristupačnost

Na razini javne površine, obalnih šetnica i određenih plaža postoje određena infrastrukturna rješenja (npr. rampe na pojedinim kupališnim zonama i dijelovima šetnica), no pristup moru i plažama za osobe s invaliditetom nije dosljedno osiguran na svim ključnim kupališnim lokacijama. Marina Frapa ima djelomično prilagođene zone (ulazni prostor, sanitarni čvorovi), dok većina prirodnih plaža i rekreacijskih staza nije adekvatno uređena za pristup osobama smanjene pokretljivosti.

Veći dio kulturnih lokaliteta (npr. manji sakralni objekti) nalazi se na lokacijama sa strmim pristupnim putevima ili na višim topografskim točkama (npr. Zavetno svetište), što otežava pristup osobama u invalidskim kolicima ili s poteškoćama kretanja. Pristup javnim prostorima u naselju Rogoznica je ulaskom u centar poboljšan, no izvan glavnog naselja pristupačnost nije sustavno regulirana.

❖ Komunikacijska pristupačnost

Turističke informacije dostupne su kroz web stranicu TZ i promotivne materijale, no sadržaji nisu optimizirani za asistivne tehnologije (npr. čitače ekrana) niti se koriste alternativni formati (audio vodiči, jednostavni jezik, Brailleova pisma). Signalizacija na terenu (informativne ploče, interpretacija staza) nije prilagođena slabovidnim i osobama s kognitivnim poteškoćama. Digitalni sadržaji nisu koncipirani u skladu s standardima web pristupačnosti (WCAG).

❖ Pristupačnost usluga

Smještajni objekti u destinaciji uglavnom pripadaju privatnom i malom segmentu ugostiteljstva, gdje mogućnosti arhitektonskih prilagodbi variraju. Hotelski objekti s punom prilagodljivošću (sobe za osobe s invaliditetom, pristupačna kupaonica, automatizacija) su rijetki, a privatni smještaj rijetko je u potpunosti prilagođen. U ugostiteljskim objektima postoje osnovne prostorne barijere (visinske razlike, uski pristupi, nema pristupačnog sanitarnog čvora).

U segmentu aktivnosti i atrakcija (muzeji, interpretacijski centri – kojih je malo ili nisu organizirani) nema sustavno definiranih prilagodbi invaliditetu, niti audiovodiča ili taktilnih elemenata.

❖ **Društvena i kognitivna pristupačnost**

Obuka osoblja i svijest o inkluzivnosti još uvijek se temelje na individualnom pristupu i osobnoj empatiji, a ne na sustavnoj edukaciji. U destinaciji ne postoje organizirani programi obuke turističkih djelatnika o radu s osobama s invaliditetom, niti strategijski dokumenti koji formaliziraju pristupačnost kao načelo upravljanja destinacijom. Društvena senzibiliziranost općenito je prisutna, no nije formalizirana unutar turističkih politika.

3.7.1. Zaključak - analiza pristupačnosti destinacije osobama s invaliditetom

Rogoznica posjeduje uvodne elemente pristupačnosti, ponajviše kroz fizičku dostupnost određenih obalnih prostora i osnovnu senzibilizaciju lokalnog sektora, no pristupačnost nije sustavno niti strateški integrirana u upravljanje destinacijom. Razvoj pristu pačnog turizma treba usmjeriti prema implementaciji univerzalnog dizajna, digitalnoj optimizaciji informacija, prilagodbi javnih i turističkih prostora te edukaciji pružatelja usluga. Sustavna podrška inkluzivnosti može značajno unaprijediti kvalitetu destinacije, proširiti tržišni potencijal i doprinijeti standardu održivosti i društvene odgovornosti.

Tablica 16. Izazovi i potencijali razvoja pristupačnosti destinacije osobama s invaliditetom

IZAZOVI	RAZVOJNI POTENCIJALI
Nedovoljno prilagođene plaže, pristupi obalnim zonama i prirodnim atrakcijama	Uređenje pristupačnih plaža i javnih površina (rampe, pomagala za ulazak u more, taktilne površine)
Većina kulturnih lokaliteta teško dostupna osobama s invaliditetom	Razvoj interpretacijskih alternativa (virtualne ture, dostupna POV rješenja)
Neoptimizirani digitalni i informacijski kanali	Prilagodba web platformi standardima pristupačnosti (WCAG), razvoj audio i jednostavno jezičnih materijala
Nepotpuna prilagodba smještajnih objekata	Poticanje investicija u pristupačni smještaj i certificiranje objekata
Nedostatak edukacije turističkog osoblja	Uvođenje obuke o radu s osobama s invaliditetom u program edukacija
Izostanak sustavnog pristupa pristupačnosti u upravljanju destinacijom	Integracija pristupačnog turizma u Plan upravljanja i razvoj standarda pristupačnosti
Nedostatak specijaliziranih usluga i infrastrukture za aktivni turizam invalidnih osoba	Razvoj prilagođenih ruta, sportsko-rekreacijskih aktivnosti i ponuda za osobe s ograničenjima kretanja
Nedovoljna komunikacija o postojećim prilagodbama	Uspostava digitalne baze dostupnih prilagodbi i vidljiva promocija inkluzivne ponude

3.8. Analiza organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji

Organiziranost i dostupnost usluga u destinaciji predstavljaju važan element kvalitete života lokalnog stanovništva, ali i značajan čimbenik ukupnog turističkog doživljaja, osobito u destinacijama poput Rogoznice koje imaju izraženu sezonalnost i snažno oslanjanje na privatni smještaj i turizam. U destinaciji Rogoznica prisutna je osnovna razina javnih, komunalnih i društvenih usluga, koje prvenstveno služe lokalnoj populaciji, ali se tijekom turističke sezone u određenoj mjeri prilagođavaju potrebama posjetitelja.

❖ Društvene usluge i javne institucije

Na području općine funkcionalno djeluju institucije iz područja obrazovanja (osnovna škola), kulture (manja lokalna kulturna događanja, knjižnica u suradnji s okolnim naseljima), te sporta (sportski centar uz Marinu Frapa i manja rekreacijska igrališta). Usluge zdravstvene zaštite dostupne su kroz ambulantu primarne zdravstvene zaštite, pri čemu se za više razine zdravstvenih usluga koristi infrastruktura u obližnjem Primoštenu, Šibeniku ili Splitu. Tijekom turističke sezone organizira se privremeno pojačanje medicinskih usluga, no sustav nije specijaliziran za hitne intervencije u velikom opsegu (npr. masovnije incidente). Vjerske zajednice (kroz postojeće sakralne objekte) također pružaju usluge lokalnom stanovništvu i dijelom posjetiteljima.

❖ Javne službe i sigurnosni sustavi

U destinaciji djeluju ključne javne službe, među kojima posebno treba istaknuti policijsku postaju, lokalnu vatrogasnu postrojbu i službe spašavanja na moru (u suradnji s Lučkom kapetanijom i HGSS-om). Obalno područje i nautički sektor povećavaju potrebe za sustavom sigurnosti, osobito u ljetnim mjesecima. Vatrogasne aktivnosti posebno su važne zbog visokog rizika od požara u sušnim mjesecima i intenziteta turističkog boravka. Sustavi evidencije i intervencije funkcioniraju primarno operativno, bez digitalne podrške za predviđanje rizika ili koordinaciju u realnom vremenu.

❖ Komunalne, financijske i logističke usluge

Financijske i platne usluge dostupne su kroz bankomate i poštanski ured, dok su financijske institucije većeg opsega prisutne u susjednim centrima. U destinaciji su prisutne osnovne trgovačke, servisne i uslužne djelatnosti (trgovine, manji servisi, ugostiteljstvo), dok se tijekom sezone aktivira veći broj sezonskih pružatelja usluga. Općina pruža administrativne usluge lokalno, no digitalna integracija sustava javne uprave nije potpuno razrađena.

Sustavi logistike (dostava robe, prijevoz hitnih servisa, distribucija komunalnih usluga) suočavaju se sa sezonskim opterećenjem, osobito u obalnom pojasu i području oko marine, što utječe na protočnost i učinkovitost usluga.

❖ Opremljenost javnih prostora

Javni prostori (šetnice, trgovi, parkirališta, rekreacijske površine) funkcioniraju kao bitni elementi turističkog doživljaja. Najuređeniji segmenti nalaze se u priobalju, uz šetnice Miline, Rivu i područje Kopara, dok su rubni i zaleđni dijelovi slabije opremljeni komunalnom i infrastrukturnom podrškom. U sezoni se bilježi preopterećenje javnih površina i parkirališta, pri čemu je organizacija prometa i javnog reda primarno operativna, bez sustava strateškog upravljanja.

3.8.1. Zaključak - analiza organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji

Uslužna i društvena infrastruktura destinacije Rogoznica pruža osnovnu razinu podrške lokalnoj zajednici i turističkom tržištu, ali nije u potpunosti strateški usklađena s dinamikom turističkog razvoja. Sustavi funkcioniraju primarno operativno, uz sezonsko prilagođavanje, dok je za daljnji razvoj potrebno uvesti model pametnog i anticipativnog upravljanja uslugama, uključujući jačanje žurnih službi, digitalnu integraciju, sustavno uređenje javnih prostora i obuku pružatelja usluga. Organiziranost uslužnog sustava predstavlja važan temelj za kvalitetu života stanovnika i održivost destinacije, a njegovo unapređenje ključan je preduvjet za profesionalizaciju turističkog upravljanja.

Tablica 17. Izazovi i potencijali razvoja organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji

IZAZOVI	RAZVOJNI POTENCIJALI
Osnovna razina javnih usluga, ograničena sezonska prilagodba	Planiranje sezonski prilagodljivih usluga (zdravstvo, komunalne službe, interventne službe)
Neujednačena opremljenost javnih prostora, preopterećenje u obalnim zonama	Unaprjeđenje javnih prostora i njihova funkcionalna organizacija u skladu s turističkim opterećenjem
Nedostatak specijaliziranih zdravstvenih usluga u destinaciji	Uvođenje sezonske hitne medicinske podrške i uspostava punktova prve pomoći u turističkim zonama
Službe sigurnosti bez digitalnih sustava praćenja i koordinacije	Digitalizacija žurnih i sigurnosnih službi (praćenje, GIS sustavi, predviđanje rizika)
Ovisnost o susjednim gradovima za financijske, obrazovne i administrativne usluge	Regionalna suradnja i razvoj satelitskih usluga u destinaciji (npr. digitalna administracija, lokalni servisi)
Nedostatak edukacije osoblja u radu s turistima i osobama s posebnim potrebama	Programi obuke u komunikaciji, inkluziji i upravljanju turističkim uslugama
Nedovoljna digitalna integracija usluga	Primjena digitalnih servisnih platformi (e-usluge, e-intervencija, smart monitoring)
Fragmentiranost sezonskih poslovnih i servisnih djelatnosti	Organizacija sezonskih poslovnih zona i suport centara za turizam

3.9. Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala

Kao i u većini turističkih destinacija u Hrvatskoj, Rogoznica se suočava s manjkom radne snage u turizmu i ugostiteljstvu, osobito tijekom turističke sezone kada se broj posjetitelja višestruko povećava. Dominantni izazovi odnose se na nedostatak kvalificirane radne snage, sezonalnost i nisku razinu motivacije mlađeg stanovništva za ostanak u destinaciji, što je dodatno naglašeno blizinom većih gradova (Trogir, Šibenik, Split) koji nude atraktivnije uvjete zapošljavanja i obrazovnih prilika.

Trenutno ne postoji specijalizirani obrazovni program u Rogoznici usmjeren na turizam i ugostiteljstvo, a kadrovske potrebe sektora pokrivaju se kombinacijom lokalne radne snage, sezonskih radnika iz drugih dijelova Hrvatske i stranih državljana. Rješavanje problema kadrova u velikoj mjeri ovisi o regionalnoj suradnji, prilagodbi obrazovnih programa potrebama tržišta, razvoju centara kompetentnosti te sustavu stipendiranja i promociji zanimanja u turizmu.

3.9.1. Trenutne potrebe poslodavaca u turizmu i ugostiteljstvu

Poslodavci u sektoru turizma u Rogoznici suočavaju se s nedostatkom radnika u ključnim zanimanjima, posebice:

- radnici u smještajnom sektoru (recepcija, domaćinstvo)
- konobari, kuhari i pomoćno osoblje u ugostiteljstvu
- animatori i vodiči za aktivnosti u turizmu
- tehničko održavanje u objektima visoke kategorije i marini
- osobe s digitalnim i komunikacijskim vještinama

Problem je dodatno izražen zbog sezonalnosti, pri čemu se najveće potrebe javljaju u razdoblju od lipnja do rujna. Ujedno, dio poslodavaca iskazuje interes za specijaliziranim profilima (wellness terapeuti, sportski treneri, organizatori aktivnosti), no destinacija trenutno ne privlači takve stručnjake u značajnoj mjeri.

3.9.2. Istraživanje potreba međunarodnih dionika

U cilju jačanja konkurentnosti i osiguranja kvalitetne usluge, potrebno je uzeti u obzir zahtjeve međunarodnog tržišta. Za destinacije poput Rogoznice prvi interes pokazuju:

- mediterranski turisti (AT, DE, CH) – traže kvalitetu usluge, aktivne programe i personalizirani pristup
- investitori – očekuju infrastrukturnu spremnost, administrativnu podršku i kadrovsku stabilnost
- međunarodni turoperatori – traže profesionalnost kadrova te održivo upravljanje sezonskim opterećenjem

Preporučuje se provedba anketa među poslodavcima i turistima, te organizacija tematskih stručnih radionica s dionicima iz odredišnih tržišta.

3.9.3. Potreba za razvojem radne snage

Sukladno nacionalnim tendencijama (Ministarstvo turizma i sporta, Akcijski plan), preporuča se:

- razvoj i prilagodba obrazovnih programa u suradnji s regionalnim centrima kompetentnosti
- uvođenje modela dualnog obrazovanja (suradnja škola i poslodavaca)
- poticanje stipendijskih programa za zanimanja u turizmu
- organizacija stručnih edukacija i radionica na lokalnoj razini
- programi za privlačenje, motiviranje i zadržavanje mladih

3.9.4. Zaključak - analiza stanja i potreba ljudskih potencijala

Ljudski potencijali predstavljaju jedan od ključnih razvojnih izazova destinacije Rogoznica. Nedostatak kadrova, sezonalnost i nedovoljna prilagodba obrazovnih sustava potrebama turizma ograničavaju kvalitetu usluge i konkurentnost destinacije. Sustavno upravljanje ljudskim potencijalima nužno je usmjeriti na prilagodbu obrazovnih programa, poticanje lokalnog stanovništva na uključivanje u turizam, privlačenje stručnog kadra i kontinuirano usavršavanje postojećih zaposlenika. Turistička zajednica može imati ključnu koordinacijsku ulogu u povezivanju poslodavaca, obrazovnih institucija i relevantnih javnih tijela kako bi se osigurali uvjeti za razvoj održivih i kompetentnih kadrova u turizmu.

Tablica 18. Izazovi i potencijali razvoja potreba ljudskih potencijala

IZAZOVI	RAZVOJNI POTENCIJALI
Nedostatak radne snage u sezoni	Razvoj programa sezonske mobilnosti radnika i privlačenja stručnjaka
Niska motivacija mladih za rad u turizmu	Uvođenje stipendija, mentorskih programa i projekata uključivanja mladih
Odljev lokalne populacije prema većim urbanim centrima	Edukacijski projekti i promocija turizma kao perspektivnog sektora
Nedostatak specijaliziranih kadrova	Suradnja s regionalnim centrima kompetentnosti i dualni modeli obrazovanja
Ovisnost o sezonskim i vanjskim radnicima	Kreiranje lokalnih programa zapošljavanja i poticaja za povratak
Neusklađenost ponude obrazovnih programa s potrebama tržišta	Prilagodba kurikuluma u partnerstvu s poslodavcima
Smanjen interes međunarodnih stručnjaka	Aktivna suradnja s međunarodnim dionicima i strateško pozicioniranje
Nedovoljna digitalna i komunikacijska osposobljenost kadrova	Uvođenje programa stručnog usavršavanja (digitalne, komunikacijske i upravljačke vještine)

3.10. Analiza komunikacijskih aktivnosti

Komunikacijske aktivnosti u destinaciji Rogoznica imaju važnu ulogu u pozicioniranju destinacije na tržištu, upravljanju percepcijom, informiranju turista te jačanju konkurentnosti.

Trenutno se komunikacija odvija putem kombinacije digitalnih i tradicionalnih kanala, s naglaskom na promotivnu funkciju, dok je strateška komunikacija i upravljanje brendom destinacije u početnoj fazi razvoja. U nastavku je prikazana analiza stanja po ključnim komponentama.

❖ Analiza korištenja postojećih komunikacijskih kanala

Turistička zajednica Rogoznice komunicira prvenstveno putem službene web stranice, društvenih mreža (Instagram, Facebook), lokalnih promotivnih materijala i povremenih medijskih objava. Kanali se koriste redovito, no nisu u potpunosti međusobno integrirani, što dovodi do fragmentirane komunikacije i manjka unificirane destinacijske poruke. E-mail marketing i newsletteri koriste se ograničeno, najčešće informativno, bez segmentacije ciljanih skupina (npr. prema tržištu, interesima posjetitelja).

❖ Digitalno prisustvo i angažman

Web stranica destinacije pruža osnovne informacije o smještaju, atrakcijama i događanjima, no nije u potpunosti optimizirana za različite kategorije korisnika (turiste, stanovnike, medije), niti je dostupna u punom opsegu na više stranih jezika. Integracija interaktivnih sadržaja (virtualne ture, planeri aktivnosti, tematski itinereri) je minimalna.

Na društvenim mrežama komunikacija je vizualno atraktivna i sadržajno temeljena na prikazu prirodnih ljepota, aktivnosti i lifestyle elemenata, no nedostaje segmentacija tržišta i strukturirano upravljanje sadržajem (npr. prema sezoni, vrsti turizma, specifičnim tržištima). Aktivnost je kontinuirana, ali angažman je prosječan, a oglašavanje putem digitalnih kampanja uglavnom sporadično.

Digitalno oglašavanje (Google Ads, Facebook Ads) provodi se povremeno, bez sustavne kampanjske strukture, analitike i mjerenja učinka.

❖ Offline komunikacija

Tradicionalni alati (brošure, karte, plakati) i dalje su prisutni, ali se koriste u ograničenom opsegu. Distribucija promotivnih materijala uglavnom je usmjerena lokalno (u turističkim objektima i informativnim punktovima), dok je participacija na međunarodnim sajmovima ili promotivnim događanjima rijetka i najčešće kroz regionalnu suradnju.

Organizacija lokalnih događanja (npr. kulturne i gastronomske manifestacije) pridonosi vidljivosti, no često se komunikacija bazira na lokalnom dosegu, bez snažnije promocije aktivnosti kao turističkih atrakcija.

❖ Suradnja s trećim stranama

Suradnja s medijima, turističkim agencijama i influencerima provodi se povremeno i najčešće u obliku pojedinačnih projekata (npr. objave o događanju, promotivna snimanja). Nema strukturiranog programa suradnje s influencerima ni strateškog pristupa PR

aktivnostima. Suradnja s turoperatorima ograničena je na pojedina tržišta, pretežito u segmentu nautičkog turizma.

❖ **Prikupljanje i distribucija informacija**

Informacije za turiste prikupljaju se pretežno reaktivno i distribuiraju putem web stranice, društvenih mreža i info pultova. Nema sustava predviđanja interesa posjetitelja niti personalizacije komunikacije. Informacije nisu tematski strukturirane (npr. obiteljski turizam, aktivni odmor, kulturne rute).

❖ **Marketinško pozicioniranje i usklađenje s regionalnom i nacionalnom razinom**

Rogoznica se promovira primarno kao mediteranska destinacija s naglaskom na miran obiteljski odmor, prirodne ljepote i nautički turizam. Međutim, nedostaje jasno definirano pozicioniranje brenda te integracija u regionalne i nacionalne tržišne platforme (HTZ, TZ Šibensko-kninske županije).

Nema utvrđenih smjernica za marketinško komuniciranje turističkih proizvoda/atrakcija niti razrade brenda destinacije u kontekstu tržišne pozicije. To predstavlja značajan potencijal za razvoj u narednim fazama plana upravljanja.

3.10.1. Zaključak – analiza stanja komunikacijskih aktivnosti

Komunikacijske aktivnosti u destinaciji Rogoznica pružaju dobru osnovu za vidljivost destinacije, no ne funkcioniraju još kao integrirani sustav upravljanja percepcijom i promocijom. Digitalna komunikacija je aktivna, ali nedovoljno strateška, dok offline promocija i suradnja s trećim stranama nisu do kraja iskorištene.

Za postizanje snažnijeg tržišnog identiteta potrebno je definirati komunikacijski model i destinacijski brend, integrirati komunikacijske kanale, unaprijediti digitalnu kampanjsku strategiju i osnažiti pozicioniranje u regionalnom i nacionalnom kontekstu.

U narednoj fazi procesa upravljanja destinacijom preporučuje se izrada strateškog komunikacijskog plana, definiranje brenda destinacije i razvoj modela ciljanog digitalnog marketinga temeljenog na segmentaciji tržišta i praćenju performansi.

Tablica 19. Izazovi i potencijali razvoja komunikacijskih aktivnosti

IZAZOVI	RAZVOJNI POTENCIJALI
Fragmentirano korištenje komunikacijskih kanala	Razvoj integrirane komunikacijske strategije i povezivanje digitalnih i offline kanala
Web stranica informativna, ali ne interaktivna	Optimizacija web platforme s interaktivnim sadržajem i personalizacijom prema korisnicima
Slaba segmentacija digitalnih kampanja i publike	Uvođenje ciljano orijentiranih kampanja (prema tržištu, temi, sezoni)
Ograničena suradnja s influencerima i medijima	Razvoj strukturiranih partnerskih programa i strateškog PR-a

Nedostatak definiranog destinacijskog brenda	Izrada brend platforme destinacije i usklađenje s nacionalnim/regionalnim smjernicama
Nesistematično korištenje digitalnog oglašavanja	Uvođenje digitalne kampanjske strategije s analitikom i KPI praćenjem
Nedovoljno zastupane offline aktivnosti na međunarodnom tržištu	Aktivno sudjelovanje na regionalnim/nacionalnim promotivnim projektima i sajmovima
Ograničen sustav prikupljanja povratnih informacija od turista	Uvođenje istraživanja zadovoljstva i sustava digitalnih anketa

3.11. Analiza konkurencije

Analiza konkurencije predstavlja ključni korak u određivanju tržišne pozicije destinacije Rogoznica i postavljanju strateških smjernica za daljnji razvoj turizma. Procjena konkurentnosti temelji se na usporedbi s drugim destinacijama sličnih obilježja – kako u pogledu prirodnih resursa i turističkih proizvoda, tako i u pogledu infrastrukture, kvalitete usluga, upravljanja destinacijom te sposobnosti privlačenja ciljnih tržišnih segmenata. Rogoznica je tipična mediteranska obiteljska i nautička destinacija, s elementima aktivnog, prirodnog i kulturnog turizma, snažnom sezonalnošću i fokusom na smještaj u obiteljskim objektima.

3.11.1. Identifikacija konkurentskih destinacija

Direktna konkurencija (destinacije sličnog profila i ponude):

- ✓ Primošten
- ✓ Seget Donji / Trogir (šire područje)
- ✓ Žaborić
- ✓ Tribunj
- ✓ Podstrana
- ✓ Brodarica

Ove destinacije slično se pozicioniraju na tržištu – obiteljski odmor uz more, blizina većih gradova i atraktivnih izletničkih zona, smještaj u privatnim objektima, marina ili nautički potencijal.

Indirektna konkurencija (destinacije s višom razinom usluge ili različitom specijalizacijom, ali konkuriraju u privlačenju sličnih gostiju):

- ✓ Murter i Betina (nautika i aktivni turizam)
- ✓ Makarska (širi spektar sadržaja i više infrastrukturne razine)
- ✓ Vodice (događanja i večernji život)
- ✓ Bol (otok Brač) – primjer razvijenog aktivnog turizma
- ✓ Istra (Rabac, Vrsar) – diferencirana ponuda uz stabilniju cjelogodišnju proizvodnju.

3.11.2. Benchmarking – Usporedba ključnih pokazatelja

Benchmarking nije samo usporedba, već strateški alat koji omogućuje destinaciji da objektivno sagleda svoje jače i slabije strane, identifikacira dobre prakse drugih destinacija i usmjeri svoj razvoj prema povećanju konkurentnosti. U kontekstu izrade Plana upravljanja turističkom destinacijom, benchmarking pomaže u:

- ✓ određivanju realnih strateških ciljeva,
- ✓ definiranju prioriteta ulaganja,
- ✓ formuliranju diferencijacijskog koncepta brenda,
- ✓ i dugoročno u jačanju tržišne pozicije Rogoznice.

Tablica 20. Usporedba ključnih pokazatelja

Pokazatelj	Rogoznica (trenutno)	Konkurentske destinacije	Komentar
Broj turističkih noćenja	Visoko sezonsko opterećenje (vrhunac ljetnih mjeseci)	Slično, no neke destinacije (npr. Vodice) počinju širiti sezonu	Potencijal za rasterećenje i produženje sezone
Struktura smještaja	Dominacija privatnog smještaja	Raznolikija struktura u konkurenciji (više hotela)	Ograničava razvoj segmentiranih proizvoda
Nautički turizam	Marina Frapa – jaka konkurentska prednost	Murter, Vodice (ali manji kapaciteti)	Prednost u premium segmentu
Prirodno okruženje	Visoka prirodna vrijednost (Zmajevo oko, staze, obala)	Slična prirodna osnova kod većine	Interpretacija i oblikovanje iskustva slabija od konkurencije
Aktivni turizam	Postoje staze	Bolje uređene i promovirane u Istri, na Braču	Potencijal za razvoj & digitalnu integraciju
Infrastruktura	Temeljno razvijena, sezonski opterećena	Neke destinacije imaju naprednije sustave (digitalizacija, održivost)	Potencijal za pametna rješenja i upravljanje kapacitetima
Upravljanje destinacijom	Reaktivno, projektnog tipa	Naprednije u destinacijama sa strategijama (npr. Trogir, Vodice)	Važnost strateškog pristupa upravljanju i brendiranju

3.12. Analiza komunikacijskih strategija konkurencije

Većina konkurentskih destinacija provodi digitalne kampanje s jasnim pozicioniranjem (tematske rute, aktivni odmor, kulturološki identitet). Trogir i Primošten koriste PR i influencer marketing, dok Rogoznica komunikaciju temelji na organskim objavama.

Nautičke destinacije poput Murtera razvijaju povezane usluge (aktivnosti, gastronomija, kulturni programi) – Rogoznica ima razinu premium marine, ali integracija s destinacijom je ograničena.

3.12.1. Praćenje tržišnih trendova i potražnje

Globalni trendovi relevantni za destinaciju Rogoznica:

- ✓ održivost i ekološka certificiranost
- ✓ digitalna transformacija i personalizacija iskustva
- ✓ aktivni i "feel-good" turizam
- ✓ premium individualni doživljaj (posebno u segmentu nautike i malih obiteljskih objekata)
- ✓ produženje turističke sezone

Analiza potražnje pokazuje da destinaciju najčešće posjećuju obitelji iz srednje Europe (DE, AT, SI, CZ), te nautičari više platežne moći. Trendovi ukazuju na rast interesa za autentične aktivnosti, aktivni turizam i digitalno vođenje iskustva, što Rogoznica još nije dovoljno valorizirala u ponudi.

3.12.2. Zaključak - analiza konkurencije

Rogoznica ima značajan resursni i strateški potencijal, osobito u segmentu premium nautičkog turizma, prirodnih ambijenata i obiteljskog odmora. Međutim, konkurentska prednost u ovom trenutku nije dovoljno kapitalizirana zbog nedovitivenog destinacijskog upravljanja, fragmentirane ponude i nedostatka jasnog tržišnog pozicioniranja.

Prijelaz na proaktivno upravljanje destinacijom, definiranje brenda, digitalizacija i fokusirano upravljanje proizvodom ključni su faktori za jačanje konkurentnosti. Razvoj aktivnosti i sadržaja izvan ljetne sezone, uz stručno upravljanje kadrovskim i infrastrukturnim kapacitetima, može značajno poboljšati poziciju Rogoznice u odnosu na konkurentske destinacije.

Tablica 21. Izazovi i potencijali razvoja u odnosu na konkurenciju

IZAZOVI	RAZVOJNI POTENCIJALI
Dominacija privatnog smještaja smanjuje razinu proizvoda	Razvoj tematskih turističkih proizvoda, integracija ponude
Nedostatak sustavnog pozicioniranja destinacije	Definiranje brenda Rogoznice i diferencijacija na tržištu
Slabija interpretacija resursa u odnosu na konkurenciju	Razvoj doživljajnih i aktivnih turističkih ruta
Ograničena komunikacija prema emitivnim tržištima	Segmentirane promotivne kampanje, digitalni marketing
Slaba turistička infrastruktura izvan obale	Ulaganje u aktivni i ruralni turizam
Reaktivan pristup upravljanju destinacijom	Uvođenje profesionalnog destinacijskog managementa

Ograničeno povezivanje s marinom i nautikom	Pozicioniranje Rogoznice kao premium nautičke destinacije
Niska razina digitalnog sadržaja, interpretacije i praćenja	Implementacija digitalnih rješenja i turističkih platformi

3.13. Izrada izvješća o analizi stanja

Izvješće o provedenoj analizi stanja destinacije predstavlja sastavni i ključni dio Plana upravljanja turističkom destinacijom. Njegova je svrha sveobuhvatno, strukturirano i sažeto prikazati cjelokupno stanje destinacije kroz analizirane elemente, uključujući turističke proizvode i usluge, resursnu osnovu, infrastrukturu, organizacijsku strukturu, digitalizaciju, ljudske potencijale, komunikacijske aktivnosti i konkurencijsku poziciju. Izvješće mora sadržavati jasan i argumentiran zaključak o trenutnom razvojnome statusu destinacije s obzirom na prepoznate potencijale, izazove i ograničenja.

U okviru analize procijenjeno je kako se destinacija Rogoznica pozicionira u odnosu na tržište, identificirane su prednosti i nedostaci u usporedbi s konkurentskim destinacijama, utvrđeni su trendovi na strani turističke potražnje i ponude, kao i mogućnosti za diversifikaciju i diferencijaciju ponude. Provedena analiza pokazuje u kojoj mjeri se postojeći turistički proizvodi, infrastruktura i razvojni potencijali uklapaju u tržišne tokove, te kako destinacija trenutno odgovara zahtjevima tržišta u smislu atraktivnosti, konkurentnosti i održivosti.

Pri izradi izvješća uzeti su u obzir i postojeći i planirani razvojni projekti, inicijative u destinaciji i okolnom području, sadržaji susjednih destinacija te čimbenici koji potencijalno utječu na razvoj turizma, uključujući gospodarske, društvene i ekološke trendove srednjeg roka. Uvaženi su i globalni i nacionalni trendovi u turizmu, kao što su digitalna transformacija, održivost, iskustveni i aktivni turizam, personalizacija ponude, produljenje sezone i rast važnosti kvalitete upravljanja destinacijom.

Za svaki analizirani element razmotreni su:

- ✓ broj i vrsta resursa, kvalitativne karakteristike i stupanj iskorištenosti,
- ✓ specifičnosti i jedinstvene vrijednosti destinacije, kao i mogućnosti njihove interpretacije,
- ✓ trendovi u razvoju proizvoda, turističkog tržišta i ponašanja posjetitelja,
- ✓ promjene i izazovi s kojima se destinacija suočava,
- ✓ razvojni potencijali s naglaskom na stratešku mogućnost upravljanja.

Izvješće o provedenoj analizi stanja čini polazište za sljedeću fazu izrade Plana upravljanja, u kojoj će se identificirani izazovi i potencijali pretočiti u strateške ciljeve i razvojne prioritete, uz definiranje operativnih mjera i aktivnosti koje će osigurati održiv i konkurentan razvoj turizma u destinaciji Rogoznica.

Tablica 22. Glavni elementi analize stanja i preporuke za unaprjeđenje

Element analize stanja	Sažeti zaključci analize	Preporuke za daljnji razvoj
2.1.1. Turistički proizvodi i usluge	Dominacija sezonskog odmorišnog turizma i privatnog smještaja; snažan nautički potencijal (Marina Frapa); atraktivnost prirodnih i aktivnih sadržaja; slaba integracija ponude.	Diversifikacija i selektivni oblici turizma (aktivni, kulturni, outdoor); razvoj tematskih i doživljajnih programa; strukturiranje ponude izvan sezone; jačanje gastronomskih i manifestacijskih sadržaja.
2.1.2. Resursna osnova	Visoka prirodna vrijednost (Zmajevo oko, obalni krajolik, staze) i kulturna baština; potencijal za interpretaciju; nedovoljno valorizirano iskustveno.	Razvoj interpretacijskih sadržaja; održiva upotreba resursa; razvoj edukativnih i tematskih ruta; digitalna interpretacija.
2.1.3. Javna turistička infrastruktura	Kvalitetna primarna infrastruktura (plaže, šetnice, staze); Marina Frapa kao snažan resurs; sekundarna infrastruktura (sportski centar, javne površine) neujednačene kvalitete; sezonsko preopterećenje.	Unaprjeđenje i održavanje infrastrukture; razvoj novih rekreacijskih i interpretacijskih zona; integracija marine u destinacijsku ponudu; digitalno upravljanje kapacitetima; fokus na održivost i cjelogodišnju funkcionalnost.
2.1.4. Komunalna infrastruktura	Sustav funkcionalan, ali opterećen u sezoni; izazovi u opskrbi, energiji i otpadu tijekom vršnih razdoblja.	Uvođenje pametnih rješenja; optimizacija sezonskih kapaciteta; ulaganje u energetsku stabilnost i upravljanje otpadom.
2.1.5. Prometna infrastruktura	Dobra vanjska dostupnost (zračna i cestovna); lokalne gužve ljeti; nedostatak rješenja za održivu mobilnost.	Razvoj transportne strategije; parkirna rješenja; poticanje javnog i alternativnog prijevoza; bolja pješačka povezanost.
2.1.6. Digitalizacija	Prisutan digitalni kanal TZ-a; nedovoljna integracija sustava; slaba digitalna interpretacija i analitika.	Razvoj digitalne platforme destinacije; uvođenje pametnih rješenja; digitalna edukacija dionika; razvoj virtualnih doživljaja.
2.1.7. Pristupačnost osobama s invaliditetom	Osnovna prilagodba prisutna na pojedinim lokacijama, ali bez sustavne analize i planiranja.	Izrada audita pristupačnosti; razvoj mapiranja i plana prilagodbi; integracija univerzalnog dizajna; edukacija osoblja.
2.1.8. Organiziranost i dostupnost usluga	Usluge zadovoljavaju osnovne potrebe stanovnika i turista; sezonski opterećene; zdravstveni i sigurnosni sustav ograničen.	Jačanje koordinacije javnih i turističkih službi; sezonsko pojačanje resursa; unapređenje javnih prostora; digitalizacija javnih servisa.
2.1.9. Ljudski potencijali	Nedostatak sezonske i kvalificirane radne snage; niska	Dualno obrazovanje; poticanje stipendija; razvoj edukativnih

	motivacija mladih; regionalna ovisnost o kadrovima.	programa; sustavna suradnja TZ–poslodavci–obrazovne institucije.
2.1.10. Komunikacijske aktivnosti	Digitalna prisutnost aktivna, ali fragmentirana; nema brend strategije; slaba suradnja s medijima i influencerima.	Izrada strategije brendiranja; segmentacija kampanja; jačanje PR aktivnosti; povezivanje s nacionalnom i regionalnom promocijom.
2.1.11. Konkurencija	Rogoznica konkurira obalnim i nautičkim destinacijama; prednost marina, ali slabije upravljanje resursima i ponuda izvan sezone.	Definiranje konkurentskog pozicioniranja; razvoj diferencijacijske strategije; praćenje trendova i inovacija; jačanje aktivnog i autentičnog turizma.

POTENCIJAL ZA RAZVOJ I
PODIZANJE KVALITETE
TURISITČKIH PROIZVODA

4. POTENCIJAL ZA RAZVOJ I PODIZANJE KVALITETE TURISTIČKIH PROIZVODA

Turistički proizvodi destinacije su kombinacija svih usluga, doživljaja, atrakcija i aktivnosti koje određena turistička destinacija nudi posjetiteljima. Ovi proizvodi čine ukupnu ponudu koja privlači turiste i zadovoljava njihove potrebe tijekom boravka. Svaka destinacija može razviti specifične turističke proizvode temeljene na svojim prirodnim, kulturnim i povijesnim resursima, uz infrastrukturu i dodatne sadržaje.

Analiza turističkih proizvoda destinacije obuhvaća nekoliko elemenata:

1. Proizvodi i usluge (smještaj, gastronomija, aktivni i kulturni turizam)
2. Resursi i atrakcije
3. Javna turistička infrastruktura

Analiza potencijala razvoja i podizanja kvalitete turističkih proizvoda provodi se na temelju rezultata prethodnih analiza (turistički proizvodi i usluge, resursna osnova, javna turistička infrastruktura i ostali elementi ponude).

Cilj ovog poglavlja je identificirati:

- ✓ proizvode s najvećim razvojnim potencijalom,
- ✓ proizvode s najvećim marketinškim potencijalom,
- ✓ područja s potrebnim kvalitativnim unaprjeđenjem,
- ✓ ključne prepreke (problemske točke),
- ✓ preporuke za unaprjeđenje.

4.1. Metodološki okvir procjene potencijala turističkih proizvoda

Procjena potencijala razvoja i podizanja kvalitete turističkih proizvoda u destinaciji Rogoznica provodi se temeljem integrirane analize postojećeg stanja ponude (poglavlje 3. Plana upravljanja destinacijom), resursne osnove, javne turističke infrastrukture, dostupnih podataka iz terena (baza JTI objekata, trekking staze, popis plaža) te tržišnih trendova. Cilj ovoga procesa jest identificirati proizvode koji imaju najveći strateški potencijal za daljnji razvoj, kao i odrediti razinu prioriteta u odnosu na buduće planiranje i provedbene mjere.

Metodološki okvir temelji se na kvalitativnoj i kvantitativnoj procjeni svakog turističkog proizvoda, atrakcije ili infrastrukturnog elementa prema unaprijed definiranim kriterijima. Za svaki proizvod ocjenjuju se sljedeće značajke:

- ✓ Razvojni potencijal, koji procjenjuje mogućnost daljnjeg unapređenja proizvoda s obzirom na prostorna, prirodna, organizacijska i planska ograničenja te mogućnost integracije u postojeću i novu ponudu.

- ✓ Marketinški potencijal, koji procjenjuje sposobnost proizvoda da privuče ciljane skupine posjetitelja, njegovu prepoznatljivost, atraktivnost na tržištu, komunikacijski doseg te usklađenost s destinacijskim brendom.
- ✓ Sezonalnost i mogućnost produljenja sezone, posebno važna za razvoj održivog turizma.
- ✓ Prihvatni kapacitet i nosivost prostora, odnosno mogućnost upravljanja intenzitetom korištenja (posebno kod plaža, trekking staza i prirodnih atrakcija).
- ✓ Usklađenost s nacionalnim i međunarodnim trendovima, uključujući održivost, digitalizaciju, aktivni odmor, tematsko i iskustveno putovanje.
- ✓ Povezanost s drugim proizvodima, odnosno sposobnost integracije u itinerere, jednodnevne izlete, tematske rute ili cjelokupni destinacijski narativ.

Za svaki element provedene analize primjenjuje se klasifikacija razvojnog i marketinškog potencijala prema tri razine: visok, srednji i nizak. Dodatno, za potrebe strateškog programiranja u kasnijim poglavljima (poglavlje 6), svaki proizvod dobiva ocjenu strateškog prioriteta, na temelju kombinacije razvojnih potencijala, tržišne potražnje i kapaciteta destinacije za provedbu. Proizvodi koji su ocijenjeni visokim potencijalom u razvoju i marketingu definiraju se kao prioritetni okviri djelovanja u sljedećem planskom razdoblju, dok proizvodi sa srednjim potencijalom mogu biti uključeni kao podržavajući ili dopunski sadržaji. Elementi s niskim potencijalom ne isključuju se u potpunosti, ali se ne određuju kao ključni pokretači razvoja u prvoj fazi upravljačkog ciklusa.

Tablica 23. Procjena potencijala kulturnih dobara

RB	Kulturno dobro (naziv)	[2]Razvojni potencijal (turistički)	Izazovi / Ograničenja	Preporuke	Moguće utilizacije (primjer)
1	Kulturno-povijesna cjelina Rogoznice	Visok – mogućnost interpretacijskih ruta, povijesnih šetnji, storytelling, snimanja	Nedostatak interpretacije, neorganiziran i pristup, ograničena infrastruktura	Uspostava interpretacijskih ruta, digitalni vodič, signalizacija, zaštita autentičnosti prostora	Tematske šetnje, "Život u staroj Rogoznici", kulturni vodiči
2	Svjetionik Mulo	Visok – maritimni turizam, simbol destinacije, digitalno predstavljanje	Ograničen fizički pristup, objekt nije u funkciji posjeta	Virtualna interpretacija, snimanja, tematske ture, razvoj brenda	Virtualna "Priča svjetionika", tematske pomorske ture

[2] Vrlo visok - Značajan potencijal za razvoj turističkog proizvoda, atraktivnost i iskustveni turizam s mogućnošću produljenja sezone
Visok - Prepoznatljivost, autentičnost i mogućnost integracije u postojeću ponudu uz razvoj kreativnih sadržaja
Srednje visok - Atrakcija s potencijalom u specijaliziranim nišama (vjerski, kulturni turizam)
Srednji - Potencijal prisutan ali zahtijeva dodatne intervencije (pristup, interpretacija, promocija)
Nizak–srednji - Manje atraktivno samostalno, moguće kao dio šire tematske rute ili edukativnog programa

3	Crkva Uznesenja Marijina	Srednje visok – vjerski turizam, kulturna događanja	Potrebna bolja promocija i uključenost u kulturnu ponudu	Uključiti u rute, moguće manje koncerte i manifestacije	Koncerti klasične glazbe, vođeni posjeti
4	Ostaci milina vjetrenjače	Visok – outdoor atrakcija, vidikovac, kulturni izleti	Potrebna obnova, trenutačno zapušten objekt	Revitalizacija, integracija u trekking staze, interpretacija	"Panorama Rogoznice", staza kulture i prirode
5	Crkva sv. Nikole	Srednji – duhovna i kulturna ruta, edukativna vrijednost	Ograničen pristup, slabija vidljivost u ponudi	Digitalna interpretacija, informativna ploča, tematske rute	"Srednjovjekovni put", kulturna ruta sakralne baštine
6	Crkva sv. Ivana Trogirskog	Nizak–srednji, zanimljivo u kombinaciji s prirodnim turizmom	Loša pristupačnost, bez turističke infrastrukture	Integrirati u ruralne kulture i outdoor ture	Vjerska staza + promatranje krajolika
7	Jadranska marijanska maritimna hodočašća	Srednje–visok duhovni i kulturni turizam, tematske rute, iskustveni i maritimni turizam, mogućnost produljenja sezone	Nedostatak formalno definirane rute, slaba interpretacija i vidljivost, ograničena turistička infrastruktura, potreba za koordinacijom dionika (Crkva–JLS–TZ)	Formalizacija tematske rute, razvoj interpretacijskog i narativnog koncepta, digitalna interpretacija, povezivanje s nautičkim i kulturnim rutama	Tematske maritimne hodočasničke ture, interpretirane procesije, duhovno-kulturni itinereri, edukativne i vođene ture, „slow travel" i pred/posezonski programi

U analitičkom procesu osobita se važnost pridaje podacima iz poglavlja 3. (analiza stanja ponude), kao i rezultatima terenske identifikacije ključnih JTI objekata (posebno plaže, šetnice i trekking staze). Ti podaci služe kao ulazni indikator u procjeni nosivosti, atraktivnosti i razine infrastrukturalne opremljenosti. Dodatno, kroz usporednu analizu s tržišnim trendovima i očekivanjima posjetitelja (iz anketa, intervjua i statističkih podataka), procjenjuje se potencijal destinacije da poveže svoje osnovne proizvode (sun & sea i nautika) s novim oblicima ponude (outdoor, enogastronomija, wellness, kulturno-interpretativni sadržaji).

Metodološki okvir stoga ujedinjuje analitički pristup, evaluacijsku matricu i strateško rangiranje proizvoda, čime se omogućuje davanje jasne preporuke za smjer budućeg razvoja turističke ponude destinacije. Rezultat ove procjene predstavlja podlogu za definiranje strateških prioriteta i operativnih ciljeva u narednim poglavljima dokumenta.

Tablica 24 Procjena potencijala turističkih proizvoda

4.2. Zaključak razvojnih i marketinških potencijala za razvoj i podizanje kvalitete turističkih proizvoda

Analizom turističkih proizvoda u destinaciji Rogoznica, provedenom prema metodološkom okviru koji obuhvaća procjenu razvojnih i marketinških potencijala, utvrđeno je da destinacija posjeduje značajan potencijal za daljnji razvoj, s posebnim naglaskom na proizvode koji mogu utjecati na produljenje turističke sezone, diverzifikaciju ponude i podizanje kvalitete turističkog doživljaja.

Trenutno dominantan oblik turizma u Rogoznici jest odmorišni (sun & sea), temeljen primarno na prirodnim resursima i atraktivnosti brojnih plaža (Miline, Kopara, Račice, Lozica, Art, Oštrića, Zečevo i dr.). Iako je ovaj proizvod tržišno vrlo prepoznatljiv i generira najveći turistički promet, prostorne i sezonske ograničenosti zahtijevaju njegovo daljnje unapređenje u smislu podizanja standarda, diversifikacije sadržaja te uvođenja elemenata interpretacije i upravljanja kapacitetima.

Jedan od ključnih razvojnih potencijala destinacije predstavlja outdoor turizam, s naglaskom na pješačke i trekking staze (Punta Planka, Movar, Jarebinjak, Lenik), koje nude mogućnost aktivnog boravka u prirodi izvan glavne turističke sezone. Uvođenje inte rpretacijskih elemenata, digitalizacija ruta i bolje označavanje staza mogu značajno pridonijeti pozicioniranju Rogoznice kao atraktivne destinacije za aktivni odmor tijekom cijele godine.

Drugi strateški važan proizvod jest nautički turizam, zahvaljujući postojanju Marine Frapa, koja predstavlja jedan od najpoznatijih nautičkih centara na Jadranu. Ovaj segment ima visoki razvojni i marketinški potencijal, s mogućnošću proširenja kroz povezivanje s lokalnim gastronomskim, izletničkim i outdoor sadržajima.

Enogastronomski turizam također je prepoznat kao važan nositelj vrijednosti budućeg razvoja. Iako trenutačno djelomično fragmentiran i nedovoljno strukturiran, ovaj proizvod ima izrazito visok tržišni potencijal, posebice u segmentu autentične ponude temeljene na lokalnim ribarskim i tradicijskim elementima.

Proizvodi poput kulturnog, sportskog-rekreacijskog, manifestacijskog te wellness turizma imaju srednji razvojni potencijal, a mogu značajno doprinijeti diferencijaciji ponude i poboljšanju ukupne konkurentnosti destinacije, posebno ako se integriraju u tematske rute, sezonske pakete ili događajne programe. Kulturni resursi, iako trenutačno slabo interpretirani, predstavljaju dobru osnovu za razvoj interpretativnih sadržaja i priča koje mogu doprinijeti jačanju identiteta destinacije.

Posebno se ističe digitalna transformacija turističkih proizvoda kao transverzalni razvojni potencijal, jer podržava sve ostale segmente ponude kroz unapređenje interpretacije, dostupnosti informacija i kvalitetnije upravljanje turističkim tokom.

Zaključno, kao ključni prioriteti za daljnji razvoj identificirani su:

- ✓ razvoj outdoor i aktivnog turizma,

- ✓ jačanje i diversifikacija nautičkog turizma,
- ✓ podizanje kvalitete odmorišnog turizma,
- ✓ razvoj autentične enogastronomske ponude i
- ✓ digitalizacija turističkih sadržaja i komunikacije u destinaciji.

Ovi proizvodi predstavljaju temeljne nositelje destinacijskog razvoja u sljedećem planskom razdoblju, pri čemu je preporučljivo fokus usmjeriti na povećanje kvalitete, interpretaciju, povezivanje proizvoda u integrirane programe te aktivno upravljanje sezo nalnošću. Proizvodi srednjeg potencijala mogu se uključiti kao podrška prioritetnim razvojnim područjima, a aktivnosti usmjerene na njih bit će definirane u provedbenom programu kroz jasne ciljane mjere.

POKAZATELJI ODRŽIVOSTI NA RAZANI DESTINACIJE

5. POKAZATELJI ODRŽIVOSTI NA RAZINI DESTINACIJE

Pokazatelji održivosti destinacije su alat za praćenje održivosti i informirano upravljanje razvojem turizma. Pokazatelji koji se prate, mjere utjecaje turizma na gospodarske, društvene, okolišne i prostorne aspekte održivosti destinacije. Definiranjem pokazatelja održivosti ocjenjujemo utjecaj turizma na destinaciju i utvrđujemo područja koja zahtijevaju poboljšanje. Na taj način identificiramo objektivne podatke koji podržavaju donošenje odluka i planiranje dugoročnog održivog razvoja. Mjerenjem pokazatelja održivosti, destinacije mogu uspostaviti održivije prakse, osigurati zadovoljstvo svih dionika, očuvati prirodne i kulturne resurse te osigurati dugoročnu ekonomsku stabilnost.

Pokazatelji koji se prate su slijedeći:

- ✓ broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone,
- ✓ zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom,
- ✓ zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji,
- ✓ udio atrakcije (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom,
- ✓ broj organiziranih turističkih ambulanti,
- ✓ omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije(izraženo po osobi i noćenju),
- ✓ omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koje generira stanovništvu u destinaciji (tone),
- ✓ udio zaštićenih područja u destinaciji u ukupnoj površini destinacije (ukupno i pojedinačno po kategoriji zaštite),
- ✓ omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije,
- ✓ uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika,
- ✓ ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem
- ✓ prosječna duljina boravka turista u destinaciji,
- ✓ ukupan broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane,
- ✓ poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane,
- ✓ identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija,
- ✓ status implementacije aktivnosti iz plana upravljanja destinacijom,
- ✓ broj ostvarenih noćenja u smještaju u destinaciji po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS.

Svaka grupa pokazatelja sadrži obvezne i specifične pokazatelje održivosti. Obvezni pokazatelji održivosti prate se na razini svake destinacije i ima 17 obaveznih pokazatelja. Za 2 pokazatelja nužno se provode primarna istraživanja dok za ostale su podaci dostupni na zahtjev upućen različitim upravljačkih tijela unutar destinacije. Specifični pokazatelji održivosti koji se prate na razini destinacije određuju se planom upravljanja destinacijom.

Mjerenje pokazatelja održivosti omogućuju dionicima donošenje informiranih odluka temeljenih na objektivnim podacima, pomažu u praćenju napretka prema postavljenim ciljevima održivog razvoja, identificiraju područja koja zahtijevaju poboljšanje i intervencije te osiguravaju transparentnost i odgovornost u upravljanju destinacijom.

Praćenje održivosti provodi se kroz aktivnosti prikupljanja, praćenja i analize podataka o pokazateljima održivosti i drugim podacima vezanim uz turizam i utjecaj turizma na druge djelatnosti te o raspoloživoj infrastrukturi, suprastrukturi i socio-demografskim pokazateljima.

Podatke i analize podataka o turističkom prometu u destinaciji, uključujući i podatke o turistima koji ne koriste uslugu smještaja u destinaciji, prikupljene od strane turističkih zajednica, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su koristiti kao podlogu za donošenje odluka o modernizaciji i prilagođavanju javne i privatne infrastrukture, kao i komunalne i prometne infrastrukture i za definiranje alata za upravljanje turističkim tokovima.

5.1. Definiranje i mjerenje pokazatelja održivosti destinacije

Pokazatelji održivosti u upravljanju destinacijom alati su koji se koriste za mjerenje i procjenu gospodarske, društvene, okolišne i prostorne aspekte održivosti turističke destinacije. Oni pomažu donositeljima odluka, turističkim organizacijama i drugim dionicima razumjeti kako turističke aktivnosti utječu na destinaciju te identificirati područja koja zahtijevaju poboljšanja.

5.2. Metodološki okvir obveznih pokazatelja

Kako bi definirali sveobuhvatan uvid u održivost turističke destinacije i olakšali dionicima donošenje informiranih odluka za budući razvoj i upravljanje mjerimo pokazatelje održivosti na slijedeće načine:

- ✓ provođenje anketa među turistima i lokalnim stanovništvom o zadovoljstvu i percepcijama,
- ✓ praćenje službenih statističkih podataka o prihodima, zaposlenosti, potrošnji i drugim ekonomskim pokazateljima,
- ✓ mjerenje senzorima i laboratorijskim analizama kvalitetu zraka, vode i razine bioraznolikosti,
- ✓ analiziranje turističke infrastrukture, uključujući smještajne kapacitete, prometnu povezanost i dostupnost javnih usluga,
- ✓ osnivanje radnih grupa i ispitivanje ključnih dionika radi definiranja specifičnih izazova i prilika u upravljanju destinacijom.

Mjerenje pokazatelja održivosti u turizmu zahtijeva sustavan pristup koji uključuje prikupljanje, analizu i interpretaciju podataka. Većina podataka nije javno dostupna, dostupni su na zahtjev, te je stoga komunikacija unutar destinacije različitih upravljačkih tijela preduvjet za prikupljanje podataka i izračun pokazatelja. Ta tijela su TZ-a, Grad/Općina, Komunalno društvo, MUP, HEP, JU za zaštićena prirodna područja te druga tijela.

Metodološke smjernice za primarna istraživanja za potrebe obveznih pokazatelja daju se za tri primarna istraživanja: istraživanje percepcije i stavova lokalnog stanovništva, istraživanje zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja te istraživanje gospodarskih subjekata u turizmu. Navedena istraživanja su podloga za kreiranje primarnih istraživanja za sveukupno devet pokazatelja za koja je u ovoj studiji detektirana nužnost provođenja primarnih istraživanja.

a) Istraživanje percepcije i stavova lokalnog stanovništva

Istraživanje percepcije i stavova lokalnog stanovništva fokusira se na razumijevanje mišljenja, osjećaja i stavova lokalnih zajednica o utjecaju turizma na njihovu destinaciju. Cilj je utvrditi kako stanovnici doživljavaju turizam – percipiraju li ga pozitivno kao ekonomski i društveni poticaj ili negativno zbog mogućih problema poput prenapučenosti, rasta cijena i ekoloških posljedica.

Istraživanje se provodi putem anketa, fokus grupa i intervjua sa stanovnicima, pri čemu se koriste kvantitativne i kvalitativne metode analize. Rezultati omogućuju turističkim upravama i donositeljima odluka da bolje razumiju potrebe i očekivanja lokalne zajednice te oblikuju strategije razvoja turizma koje su održive i prihvatljive za stanovništvo.

b) Istraživanje zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja

Ovo istraživanje analizira iskustva i percepciju posjetitelja u destinaciji kako bi se utvrdilo u kojoj mjeri turistička ponuda ispunjava njihova očekivanja te identificirale mogućnosti za poboljšanje. Fokus je na prikupljanju podataka o ključnim aspektima boravka, uključujući kvalitetu usluga, infrastrukturu, gostoprimstvo i ukupni doživljaj destinacije.

Podaci se prikupljaju putem anketa, online upitnika, intervjua i analiza recenzija na turističkim platformama (TripAdvisor, Google Reviews, Booking.com). Koriste se kvantitativne metode (statistička obrada podataka) i kvalitativne analize (otvoreni odgovori i komentari).

Rezultati istraživanja pomažu turističkim dionicima u poboljšanju ponude, prilagođavanju strategija marketinga i unaprjeđenju ukupnog doživljaja destinacije, čime se povećava zadovoljstvo gostiju i potiče njihov ponovni dolazak.

c) Istraživanje gospodarskih subjekata u turizmu

Ovo istraživanje usmjereno je na prikupljanje podataka o poslovanju poduzetnika i drugih gospodarskih subjekata koji djeluju u turističkom sektoru. Cilj je analizirati izazove, prilike i potrebe poslovne zajednice kako bi se unaprijedili uvjeti za razvoj održivog i konkurentnog turizma.

Podaci se prikupljaju putem anketa, dubinskih intervjua i fokus grupa s predstavnicima ugostiteljskih objekata, smještajnih kapaciteta, turističkih agencija, prijevoznih kompanija i drugih povezanih sektora.

Analiza rezultata omogućava donositeljima odluka bolje razumijevanje potreba poslovne zajednice, oblikovanje ciljanih poticaja i razvoj strategija za povećanje konkurentnosti turističkog sektora.

Za svako istraživanje opisuju se sljedeći koraci u provođenju:

1. definiranje sadržaja istraživanja i izrada instrumenta istraživanja (upitnika),
2. određivanje populacije od interesa,
3. odabir metode prikupljanja podataka,
4. određivanje nacrta i veličine uzorka,
5. prikupljanje podataka i kontinuirana kontrola procesa prikupljanja podataka,
6. obrada i analiza podataka,
7. izvještavanje.

5.3. Izvori podataka potrebni za praćenje i izračun pokazatelja održivosti

Izvori podataka potrebni za praćenje i izračun pokazatelja održivosti dijele se na:

1. primarna istraživanja koja je potrebno provoditi u kontinuitetu, prema utvrđenoj frekvenciji, instrumentu i uzorku,
2. sekundarne izvore podataka, koji su javno dostupni,
3. sekundarne izvore podataka iz evidencija, baza, registara organizacija i institucija, a koji nisu javno dostupni te je za dostavu podataka potrebno uputiti poseban zahtjev za dostavom podataka organizaciji ili instituciji koja vodi baze tih podataka.

Turističke zajednice podatke potrebne za izračun pokazatelja održivosti destinacije prikupljaju primarno iz javno dostupnih izvora i službenih evidencija javnopravnih tijela putem integriranog informacijskog sustava turizma.

5.4. Izračun pokazatelja održivosti

Izračun pokazatelja održivosti turizma je važan korak za procjenu utjecaja turističkih aktivnosti na okoliš, društvo i ekonomiju određene destinacije. Okolišni, društveni i ekonomski pokazatelji i pokazatelji održivosti infrastrukture omogućuju turističkim destinacijama da održe ravnotežu između ekonomskih koristi i očuvanja resursa, prirodnih i kulturnih dobara.

U nastavku se nalazi metodološka tablica pokazatelja održivosti destinacije.

Tablica 25. Metodološka tablica pokazatelja održivosti destinacije

POKAZATELJ	PODRUČJE ODRŽIVOSTI	KOD POKAZATELJA/ TEMATSKO PODRUČJE	POVEZANOST POKAZATELJA SA SUSTAVIMA		REZULTAT POKAZATELJA
Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone	Društveni	ZL-1-Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih	Međunarodni sustavi	UN TOURISM – MST/ European Tourism Indicator System – Broj turista/jednodnevnih posjetitelja na 100 stanovnika	**375,22**
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom, održivo upravljanje prostorom	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice Cilj 12: Odgovorna potrošnja i proizvodnja	
			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor	
Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom	Društveni	ZL-2-Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom	Međunarodni sustavi	ETIS: C.1.2 Udio lokalnog stanovništva koji su zadovoljni turizmom u destinaciji	**100%**
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 3 – Zdravlje i blagostanje Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice	
			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	-Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam -Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa	
Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji	Društveni	ZT-1 – Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom	Međunarodni sustavi	UN TOURISM – MST: Ukupno zadovoljstvo posjetitelja s destinacijom ETIS A.2.1: Udio posjetitelja koji su zadovoljni svojim cjelokupnim iskustvom u destinaciji UN TOURISM – MST: Namjera preporuke destinacije od strane posjetitelja	**Indeks zadovoljstva 63,61 %**
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 8: Uključiv i održiv gospodarski rast, puna zaposlenost i dostojanstven rad za sve Cilj 12: Održiva potrošnja i proizvodnja	
			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno	

			održivog turizma do 2027. godine	ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa	
Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom	Društveni/ Upravljanje	PD-1 – Pristupačnost destinacije	Međunarodni sustavi	ETIS – Postotak turističkih atrakcija pristupačnih osobama s invaliditetom i/ili koje sudjeluju u prepoznatim shemama pristupačnosti	**27,58%**
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – pristupačnost destinacije	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice – Pružanje javno dostupnih informacija o atrakcijama doprinosi stvaranju održivih i otpornih urbanih područja, pomažući u planiranju i upravljanju urbanim razvojem, uključujući turističke destinacije. Cilj 8: Dostojan rad i ekonomski rast – Informacije koje promiču turističke destinacije mogu doprinijeti održivom ekonomskom rastu i stvaranju kvalitetnih radnih mjesta.	
			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Otporan turizam Poseban cilj: 9. Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog turizma	
Broj organiziranih turističkih ambulanti	Društveni	SD-1 Sigurnost destinacije	Međunarodni sustavi	Global Sustainable Tourism Council (dalje u tekstu: GSTC) – Usluge u zajednici (community services)	1
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – sigurnost destinacije	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 3 Zdravlje i dobrobit Cilj 11 Održivi gradovi i zajednice	
Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije (izraženo po osobi i po noćenju)	Okolišni	UVR-1 – Upravljanje vodnim resursima	Međunarodni sustavi	ETIS: Potrošnja pitke vode po turističkom noćenju u usporedbi s potrošnjom vode općeg stanovništva po osobi po noći (D.5.1.)	**224%** • potrošnja vode po noćenju stanovnika 0,30m^3 • potrošnja vode po noćenju turista 0,13m^3
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – upravljanje vodnim resursima	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 3: Zdravlje i dobrobit Cilj 6: Čista, pitka voda i higijenski uvjeti Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice	
			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor	
Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i	Okolišni	GO-1 – Gospodarenje otpadom	Međunarodni sustavi	ETIS: Količina otpada koju proizvodi odredište (tone po stanovniku po godini ili po mjesecu) (D.3.1.) (prilagođeno)	**8.265,69%** • količina otpada po turističkom

količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone)			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – gospodarenje otpadom	noćenju 0,0019t • količina otpada po noćenju stanovnika 0,0001t • količina komunalnog otpada nastalog zbog turističkog noćenja u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja 457,4655 t
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 3: Zdravlje i dobrobit Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice Cilj 12: Odgovorna potrošnja i proizvodnja	
			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor	
Udio zaštićenih područja u destinaciji u ukupnoj površini destinacije (ukupno i pojedinačno po kategoriji zaštite)	Okolišni - priroda	BR-1 – Zaštita bioraznolikosti	Međunarodni sustavi	UN TOURISM – MST – Postotak zaštićenih područja (morskih i kopnenih) prema ukupnoj površini	0
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zaštita bioraznolikosti	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 13: Klimatske promjene – zaštita prirodnih područja doprinosi ublažavanju klimatskih promjena kroz očuvanje šuma i drugih ekosustava koji apsorbiraju ugljikov dioksid. Cilj 14: Život ispod vode – ovaj cilj uključuje očuvanje i održivo korištenje oceana, mora i morskih resursa.	
				Zaštićena prirodna područja mogu uključivati morske i obalne ekosustave. Cilj 15: Život na zemlji – usredotočuje se na zaštitu, obnovu i održivu upotrebu kopnenih ekosustava te očuvanje bioraznolikosti i zaustavljanje degradacije zemljišta i gubitka staništa.	
			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor	
Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije	Okolišni - klima	UEN-1 – Održivo upravljanje energijom	Međunarodni sustavi	ETIS: Potrošnja energije po turističkom noćenju u usporedbi s potrošnjom energije općeg stanovništva po osobi po noći	
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – održivo upravljanje energijom	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 7: Pristupačna energija iz čistih izvora Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice	
			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor	

Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika	Okolišni - klima	UPK-1 – Ublažavanje i prilagodba klimatskim promjena	Međunarodni sustavi	GSTC – Postojeći sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika	**DA** Izrađena procjena rizika od velikih nesreća
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 3: Zdravlje i dobrobit Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice	
			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog međuodnosa turizma i klime	
Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem	Ekonomski	TP-1 – Turistički promet	Međunarodni sustavi	UN TOURISM – MST (prilagodba) – Postotak godišnjeg broja dolaznih posjetitelja u mjesecima ili tromjesečju s najvećim opterećenjem	**28.058**
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – turistički promet	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice Cilj 12: Odgovorna potrošnja i proizvodnja	
			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa/ Repozicioniranje Hrvatske kao cjelogodišnje autentične destinacije održivog turizma	
Prosječna duljina boravka turista u destinaciji	Ekonomski	TP-2 – Turistički promet	Međunarodni sustavi	UN TOURISM – MST/ETIS (prilagodba) – Prosječna duljina boravka dolaznih posjetitelja i prosječna duljina boravka domaćih posjetitelja/ Prosječna duljina boravka turista	• **domaći posjetitelji 11,17 dana** • **strani posjetitelji 7,95 dana**
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – turistički promet	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice Cilj 12: Odgovorna potrošnja i proizvodnja	
			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa	
Ukupan broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	Ekonomski	PGS-1 – Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu	Međunarodni sustavi	UN TOURISM – MST (prilagodba) – Udio zaposlenih u turističkim djelatnostima u odnosu na ukupno gospodarstvo	**2.129**
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj	Cilj 8: Uključiv i održiv ekonomski rast, puna i	

			(Sustainable Development Goals)	produktivna zaposlenost te dostojanstveni rad za sve Cilj 10: Smanjenje nejednakosti	
			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Konkurentan i inovativan turizam Posebni cilj: Jačanje ljudskih potencijala u turizmu	
Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	Ekonomski	PGS-2 – Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu/ Turistički promet	Međunarodni sustavi	Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD): Izravni bruto domaći proizvod turizma, Produktivnost rada u turističkim djelatnostima (kombinacija – prilagodba)	**3.075.856€**
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu i turistički promet	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 8: Uključiv i održiv ekonomski rast, puna i produktivna zaposlenost te dostojanstveni rad za sve Cilj 10: Smanjenje nejednakosti	
			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Konkurentan i inovativan turizam Posebni cilj: Unaprjeđenje strukture i kvalitete smještajnih kapaciteta	
Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija	Prostorni/ Upravljanje	TI-1 – turistička infrastruktura	Međunarodni sustavi	GSTC – Trenutačni popis i klasifikacija turističkih dobara i atrakcija uključujući prirodna i kulturna mjesta	**7**
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – turistička infrastruktura	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 8: Dostojan rad i ekonomski rast – promicanje održivog turizma koji pridonosi zapošljavanju i rastu. Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice – očuvanje kulturne i prirodne baštine urbanog okruženja. Cilj 12: Održiva potrošnja i proizvodnja – odgovorno upravljanje prirodnim resursima. Cilj 15: Život na zemlji – zaštita, obnova i promicanje održive uporabe ekosustava, očuvanje biološke raznolikosti.	
			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženi turizam Posebni cilj: Repozicioniranje Hrvatske kao cjelogodišnje autentične destinacije održivog turizma	

Status implementacije aktivnosti iz plan upravljanja destinacijom	Prostorni/ Upravljanje	OUD-1 – Održivo upravljanje destinacijom	Međunarodni sustavi	GSTC – Višegodišnji plan ili strategija odredišta koja je ažurna i javno dostupna	**U postupku donošenja**
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – održivo upravljanje destinacijom	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice – Ovaj cilj se fokusira na stvaranje održivih i otpornih urbanih područja. Višegodišnji planovi ili strategije za odredišta, koji su ažurni i javno dostupni, igraju ključnu ulogu u planiranju i upravljanju urbanim razvojem, uključujući turističke destinacije. Cilj 8: Dostojan rad i ekonomski rast – Strategije koje promiču održivi razvoj turističkih destinacija mogu doprinijeti održivom ekonomskom rastu i stvaranju kvalitetnih radnih mjesta. Cilj 12: Održiva potrošnja i proizvodnja – Višegodišnje strategije koje uključuju načela održive potrošnje i proizvodnje mogu pomoći u smanjenju ekološkog otiska turizma i promicanju održivih praksi u lokalnim zajednicama. Cilj 17: Partnerstva za ciljeve – Uspostavljanje partnerstava između	
				različitih dionika, uključujući vladine i nevladine organizacije, privatni sektor i lokalne zajednice, ključno je za razvoj i provedbu uspješnih strategija održivog razvoja.	
			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Otporan turizam Posebni cilj: Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog razvoja	
Broj ostvarenih noćenja u smještaju u destinaciji po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS	Prostorni/ Upravljanje	OUP-2 – Održivo upravljanje prostorom	Međunarodni sustavi	UN TOURISM – MST (prilagodba) – Broj posjetitelja po hektaru građevinskog područja	**1.190,95**
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – održivo upravljanje prostorom	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice Cilj 15: Očuvanje života na zemlji	
			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa	

Izračun pokazatelja održivosti turizma zahtijeva prikupljanje podataka i analizu utjecaja turizma na destinaciju. Ovi pokazatelji omogućuju planiranje održivih turističkih strategija i donošenje odluka koje smanjuju negativne učinke turizma, a istovremeno maksimiziraju koristi za lokalnu zajednicu i okoliš.

5.5. Procjena trenutnog stanja održivosti

Procjena trenutnog stanja održivosti u upravljanju destinacijom uključuje sveobuhvatnu analizu gospodarskih, društvenih, okolišnih i prostornih aspekata. Ovaj proces omogućuje dobivanje detaljnog uvida u trenutne izazove i potencijale destinacije, te identifikaciju područja koja zahtijevaju intervencije za poboljšanje održivosti.

5.5.1. Gospodarski aspekti

Gospodarska analiza procjenjuje ekonomski utjecaj turizma na destinaciju. Održivost ekonomskih aktivnosti može se analizirati kroz nekoliko ključnih točaka:

- **Turistički prihodi:** Analiza prihoda generiranih iz turizma, uključujući smještaj, ugostiteljstvo, atrakcije i usluge. Proširenje ponude autohtonih proizvoda i organizacija degustacija te ruralnih iskustava mogla bi dodatno povećati prihode lokalnog gospodarstva. Potrebno je više raditi na razvoju smještajnih kapaciteta i produljenju boravka turista.
- **Zaposlenost:** Turizam u Općini Rogoznica najviše radnih mjesta generira tijekom ljetnih mjeseci, što je u skladu s dominantnim sezonskim karakterom turizma na ovom području. Većina zaposlenih u turizmu radi u privatnom smještaju, ugostiteljstvu i uslužnim djelatnostima, dok se manji dio odnosi na organizirane turističke aktivnosti i kulturne sadržaje. Razvoj selektivnih oblika turizma, poput kulturnog, aktivnog i agroturizma, mogao bi pomoći u smanjenju sezonalnosti i povećanju broja cjelogodišnjih radnih mjesta.
- **Lokalna ekonomija:** Turizam ima značajan utjecaj na lokalno gospodarstvo, osobito na sektor ugostiteljstva, trgovine i proizvodnje autohtonih proizvoda. Lokalni obrtnici i OPG-ovi sve više prepoznaju priliku za plasman svojih proizvoda, poput maslinovog ulja, vina, meda i suhomesnatih proizvoda, čime se jača povezanost turizma s drugim gospodarskim granama.

5.5.2. Društveni aspekti

Društvena analiza procjenjuje utjecaj turizma na lokalnu zajednicu. U Rogoznicau društveni aspekti održivosti ogledaju se u nekoliko bitnih faktora:

- **Zadovoljstvo lokalnog stanovništva:** Procjena stavova lokalnog stanovništva o turizmu putem anketa i intervjua. Lokalna zajednica uglavnom cijeni miran način života, prirodne ljepote i povezanost zajednice. Međutim, suočavaju se s izazovima poput sezonalnosti turizma, ograničenih radnih prilika izvan ljetnih mjeseci i odlaska mlađe populacije u veće gradove. Inicijative za razvoj gospodarstva i poboljšanje infrastrukture ključne su za dugoročno zadovoljstvo stanovnika..
- **Kvaliteta života:** Utjecaj turizma na životni standard, cijene nekretnina i troškove života. Lokalno stanovništvo pozitivno gleda na turizam, ali postoji

bojazan da bi nekontrolirani razvoj mogao narušiti kvalitetu života. Uvođenje mehanizama za participaciju građana u planiranju turizma može pomoći u održavanju socijalne stabilnosti.

- **Kulturni identitet:** Rogoznica je bogat kulturno-povijesnim naslijeđem, uključujući crkve i tradicionalne manifestacije. Očuvanje lokalnih običaja, gastronomije i narodnih festivala igra ključnu ulogu u jačanju identiteta zajednice. Povećano uključivanje turizma u promociju kulturne baštine može dodatno valorizirati ovaj aspekt.

5.5.3. Okolišni aspekti

Okolišna analiza procjenjuje utjecaj turizma na prirodne resurse i okoliš. Razvojem ekološki prihvatljivih praksi i boljim upravljanjem resursima, destinacija može očuvati svoje prirodne ljepote i osigurati održivi razvoj. Trenutno stanje u ovoj kategoriji može se ocijeniti kroz sljedeće čimbenike:

- **Korištenje resursa:** Prirodni resursi poput mora i plodnog zaleđa, ključni su za turizam, ribarstvo i poljoprivredu. Održivo korištenje vode i tla postaje sve važnije zbog utjecaja klimatskih promjena i povećane potražnje u turističkoj sezoni.
- **Otpad i onečišćenje:** Sezonski rast broja turista povećava količinu otpada i pritisak na infrastrukturu za gospodarenje otpadom. Unatoč naporima u recikliranju i održivim praksama, izazov ostaje pravilno odlaganje otpada, posebno u priobalnim i ruralnim područjima.
- **Bioraznolikost:** Područje Rogoznicaa i okolnih rijeka te šuma bogato je raznolikim biljnim i životinjskim vrstama. Urbanizacija, turizam i intenzivna poljoprivreda mogu predstavljati prijetnju ekosustavima. Očuvanje prirodnih staništa kroz zaštitu obalnih područja i odgovorno korištenje zemljišta ključno je za dugoročnu održivost.

5.5.4. Prostorni aspekti

Prostorna analiza procjenjuje upravljanje prostorom i utjecaj turizma na fizičku infrastrukturu destinacije. Prostorni aspekti održivosti u upravljanju turističkom destinacijom odnose se na način na koji se prostori unutar destinacije planiraju, koriste i razvijaju, s ciljem očuvanja prirodnih resursa, kulturnih vrijednosti i osiguravanja dugoročnog blagostanja lokalne zajednice. Prostorni aspekti održivosti ogledaju se u nekoliko faktora:

- **Prostorno planiranje:** Usuglašenost turističkog razvoja s prostornim planovima i regulativama. Prostorni planovi moraju definirati jasno zoniranje zemljišta, odvajajući područja za poljoprivredu, stambene objekte i turističku infrastrukturu. Na taj način može se osigurati da se prostori koriste na način koji minimizira sukobe između različitih namjena i smanjuje negativan utjecaj na okoliš. U okviru prostornog planiranja potrebno je identificirati i zaštititi ekološki osjetljiva područja, poput šuma, vodenih tokova i prostora s visokom biološkom raznolikošću. Ograničavanje izgradnje u ovim područjima smanjuje rizik od degradacije prirodnih resursa.
- **Infrastruktura:** Kvaliteta i kapacitet prometne, komunalne i turističke infrastrukture. Prostorni planovi trebaju uključivati razvoj pješačkih i biciklističkih staza koje povezuju glavne turističke atrakcije, poljoprivredne objekte i prirodne lokacije. Time se potiče smanjenje korištenja automobila te smanjuje emisija ugljikovog dioksida, istovremeno pružajući turistima održivu alternativu za istraživanje destinacije. Cestovna povezanost je relativno dobra, posebice blizina autoceste, koja omogućuje lak pristup većim gradovima i ostatku Hrvatske. Međutim, poboljšanja su potrebna u lokalnoj prometnoj mreži, sustavu vodoopskrbe i odvodnje te digitalnoj infrastrukturi kako bi se povećala kvaliteta života i gospodarske mogućnosti.
- **Urbanizacija:** Utjecaj turizma na urbanizaciju i korištenje zemljišta. Potrebno je izbjegavati prekomjernu izgradnju i betonizaciju ruralnih prostora koji su ključni za održivost poljoprivrede. Planiranje turističkih smještajnih kapaciteta trebalo bi se odvijati unutar postojećih urbaniziranih područja kako bi se izbjegla fragmentacija prirodnih staništa i očuvala prirodna bioraznolikost.

5.5.5. Zaključak o trenutnom stanju održivosti

Trenutno stanje održivosti u destinaciji pokazuje balans između gospodarskog razvoja i očuvanja prirodnih i kulturnih resursa, ali uz određene izazove. Turizam donosi ekonomske koristi, no sezonalnost i nedostatak smještajnih kapaciteta ograničavaju njegov puni potencijal. Zapošljavanje je usmjereno na ljetne mjesece, što stvara nesigurnost, dok lokalna poduzeća imaju priliku za rast kroz digitalizaciju i bolju povezanost s tržištima.

S okolišnog aspekta, izazovi uključuju povećanu potrošnju resursa, gospodarenje otpadom i očuvanje bioraznolikosti, što zahtijeva bolje upravljanje i ekološki osviještene inicijative. Prostorno planiranje i infrastruktura bilježe napredak, ali su potrebna daljnja ulaganja u prometnu, komunalnu i digitalnu povezanost.

Za postizanje dugoročne održivosti, ključno je usmjeriti se na razvoj cjelogodišnjeg turizma, poboljšanje infrastrukture, zaštitu okoliša i poticanje lokalnog gospodarstva. Time bi se osigurala ravnoteža između ekonomskog rasta, kvalitete života i očuvanja prirodnih ljepota ovog područja.

5.6. Praćenje održivosti

Praćenje održivosti turističke destinacije važno je za osiguranje dugoročnog razvoja turizma uz minimalan negativan utjecaj na okoliš, lokalnu zajednicu i ekonomiju. Proces praćenja uključuje redovito mjerenje i analizu određenih pokazatelja koji pomažu destinacijama da prilagode svoje turističke politike i upravljanje. Praćenje održivosti može se obavljati na ekološkom, društvenom i ekonomskom nivou, uz korištenje konkretnih alata i metodologija.

Održivost destinacije prati se sagledavanjem kretanja trendova osnovnih pokazatelja i odabranih specifičnih pokazatelja održivosti.

Prilikom izrade plana upravljanja destinacijom iznimno bitno, pored obaveznih pokazatelja, odabrati specifične pokazatelje koji će omogućiti:

- ✓ praćenje utjecaja odabranog smjera razvoja na održivost destinacije,
- ✓ usporedbu destinacije s drugim usporedivim destinacijama odnosno usporedbu svih ili pojedinih područja održivost,
- ✓ ostvarivanje preduvjeta za certificiranje destinacije ukoliko destinacija želi neki od relevantnih certifikata održivosti.

Tablica 26. Praćenje održivosti obveznih pokazatelja

POKAZATELJ	UČESTALOST MJERENJA
Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone	Jednom godišnje
Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom	Svake dvije godine za ITR I II, za ITR III i IV svake četiri godine
Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji	Svake dvije godine za ITR I II, za ITR III i IV svake četiri godine
Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom	Svake dvije godine

Broj organiziranih turističkih ambulanti	Jednom godišnje
Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije (izraženo po osobi i po noćenju	Svake dvije godine
Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone)	Svake dvije godine
Udio zaštićenih područja u destinaciji u ukupnoj površini destinacije (ukupno i pojedinačno po kategoriji zaštite)	Svake četiri godine
Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije	Svake četiri godine
Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika	Svake dvije godine
Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem	Jednom godišnje
Prosječna duljina boravka turista u destinaciji	Jednom godišnje
Ukupan broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	Jednom godišnje
Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	Jednom godišnje
Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija	Jednom godišnje
Status implementacije aktivnosti iz plan upravljanja destinacijom	Jednom godišnje
Broj ostvarenih noćenja u smještaju u destinaciji po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS	Svake dvije godine

Praćenje održivosti specifičnih pokazatelja mjeri se:

- jednom godišnje,
- svake dvije godine,
- svake dvije godine za ITR I. i II.,
- svake četiri godine,
- godišnje,
- godišnje i mjesečno,
- dva puta godišnje.

Redovito prikupljanje podataka, analiza pokazatelja i prilagodba strategija omogućuju destinacijama da odgovore na izazove koje turizam može donijeti, osiguravajući dugoročni održivi razvoj.

RAZVOJNI SMJER S MJERAMA I AKTIVNOSTIMA

SWOT analiza
Identificiranje općih načela i ciljeva turizma
Oblikovanje strateškog pravca i prioriteta
Mjere i aktivnosti

6. RAZVOJNI SMJER S MJERAMA I AKTIVNOSTIMA

Razvojni smjer u planu upravljanja destinacijom teži ostvarivanju ciljeva iz Nacionalne strategije razvoja turizma i smjerove razvoja destinacije, uz konkretne mjere i aktivnosti potrebne za njihovo ostvarenje. Razvojni smjer treba biti u skladu sa održivim razvojem, povećanjem konkurentnosti destinacije i očuvanjem njezinih resursa.

Problemi poput depopulacijskih procesa, nedovoljno razvijenog ruralno-turističkog aspekta, neadekvatne prometne infrastrukture kao i sustava vodoopskrbe i odvodnje, rezultirali su utvrđivanjem razvojnih potreba na koje je potrebno odgovoriti točno definiranim razvojnim mjerama.

Razvojni smjer destinacije ključan je za usmjeravanje njezinog dugoročnog razvoja i treba biti u potpunosti usklađen s aktima strateškog planiranja, prostornim planovima, planom upravljanja kulturnim dobrima, kao i drugim relevantnim planovima i propisima.

Ukoliko strateški planovi ne sadrže jasno definirane smjernice i ciljeve za razvoj destinacije, oni se trebaju formulirati kroz plan upravljanja destinacijom, temeljen na temeljitoj analizi trenutnog stanja destinacije.

6.1. SWOT analiza

SWOT analiza je među najčešće korištenim metodama za procjenu trenutnog stanja i planiranje strateških koraka, jer omogućava sveobuhvatan uvid u unutarnje i vanjske čimbenike koji utječu na razvoj destinacije. Ova analiza uključuje identifikaciju snaga i slabosti, koje predstavljaju karakteristike same destinacije, te prilika i prijetnji koje dolaze iz vanjskog okruženja i utječu na budući smjer.

SWOT analiza omogućuje cjeloviti pregled ključnih tema za destinaciju, ali također može otkriti nova važna pitanja koja dosad nisu bila u fokusu dionika. Ovakav pristup pomaže u prepoznavanju prednosti koje treba dodatno ojačati i iskoristiti, dok se slabosti identificiraju kako bi se učinkovito uklonile.

Za potrebe SWOT analize prikupljaju se podaci iz različitih izvora, uključujući:

1. primarno istraživanje - anketiranje lokalnog stanovništva i turista, intervjui s ključnim dionicima u turizmu (npr. predstavnici grada/općine, turističkih agencija, vlasnici smještajnih objekata i dr.),
2. sekundarni izvori - statistički podaci o turizmu na promatranom području, prostorni planovi, lokalni razvojni planovi, strateški dokumenti i izvješća relevantnih institucija,
3. terensko istraživanje - pregled trenutne infrastrukture, turističkih objekata i prirodnih resursa.

Cilj SWOT analize je utvrditi trenutno stanje turističke destinacije kako bi se identificirale snage, slabosti i prijetnje, te definirale prilike za daljnji razvoj turizma. SWOT analiza će se temeljiti na podacima prikupljenim u prethodno provedenoj analizi stanja.

Na temelju provedene analize stanja te procjene potencijala za razvoj i podizanje kvalitete turističkih proizvoda (poglavlje 4), utvrđeno je da destinacija Rogoznica raspolaže značajnim prirodnim, infrastrukturnim i razvojno-strateškim resursima koji predstavljaju dobru osnovu za unapređenje turističke ponude u nadolazećem planskom razdoblju. Uspješnost budućeg razvoja ovisit će o sposobnosti destinacije da:

- ✓ iskoristi prepoznatljive resurse (morska obala, nautička infrastruktura, krajobrazne vrijednosti),
- ✓ diverzificira ponudu u smjeru autentičnih i iskustvenih turističkih proizvoda,
- ✓ ublaži sezonalnost kroz razvoj proizvoda s potencijalom produljenja turističke sezone (outdoor, enogastronomija, wellness),
- ✓ poveća kvalitetu odmorišnog turizma, koji je trenutno dominantan,
- ✓ uvede digitalne alate i interpretacijske sadržaje koji omogućuju moderniji pristup upravljanju i komunikaciji s posjetiteljima,
- ✓ upravlja kapacitetima i prostornim opterećenjima, posebno u turistički najaktivnijim zonama.

Dijagnostički okvir obuhvaća identificirane snage i slabosti u ponudi i organizaciji destinacije, te prilike i prijetnje koje proizlaze iz tržišnih trendova, promjena ponašanja posjetitelja, prostorno-planskih ograničenja i klimatskih utjecaja.

Ovaj okvir predstavlja osnovu za izradu SWOT analize koja slijedi, a koja će se strukturirati tematski kroz ključne razvojne proizvode i vertikalne strateške komponente (upravljanje destinacijom, infrastruktura, digitalizacija, razvoj kadrova, održivost).

Tablica 27. SWOT analiza destinacije

Snage	Slabosti
- Visoka atraktivnost prirodnog krajolika (obala, arhipelag, Punta Planka, Movar…) - Marina Frapa kao vrhunska nautička infrastruktura - Mreža pješačkih i trekking staza (visok potencijal za produljenje sezone) - Razvijeni odmorišni turizam (prepoznatljivost, stabilna potražnja) - Autentični lokalni identitet (ribarske tradicije, mediteranski stil života) - Kompaktna i pregledna destinacija (lagano kretanje, razumna dostupnost atrakcija) - Postojeća šetališta i plaže u urbaniziranom dijelu Rogoznice	- Izražena sezonalnost (vrhunac ljeti, nedostatak aktivnosti izvan sezone) - Nedostatak interpretacijskih i digitalnih sadržaja na glavnim atrakcijama - Fragmentirana enogastronomska ponuda i izostanak lokalnog brenda hrane/predmeta - Neujednačena kvaliteta plaža i popratnih sadržaja - Ograničeni ljudski kapaciteti (stručne službe, kadrovi u turizmu) - Neadekvatno upravljanje opterećenjem prostora u špici sezone - Slabija iskorištenost kulturne baštine i manifestacijskog potencijala
Prilike	**Prijetnje**
- Globalni porast interesa za aktivni i iskustveni turizam - Trend produženja sezone i traženje autentičnih destinacija - Mogućnost razvoja digitalnog upravljanja destinacijom (TIC 2.0, mobilne aplikacije, QR kodovi) - Razvoj partnerstava s nautičkim segmentom (premium segment) - Poboljšanje kvalitete ponude kroz tematske rute i paketne aranžmane - Dostupnost EU fondova za održivi turizam i infrastrukturu outdoor turizma	- Prostorna ograničenja razvoja u obalnom pojasu (nosivi kapacitet) - Klimatske promjene (morska erozija, toplinski udari, promjene navika putovanja) - Rast konkurencije sličnih mediteranskih destinacija - Prekomjeran pritisak na okoliš i infrastrukturu u razdoblju visoke sezone - Rizik gubitka autentičnosti uslijed masovnosti ponude - Ovisnost o dominantnom proizvodu (sun & sea) bez dovoljne diverzifikacije

Na temelju provedene analize stanja destinacije i procjene razvojnih potencijala turističkih proizvoda (poglavlje 4), kao i dijagnostičkog okvira sintetiziranog kroz SWOT analizu (poglavlje 5), moguće je definirati ključne strateške smjernice koje će predstavljati temelj za razvoj turizma u destinaciji Rogoznica u narednom planskom razdoblju.

Rezultati SWOT analize ukazuju na to da Rogoznica posjeduje izražene komparativne prednosti, prije svega u prirodnim i krajobraznim resursima, uvjetima za nautički i outdoor turizam te postojanju čvrste osnove odmorišnog turizma. Međutim, analiza također potvrđuje postojanje izazova vezanih uz sezonalnost, prostorna ograničenja obalnog pojasa, nedovoljnu interpretaciju resursa i fragmentiranost pojedinih proizvoda, osobito u segmentu kulturnog i enogastronomskog turizma.

Prilike identificirane u SWOT analizi – prvenstveno rastuća potražnja za aktivnim, iskustvenim, održivim i autentičnim oblicima turizma – predstavljaju temelj za razvoj novih proizvoda i unaprjeđenje postojećih, pri čemu se posebna važnost daje digitalizaciji destinacije, upravljanju nosivim kapacitetima i diversifikaciji ponude izvan glavne sezone.

Upravo stoga, budući razvojni okvir destinacije treba biti usmjeren prema:

- ✓ poticanju proizvoda koji doprinose produljenju sezone,
- ✓ podizanju kvalitete i upravljanju prostornim opterećenjem,
- ✓ jačanju autentičnosti, interpretaciji i vidljivosti destinacije,
- ✓ razvijanju multidisciplinarnih poveznica među dionicima,
- ✓ te unapređenju digitalne transformacije kao podrške destinacijskom menadžmentu.

U skladu s time, u sljedećem poglavlju definiraju se strateški prioriteti razvoja destinacije Rogoznica, koji proizlaze iz jasno identificiranih razvojnih potencijala i usklađeni su s načelima održivosti, konkurentnosti i prepoznatljivosti na tržištu. Strateški prioriteti temelje se na razvoju proizvoda s najvišim potencijalom (outdoor i aktivni turizam, nautički turizam, podizanje kvalitete odmorišnog turizma, enogastronomija i digitalna transformacija destinacije), uz podršku dopunskih turističkih segmenata koji mogu unaprijediti ukupnost ponude (kulturni, manifestacijski, sportsko-rekreacijski i wellness turizam).

Navedeni prioriteti poslužit će kao podloga za definiranje strateških ciljeva, mjera i razvojnih smjerova u poglavlju 6, pri čemu će se za svaki prioritet posebno razraditi svrha, cilj i doprinos, u skladu s preporukama iz smjernica.

6.2. Identifikacija općih načela i ciljeva turizma

Turizam predstavlja jednu od ključnih gospodarskih aktivnosti na području Općine Rogoznica, s izravnim utjecajem na lokalnu ekonomiju, zapošljavanje, prostorni razvoj i identitet zajednice. Njegova važnost očituje se prvenstveno kroz prihod od turističke potrošnje, očuvanje radnih mjesta i potporu razvoju pratećih djelatnosti, ali i kroz promociju prostora, očuvanje tradicije te poticanje društvene dinamike i kulturne razmjene.

Međutim, uz pozitivne učinke, turistički razvoj može generirati i izazove – ponajprije prostorno opterećenje tijekom visoke sezone, povećani pritisak na prirodne resurse, infrastrukturu i javne sustave te rizik gubitka autentičnosti i identiteta lokalne zajednice. Kako bi se osiguralo da turizam doprinosi održivom razvoju prostora, kvaliteti života stanovništva i dugoročnoj konkurentnosti destinacije, potrebno je definirati jasna opća načela i ciljeve razvoja turizma, koji će služiti kao strateški okvir za upravljanje destinacijom.

❖ Načela turizma u destinaciji Rogoznica

Daljnji razvoj turizma treba se temeljiti na sljedećim načelima:

- Održivost – racionalno korištenje resursa uz očuvanje okoliša, prostorne ravnoteže i kulturnog identiteta destinacije.
- Kvaliteta – podizanje razine turističkih proizvoda i usluga, s naglaskom na iskustveni turizam i zadovoljstvo gostiju.
- Pristupačnost – osiguravanje fizičke, digitalne i komunikacijske dostupnosti turističkih sadržaja svim korisnicima.
- Zadovoljstvo – razvoj ponude koja podjednako osigurava zadovoljstvo turista i kvalitetu života lokalnog stanovništva.
- Sigurnost – osiguranje visokih standarda sigurnosti u destinaciji, uključujući funkcionalnost javnih i žurnih službi, digitalnu sigurnost, zdravlje i upravljanje rizicima.

❖ Ciljevi razvoja turizma

Razvoj turizma u Rogoznici treba biti usmjeren prema postizanju sljedećih ciljeva:

- Ekonomski cilj – doprinos stabilnom gospodarskom razvoju, povećanju turističke potrošnje i produženju sezone uz racionalno upravljanje prihvatnim kapacitetima.
- Kulturološki cilj – očuvanje i valorizacija kulturne i tradicijske baštine, interpretacija identiteta destinacije te njegovanje lokalnog načina života kao dijela turističke ponude.
- Ekološki cilj – očuvanje prirodnog prostora i morskog okoliša, aktivno upravljanje resursima te smanjenje negativnih utjecaja turizma na okoliš.
- Socijalni cilj – podizanje kvalitete života stanovnika, uključivanje lokalne zajednice u planiranje razvoja te poticanje zapošljavanja uz povećanje kompetencija i stručnosti kadrova.
- Infrastrukturni cilj – unapređenje i usklađivanje komunalne, prometne, javne i digitalne infrastrukture s razvojnim potrebama destinacije, u skladu s načelima održivosti i kapaciteta prostora.

Turizam je za Rogoznicu od strateške važnosti, ali njegovo daljnje jačanje mora biti vođeno odgovornim upravljanjem, razvojem proizvoda koji doprinose kvaliteti i autentičnosti ponude te usklađenim djelovanjem javnog i privatnog sektora. U središtu budućeg razvojno-upravljačkog modela mora se nalaziti ravnoteža između gospodarskih koristi, očuvanja prostora i dobrobiti lokalne zajednice.

Ova opća načela i ciljevi predstavljaju temelj za formuliranje vizije i strateških prioriteta turističkog razvoja Rogoznice, koji će u nastavku dokumenta biti detaljnije razrađeni kroz konkretne ciljeve, mjere i instrumente provedbe.

6.3. Oblikovanje strateškog pravca i prioriteta

U skladu s definiranim općim načelima i ciljevima razvoja turizma, strateški pravac razvoja destinacije Rogoznica temelji se na pristupu koji usmjerava turizam prema većoj održivosti, konkurentnosti i prepoznatljivosti na tržištu, uz istodobno očuvanje identiteta prostora i osiguranje kvalitete života lokalnog stanovništva. Ključni izazovi turističkog razvoja destinacije, poput izražene sezonalnosti, oslanjanja na dominantni odmorišni oblik turizma, ograničenih kapaciteta prostora u razdoblju vršne turističke potražnje, te nedovoljne interpretacije prirodnih i kulturnih atrakcija, upućuju na potrebu usmjerenog i diversificiranog razvoja ponude.

Strateški pristup razvoja turizma počiva na načelu ravnoteže između volumena i vrijednosti, pri čemu budući razvoj ne treba temeljiti na povećanju broja posjetitelja, već na povećanju kvalitete boravka, produljenju duljine boravka te rastu potrošnje po posjetitelju. Posebno je važno oblikovati ponudu koja potiče posjet izvan glavne turističke sezone, oslanjajući se na proizvode koji imaju potencijal produljenja sezone – poput outdoor, nautičkog, enogastronomskog, wellness i kulturnog turizma.

Kvalitativna nadogradnja odmorišnog turizma, kao trenutno dominantnog proizvoda, provest će se kroz unapređenje plažnog prostora, dodatnih sadržaja i iskustvenih elemenata, te aktivnim upravljanjem kapacitetima i opterećenjem prostora. Istodobno, važno je aktivirati posebnosti destinacije, poput prirodnog fenomena Punta Planke, mreže trekking staza i autentične ribarske tradicije, koje mogu postati prepoznatljivi elementi destinacijske ponude, osobito za tržišta koja traže autentičnost, aktivni boravak i povezanost s lokalnom zajednicom.

Strateško oblikovanje prioriteta mora uzeti u obzir sadašnja i buduća emitivna tržišta. S obzirom na trendove u turizmu, potencijal rasta prepoznaje se unutar tržišta koja preferiraju aktivni odmor, održivi i iskustveni turizam, nautičku i enogastronomsku ponudu te destinacije manjeg opterećenja s naglaskom na kvalitetu. To uključuje tradicionalna emitivna tržišta (Njemačka, Slovenija, Poljska, Češka, Austrija), kao i potencijalna tržišta više kupovne moći zainteresirana za premium nautički i boutique turizam.

U strateškom smislu identificirani su sljedeći prioriteti:

❖ SP1 – Upravljanje sezonalnošću i povećanje vrijednosti boravka

Usmjeren na produljenje turističke sezone i optimizaciju odnosa volumena i vrijednosti turizma kroz razvoj proizvoda koji se mogu koristiti izvan vršne sezone (outdoor, nautički, kulturni, enogastronomski, manifestacijski).

❖ SP2 – Podizanje kvalitete turističke ponude i smještaja

Cilja na poboljšanje standarda i strukture smještajnih i ugostiteljskih objekata te razvoj dodatnih usluga u funkciji povećanja kvalitete boravka i potrošnje po posjetitelju.

❖ SP3 – Valorizacija i aktivacija prirodnih i prostornih posebnosti destinacije

Polazi od neiskorištenog potencijala atrakcija kao što su Punta Planka, Zmajevo oko, mreža staza, krajobrazna obilježja i autentična morska okruženja, uz održivo upravljanje prostorom.

❖ SP4 – Diversifikacija ponude kroz razvoj specijaliziranih turističkih proizvoda

Usmjerena na razvoj tržišno atraktivnih proizvoda (outdoor, nautički, enogastronomski, kulturni i manifestacijski turizam), kako bi se destinacija profilirala prema odabranim tržišnim segmentima.

❖ SP5 – Održivo upravljanje resursima, kapacitetima i infrastrukturom

Obuhvaća upravljanje prostornim opterećenjem, zaštitu okoliša, komunalnu i prometnu infrastrukturu, te usklađenost razvoja turizma s prostornim i okolišnim ograničenjima.

❖ SP6 – Jačanje organizacijskih i kadrovskih kapaciteta za upravljanje destinacijom

Usmjeren na profesionalizaciju kadrova, bolje upravljanje destinacijom, koordinaciju dionika, edukaciju i unaprjeđenje kompetencija zaposlenih u turizmu.

❖ SP7 – Digitalna transformacija destinacije i razvoj novih usluga

Obuhvaća digitalizaciju turističke ponude, unapređenje TIC-a, razvoj digitalne interpretacije atrakcija, online sustava upravljanja podacima i komunikacije s tržištem.

❖ SP8 – Pozicioniranje destinacije na ciljanim tržištima i upravljanje imidžem

Usmjerava razvoj proizvoda prema potencijalnim tržištima (aktivni, nautički, prirodoljubni turisti više platežne moći) i jača imidž destinacije kroz strateško komuniciranje.

Strateški prioriteti koji proizlaze iz ovakvog pristupa bit će u nastavku razrađeni kroz jasne razvojne smjerove i ciljeve, s mjerama usmjerenim na ostvarenje dugoročne vizije razvoja turizma destinacije Rogoznica. U temeljnom fokusu bit će razvoj proizvoda s visokim tržišnim potencijalom (outdoor, nautički, enogastronomski, kvalitetni odmorišni turizam), digitalna transformacija destinacije, upravljanje kapacitetima i prostornim opterećenjem te jačanje organizacijske i kadrovske strukture.

6.4. Identificiranje ciljeva

Ako razvojni smjer i ciljevi razvoja turizma destinacije nisu utvrđeni prethodno donesenim strateško-planskim dokumentima, isti se definiraju u okviru Plana upravljanja destinacijom, temeljem provedene analize stanja, procjene potencijala i postavljenog strateškog pravca razvoja. U slučaju destinacije Rogoznica, ciljevi se oblikuju kao logična nadogradnja utvrđenih strateških prioriteta, pri čemu je nužno osigurati da budu realni, provedivi, mjerljivi te usklađeni s načelima održivog razvoja, vrijednostima lokalne zajednice i potrebama tržišta.

Oblikovani strateški prioriteti razvoja predstavljaju temelj za definiranje ciljeva, koji moraju biti usmjereni na ostvarivanje konkretnih rezultata, bilo kvantitativnih (npr. produljenje prosječne duljine boravka, rast potrošnje po gostu, produljenje sezone), bilo kvalitativnih (npr. povećanje kvalitete atrakcija i usluga, unapređenje doživljaja posjetitelja, jačanje identiteta destinacije).

Ciljevi moraju biti izravno povezani s prioritetnim područjima djelovanja, npr. razvojem outdoor i aktivnog turizma, jačanjem nautičkog segmenta, diversifikacijom ponude odmorišnog turizma, razvojem autentične enogastronomske ponude, digitalnom transformacijom destinacije, upravljanjem kapacitetima i očuvanjem prostornih vrijednosti. Također, pri definiranju ciljeva potrebno je uzeti u obzir sadašnje i buduće tržišne segmente na koje destinacija cilja te osigurati njihovu prilagodljivost mogućim trendovima u turizmu.

U metodološkom smislu, ciljevi će u nastavku biti definirani za svaki strateški prioritet zasebno, uz primjenu administrativnog pristupa kroz oblikovanje ciljeva kao orijentacije prema donošenju akata, planova, odluka i programa, a ne samo provedbi pojedinačnih događanja.

Tablica 28. Identifikacija glavnih ciljeva

STRATEŠKI PRIORITET (SP)	GLAVNI CILJEVI
SP1 – Upravljanje sezonalnošću i povećanje vrijednosti boravka	• Produljenje turističke sezone • Razvoj selektivnih oblika turizma atraktivnih izvan sezone • Povećanje duljine boravka • Stvaranje stabilnijih gospodarskih učinaka tijekom cijele godine
SP2 – Podizanje kvalitete turističke ponude i smještaja	• Povećanje kvalitete smještajne infrastrukture i pratećih usluga • Diversifikacija smještajnih kapaciteta prema ciljanim segmentima • Unaprjeđenje doživljaja destinacije i zadovoljstva gostiju • Poticanje ulaganja u kvalitetu ponude
SP3 – Valorizacija i aktivacija prirodnih i prostornih posebnosti destinacije	• Održivo upravljanje prostorom i resursima • Povećanje atraktivnosti prirodnih lokaliteta • Razvoj turističkih proizvoda temeljem autentičnosti i krajobraznih posebnosti • Povećanje pristupačnosti atrakcija
SP4 – Diversifikacija ponude kroz razvoj specijaliziranih turističkih proizvoda	• Razvoj outdoor i aktivnog turizma • Razvoj kulturnih, enogastronomskih i manifestacijskih sadržaja • Profiliranje destinacije prema interesnim segmentima tržišta • Povećanje iskustvene vrijednosti boravka
SP5 – Održivo upravljanje resursima, kapacitetima i infrastrukturom	• Smanjenje prostornog i okolišnog pritiska • Učinkovito upravljanje vodnim i energetskim resursima • Razvoj prometne i komunalne infrastrukture u skladu s turizmom • Očuvanje prirodnih vrijednosti i obalnog pojasa
SP6 – Jačanje organizacijskih i kadrovskih kapaciteta za upravljanje destinacijom	• Profesionalizacija turističkog menadžmenta • Edukacija i razvoj kadrova u turizmu • Bolja koordinacija dionika • Povećanje učinkovitosti sustava upravljanja destinacijom
SP7 – Digitalna transformacija destinacije i razvoj novih usluga	• Digitalizacija turističke ponude i informiranja • Unaprjeđenje sustava vođenja statistike i upravljanja podacima • Razvoj digitalnih usluga i sustava rezervacija • Poboljšanje online prisutnosti i digitalne interpretacije
SP8 – Pozicioniranje destinacije na ciljanim tržištima i upravljanje imidžem	• Jačanje imidža destinacije • Pozicioniranje prema odabranim tržišnim segmentima • Strateško upravljanje komunikacijskim aktivnostima • Povećanje međunarodne prepoznatljivosti

6.5. Mjere i aktivnosti

Mjere i aktivnosti moraju biti detaljno specificirane u planu upravljanja destinacijom, pri čemu bi trebale biti povezane sa strateškim prioritetima, definiranim izvorima financiranja, odgovornim subjektima za provedbu i jasno određenim rokovima za realizaciju tih aktivnosti.

Definirani razvojni smjerovi, mjere i aktivnosti trebale bi pomoći Općini u dugoročnom razvoju u održivu, inovativnu i konkurentnu destinaciju, koja će privući posjetitelje kroz autentična iskustva, dok istovremeno čuva svoje prirodne i kulturne resurse.

U narednim tablicama navedene su mjere i aktivnosti koje su utvrđene za ostvarenje razvojnog smjera.

Tablica 29. Definiranje mjera i aktivnosti

CILJEVI SP1	MJERE	AKTIVNOSTI (primjeri za okvirni razvoj)
1.1. Produljenje turističke sezone	Razvoj turističkih proizvoda koji su atraktivni izvan glavne sezone	• Kreiranje predsezonskih i posezonskih outdoor programa (planinarske, hiking, cycling staze) • Paket aranžmani „Proljeće u Rogoznici“ i „Jesen za aktivne“ • Uvođenje sportskih i tematskih događanja izvan ljetnih mjeseci
1.2. Povećanje turističke potrošnje po posjetitelju	Razvoj aktivnosti s višom dodanom vrijednošću	• Razvoj tematskih doživljajnih tura (aktivni odmor + gastro/kultura) • Ponuda usluga stručnog vođenja i lokalnog storytellinga • Razvoj premium paketa za ciljana tržišta (nautički, aktivni, wellness)
1.3. Povećanje duljine boravka	Integracija više turističkih proizvoda u jedan boravak	• Kreiranje multidnevnih itinerera (outdoor + gastro + izleti) • Razvoj certificiranih „slow travel“ paketa • Povezivanje atraktivnih lokacija (Punta Planka, staze, lokalni proizvodi)
1.4. Razvoj novih selektivnih oblika turizma	Aktiviranje outdoor, enogastro i kulturnih proizvoda u izvansezonskom razdoblju	• Uspostava tematskih tjedana („Tjedan hodanja“, „Outdoor Challenge“, „Jesen na moru“) • Radionice i edukacije lokalnih pružatelja usluga • Uređenje i digitalizacija postojećih staza za korištenje cijele godine
1.5. Stabilizacija turističke potražnje tijekom cijele godine	Poticanje destinacije na rad 365 dana	• Promocija destinacije kao aktivne i outdoor zone • Cjelogodišnja vidljivost na digitalnim platformama • Uključivanje privatnog sektora u razvoj izvansezonskih aranžmana
CILJEVI SP2	**MJERE**	**AKTIVNOSTI**
2.1. Unaprjeđenje kvalitete smještaja i ugostiteljske ponude	Poticanje ulaganja u kvalitetu smještajnih objekata i infrastrukture	• Edukacije pružatelja usluga o standardima kvalitete • Razvoj smjernica za kategorizaciju i premium ponudu • Poticanje certificiranja („eco“, „boutique“, „family friendly“)
2.2. Diversifikacija smještajnih kapaciteta prema ciljanim segmentima tržišta	Razvoj specijaliziranih tipova smještaja (outdoor, nautički, aktivni, eco, wellness)	• Uvođenje tematskih smještajnih modela • Poticanje adaptacije objekata za nove segmente (digitalni nomadi, aktivni turisti) • Promocija nove ponude na ciljanim tržištima
2.3. Poboljšanje boravišnog iskustva posjetitelja	Razvoj dodatnih usluga u funkciji produženja boravka	• Uvođenje aktivnosti u smještajnim objektima (radionice, doživljajni programi) • Povezivanje smještaja s lokalnim ponuditeljima (gastro, kultura, outdoor) • Razvoj aranžmana „smještaj + doživljaj“
2.4. Povećanje potrošnje po posjetitelju kroz podizanje kvalitete	Razvoj ponude s većom dodanom vrijednošću	• Unaprjeđenje gastronomije i lokalnih proizvoda • Premium turističke ture i personalizirani proizvodi • Razvoj usluga concierge i VIP ponude
2.5. Poticanje ulaganja u kvalitetu infrastrukture i usluga	Razvoj modela financijske podrške i savjetovanja	• Stvaranje investicijske platforme za turizam • Savjetovanje privatnog sektora o mogućnostima financiranja • Organizacija info radionica (EU fondovi, HBOR, JPP modeli)
CILJEVI SP3	**MJERE**	**AKTIVNOSTI**
3.1. Aktiviranje ključnih prirodnih atrakcija (npr. Punta Planka, Zmajevo oko)	Uspostava sustava upravljanja i interpretacije atrakcija	• Digitalna i fizička interpretacija lokaliteta • Vođene tematske ture • Uređenje sigurnosnih i pristupnih elemenata
3.2. Održivo upravljanje prostorom i resursima	Uvođenje kontroliranog modela korištenja atrakcija	• Definiranje prihvatnog kapaciteta lokacija • Uvođenje režima posjećivanja • Edukacija dionika i posjetitelja
3.3. Povećanje turističke atraktivnosti krajobraza i morskog okruženja	Razvoj doživljajnih sadržaja	• Kreiranje panoramskih ruta i promatračkih točaka • Uređenje vidikovaca i edukativnih ploča • Aktivnosti povezane s morem (kajak, SUP, interpretativni izleti)
3.4. Povećanje pristupačnosti atrakcija	Unaprjeđenje infrastrukture i signalizacije	• Rekonstrukcija prilaznih staza • Uvođenje standardizirane signalizacije • Digitalne karte i GPS sustavi
3.5. Očuvanje autentičnosti prostora	Kontrola korištenja resursa i edukacija	• Edukacija posjetitelja i pružatelja usluga • Kampanja „Poštuj prostor“ • Suradnja s JU i konzervatorskim službama

CILJEVI SP4	MJERE	AKTIVNOSTI
4.1. Razvoj outdoor i aktivnog turizma	Kreiranje specijaliziranih outdoor programa	• Razvoj označenih staza i ruta • Organizacija sportskih i rekreacijskih događaja • Licenciranje outdoor vodiča
4.2. Razvoj nautičkog turizma	Unaprjeđenje ponude i usluga nautičarima	• Razvoj usluga za nautičare u marinama • Kreiranje tematskih nautičkih ruta • Povezivanje nautičkog i lokalnog doživljajnog turizma
4.3. Razvoj kulturnog turizma	Aktivacija kulturne baštine i tradicije	• Interpretacija lokalnih priča i tradicija • Manifestacije temeljene na kulturi i baštini • Uključivanje lokalnih umjetnika i obrtnika
4.4. Razvoj enogastronomske ponude	Povezivanje lokalnih proizvoda s turističkim doživljajem	• Organizacija gastro tura i degustacija • Brendiranje lokalnih proizvoda • Edukacija ugostitelja o autohtonim jelima
4.5. Razvoj manifestacijskog turizma	Pozicioniranje destinacije kroz događaje	• Organizacija tematskih festivala • Produženje postojećih manifestacija izvan sezone • Uključivanje privatnog sektora u organizaciju događanja
CILJEVI SP5	**MJERE**	**AKTIVNOSTI**
5.1. Očuvanje okoliša i prostorne autentičnosti	Uvođenje održivih standarda u planiranju i upravljanju	• Usklađivanje turističkog razvoja s prostornim planovima • Primjena zelenih standarda • Monitoring utjecaja turizma
5.2. Učinkovito upravljanje infrastrukturom	Prilagodba komunalne i prometne infrastrukture turizmu	• Unaprjeđenje vodovoda, odvodnje i gospodarenja otpadom • Optimizacija prometnih tokova u sezoni • Planiranje infrastrukture u skladu s prihvatnim kapacitetima
5.3. Kontrola prostornog opterećenja	Definiranje prihvatnog kapaciteta ključnih zona	• Uspostava sustava upravljanja posjećenosti • Prostorni monitoring na plažama i atrakcijama • Edukacija o odgovornom korištenju prostora
5.4. Poticanje energetske i klimatske otpornosti	Primjena obnovljivih izvora i održivih rješenja	• Projekti energetske učinkovitosti • Uvođenje solarnih sustava na javnu infrastrukturu • Adaptacija prostora na klimatske promjene
5.5. Zaštita obalnog i morskog sustava	Održivo upravljanje morskim resursima	• Edukacija o zaštiti mora i obale • Kontrola komercijalnih aktivnosti u obalnom pojasu • Uvođenje eko-standardizacije za plaže
CILJEVI SP6	**MJERE**	**AKTIVNOSTI**
6.1. Profesionalizacija upravljanja destinacijom	Unaprjeđenje strukture i procesa upravljanja	• Revizija organizacijskog modela • Jačanje koordinacije javnog i privatnog sektora • Uvođenje sustava destinacijskog menadžmenta
6.2. Razvoj kadrova u turizmu	Edukacija i podizanje kompetencija	• Programi edukacije za zaposlenike u turizmu • Stručne radionice i certificiranja • Mentorski program za mlade
6.3. Jačanje suradnje dionika	Umrežavanje i koordinacija	• Tematske radionice i koordinacije • Osnivanje radnih skupina • Jačanje suradnje s regionalnim institucijama
6.4. Poticanje karijernog razvoja	Uključivanje mladih u turizam	• Programi prakse i pripravništva • Suradnja sa školama i fakultetima • Informativne kampanje
6.6. Unaprjeđenje operativnih kapaciteta TZ	Razvoj internih resursa	• Definiranje potrebe za novim kadrovima • Modernizacija poslovanja TZ • Uvođenje internih baza znanja
CILJEVI SP7	**MJERE**	**AKTIVNOSTI**
7.1. Digitalizacija turističkih sadržaja	Razvoj digitalnih sustava prezentacije ponude	• Digitalna interpretacija atrakcija • Virtualne ture i mobilne aplikacije • Online booking rješenja
7.2. Unaprjeđenje upravljanja podacima	Uvođenje sustava za analitiku i praćenje	• Destinacijski CRM sustav • Digitalni monitoring posjećenosti • Uspostava centralne baze podataka
7.3. Poboljšanje online vidljivosti	Strateško upravljanje digitalnim marketingom	• Optimizacija web stranice • Strateška upotreba društvenih mreža • Ciljane oglašivačke kampanje
7.4. Digitalni turistički servis	Digitalizacija turističkih informacija i komunikacije	• Modernizacija TIC-a • Uvođenje chatbot rješenja • Digitalni vodiči i integracija s Google Maps
7.5. Digitalna edukacija dionika	Osposobljavanje za digitalne alate	• Edukacije za pružatelje usluga • Program „Digitalni menadžment destinacije“ • Poticanje digitalnog marketinga

CILJEVI SP8	MJERE	AKTIVNOSTI
8.1.Jačanje identiteta destinacije	Razvoj brenda destinacije	• Definiranje identiteta i vrijednosti brenda • Brendiranje outdoor i nautičke ponude • Vizualni identitet i slogan
8.2. Pozicioniranje na ciljanim tržištima	Strateško upravljanje komunikacijom	• Segmentirane marketinške kampanje • Sudjelovanje na specijaliziranim sajmovima • Suradnja s turoperatorima
8.3. Internacionalizacija promocije	Aktivacija međunarodnih kanala	• Promocija preko globalnih platformi • Suradnja s influencerima i medijima • Kampanje „Rogoznica – more aktivnosti“
8.4. Povećanje vidljivosti selektivnih proizvoda	Specijalizirani pristup oglašavanju	• Kampanje za outdoor i nautičke turiste • Promocija preko sportskih i outdoor mreža • Digitalne kampanje ciljanih iskustava
8.5. Jačanje reputacije destinacije	Upravljanje percepcijom kvalitete	• Sustav upravljanja ocjenama i recenzijama • Aktivno upravljanje evaluacijama ponude • Implementacija kvalitativnih standarda

6.5.1. Mjere i aktivnosti SP1 – Upravljanje sezonalnošću i povećanje vrijednosti boravka

CILJ (skraćeni naziv)	MJERA	AKTIVNOSTI	NOSITELJ / PARTNERI	ROK PROVEDBE	INDIKATORI USPJEŠNOSTI	POVEZANOST SA STRATEŠKIM CILJEM Strategije razvoja održivog turizma do 2030. godine
Produljenje sezone	Razvoj selektivnih proizvoda	Kreiranje predsezonskih i posezonskih programa (planinarenje, biking, kružne staze); paket aranžmana „Proljeće u Rogoznici“	TZO, lokalne agencije, sportska društva	2025–2026	Broj realiziranih aranžmana / broj dolazaka izvan srpnja-kolovoza	SC1, SC3
Povećanje potrošnje po posjetitelju	Razvoj proizvoda više vrijednosti	Produkcija doživljajnih tura (outdoor + gastro), certificirani eventi	TZO, OPG-ovi, ugostitelji	2025–2027	Prosječna potrošnja po gostu	SC1, SC3
Povećanje duljine boravka	Integracija atrakcija	Razvoj itinerera „Active & Taste“, show travel paketa	TZO, TZŽ, agencije	2026	Duljina boravka (prosjek noćenja)	SC1
Aktivacija novih oblika turizma	Aktivacija outdoor i kulturnih proizvoda	Tematski tjedni („Outdoor Challenge“, „Jesen na moru“), radionice	TZO, LAG, udruge	2025–2027	Broj događanja izvan sezone	SC1, SC3
Stabilizacija potražnje 365 dana	Brendiranje aktivne zone	Digitalne kampanje aktivnosti cijele godine	TZO, HTZ	kontinuirano	Broj pregleda / interes na platformama	SC1, SC3

6.5.2. Mjere i aktivnosti SP2 – Podizanje kvalitete turističke ponude i smještaja

CILJ (skraćeni naziv)	MJERA	AKTIVNOSTI	NOSITELJ / PARTNERI	ROK PROVEDBE	INDIKATORI USPJEŠNOSTI	POVEZANOST SA STRATEŠKIM CILJEM Strategije razvoja održivog turizma do 2030. godine
Unapređenje kvalitete smještaja	Poticanje ulaganja	Edukacija pružatelja usluga; razvoj kategorizacije	TZO, HGK, Ministarstvo	2025–2028	Broj smještajnih objekata s višom kategorijom	SC3
Diversifikacija kapaciteta	Razvoj specijaliziranih tipova	Tematski smještaj (eco, aktivni); digitalni nomadi	TZO, privatni sektor	2026–2028	Broj novih tematskih objekata	SC1, SC3
Povećanje kvalitete boravka	Dodatne usluge	Razvoj „premium tura“, concierge sustava	TZO, iznajmljivači	2026–2027	Ocjene zadovoljstva gostiju	SC3, SC4

6.5.3. Mjere i aktivnosti SP3 – Valorizacija prirodnih atrakcija i prostora

CILJ (skraćeni naziv)	MJERA	AKTIVNOSTI	NOSITELJ / PARTNERI	ROK PROVEDBE	INDIKATORI USPJEŠNOSTI	POVEZANOST SA STRATEŠKIM CILJEM Strategije razvoja održivog turizma do 2030. godine
Aktivacija atrakcija	Upravljanje & interpretacija	Digitalna interpretacija Punta Planke; elementi sigurnosti	TZO, JU Priroda, PGŽ	2025–2027	Broj posjetitelja; indeks zadovoljstva	SC2, SC3
Održivo upravljanje	Kontrola korištenja	Uvođenje zona i limita posjećivanja	Općina, TZO	2026	Uvedeni modeli doziranja posjeta	SC2, SC4
Povećanje pristupačnosti	Signage & infrastruktura	GPS oznake, rekonstrukcija staza, čuvanje krajobraza	Općina, turistički sektor	2026–2028	Broj obnovljenih staza	SC2, SC4

6.5.4. Mjere i aktivnosti SP4 – Diversifikacija ponude kroz razvoj specijaliziranih turističkih proizvoda

CILJ (skraćeni naziv)	MJERA	AKTIVNOSTI	NOSITELJ / PARTNERI	ROK PROVEDBE	INDIKATORI USPJEŠNOSTI	POVEZANOST SA STRATEŠKIM CILJEM Strategije razvoja održivog turizma do 2030. godine
Razvoj outdoor i aktivnog turizma	Kreiranje specijaliziranih outdoor programa	Razvoj označenih staza i ruta Organizacija sportskih i rekreacijskih događaja • Licenciranje outdoor vodiča	TZO, sportske udruge, HGSS, Općina	2025–2028	Broj uređenih staza, broj sudionika	SC1, SC3
Razvoj nautičkog turizma	Unapređenje ponude i usluga nautičarima	Razvoj usluga u marinama Tematske navigacijske rute Uvođenje digitalnog praćenja	TZO, Nautički sektor, Marina Frapa	2026–2028	Broj novoosmišljenih usluga, rast prihoda	SC1, SC3
Razvoj kulturnog turizma	Aktivacija kulturne baštine i tradicije	Interpretacija lokalne priče Uključivanje lokalnih umjetnika i obrtnika Pokretanje tematskih tura	TZO, KUD-ovi, kulturne institucije	2025–2027	Broj kulturnih tura, posjeti događanjima	SC3, SC4
Razvoj enogastronomske ponude	Povezivanje lokalnih proizvoda s turističkim doživljajem	Organizacija gastro tura Degustacije	TZO, OPG-ovi, ugostitelji	2025–2026	Broj certificiranih OPG-a, potrošnja na gastro	SC3, SC4
Razvoj manifestacijskog turizma	Pozicioniranje destinacije kroz događaje	Proširenje postojećih događanja izvan sezone Kreiranje „signature“ događaja Rogoznice	TZO, Općina, sponzori	2025–2027	Broj manifestacija u pred/podsezoni	SC1, SC3

6.5.5. Mjere i aktivnosti SP5 – Održivo upravljanje resursima, kapacitetima i infrastrukturom

CILJ (skraćeni naziv)	MJERA	AKTIVNOSTI	NOSITELJ / PARTNERI	ROK PROVEDBE	INDIKATORI USPJEŠNOSTI	POVEZANOST SA STRATEŠKIM CILJEM Strategije razvoja održivog turizma do 2030. godine
Očuvanje okoliša i prostorne autentičnosti	Uvođenje održivih standarda	Usklađivanje turizma s prostornim planovima Monitoring utjecaja turizma	Općina, TZO, JU Priroda	2025–2030	Uvedeni standardi	SC2, SC4
Učinkovito upravljanje infrastrukturom	Prilagodba komunalne i prometne infrastrukture	Rekonstrukcija plaža Edukacija o odgovornom korištenju prostora	Općina, Komunalno poduzeće	2025–2028	Broj projekata	SC2, SC4
Kontrola prostornog opterećenja	Definiranje prihvatnih kapaciteta	Izrada limita posjećivanja Prostorno upravljanje atrakcijama	Općina, TZO	2026	Donesen akt o kapacitetima	SC2
Energetska učinkovitost	Održiva rješenja	Projekti obnovljive energije Instalacija solarne rasvjete	Općina, investitori	2026–2028	Broj instaliranih sustava	SC2, SC4

6.5.6. Mjere i aktivnosti SP6 – Jačanje organizacijskih i kadrovskih kapaciteta

CILJ (skraćeni naziv)	MJERA	AKTIVNOSTI	NOSITELJ / PARTNERI	ROK PROVEDBE	INDIKATORI USPJEŠNOSTI	POVEZANOST SA STRATEŠKIM CILJEM Strategije razvoja održivog turizma do 2030. godine
Profesionalizacija upravljanja	Unapređenje strukture	Revizija modela upravljanja Uvođenje sustava destinacijskog menadžmenta	TZO, Općina	2025–2026	Donesen novi organizacijski model	SC3
Razvoj kadrova	Edukacija	Program obuke kadrova Certifikacija turističkih djelatnika	TZO, HUP, HGK	2025–2028	Broj edukacija i sudionika	SC3, SC4
Suradnja dionika	Umrežavanje	Tematske radne skupine Mreže partnerstva	TZO, LAG, udruge	2025–2027	Broj dionika uključenih	SC3
Karijerni razvoj	Aktivacija mladih	Mentorstvo Prakse i stipendije	Općina, škole	2026–2028	Broj mladih u turizmu	SC4

6.5.7. Mjere i aktivnosti SP7 – Digitalna transformacija destinacije

CILJ (skraćeni naziv)	MJERA	AKTIVNOSTI	NOSITELJ / PARTNERI	ROK PROVEDBE	INDIKATORI USPJEŠNOSTI	POVEZANOST SA STRATEŠKIM CILJEM Strategije razvoja održivog turizma do 2030. godine
Digitalizacija sadržaja	Digitalne platforme	Virtualne ture Online booking	TZO, TIC	2025–2026	Broj digitalnih sadržaja	SC3
Upravljanje podacima	CRM & analitika	Uvođenje CRM-a Praćenje zadovoljstva gostiju	TZO	2026	CRM uspostavljen	SC3
Online vidljivost	Digitalni marketing	SEO, kampanje Optimizacija web stranice	TZO, HTZ	2025–2027	Broj online upita	SC3

6.5.8. Mjere i aktivnosti SP8 – Pozicioniranje destinacije i upravljanje imidžem

CILJ (skraćeni naziv)	MJERA	AKTIVNOSTI	NOSITELJ / PARTNERI	ROK PROVEDBE	INDIKATORI USPJEŠNOSTI	POVEZANOST SA STRATEŠKIM CILJEM Strategije razvoja održivog turizma do 2030. godine
Jačanje identiteta	Razvoj brenda	Definiranje identiteta Branding outdoor & nautičke ponude	TZO	2025	Donesen vizualni identitet	SC3
Pozicioniranje na tržištu	Komunikacijske strategije	Segmentirane kampanje Prisustvo na sajmovima	TZO, HTZ	2025–2027	Broj plasiranih kampanja	SC1, SC3
Internacionalizacija	Kanali promocije	Suradnja s turoperatorima Digitalne kampanje	TZO	2026–2027	Rast stranih tržišta	SC3
Reputacija	Upravljanje percepcijom	Sustav ocjenjivanja Implementacija standarda kvalitete	TZO, iznajmljivači	2025–2028	Online ocjene	SC3, SC4

Strateški prioriteti utvrđeni za destinaciju Rogoznica proizlaze iz analize sezonalnosti, kvalitete ponude, prostornog opterećenja, neiskorištenih atrakcija, digitalizacije i imidža destinacije. Svaki prioritet je operativno razrađen kroz ciljeve, mjere i aktivnosti koje su utemeljene na postojećim resursnim potencijalima i tržišnim trendovima.

Uvođenjem nositelja, rokova i indikatorima osigurava se mjerljivost i izvedivost plana, dok usklađenje sa Strategijom razvoja održivog turizma do 2030. godine Ministarstva turizma i sporta, koji je okosnica budućeg Europskog plana turizma do 2030. godine, dodatno osigurava kompatibilnost projekta s budućim izvorima financiranja (npr. EU fondovi, NPOO, Ministarstvo turizma i sporta).

Strateški ciljevi su umreženi, međusobno se podupiru i ostvaruju sinergijski učinak usmjeren ka dosizanju definiranih pokazatelja učinaka.

Diversifikacija ponude usmjerena je na podizanje konkurentnosti i atraktivnosti destinacije kroz razvoj specijaliziranih tržišno pozicioniranih proizvoda (outdoor, nautički, enogastronomski, kulturni, manifestacijski). Razrada prioriteta SP4 do SP8 oslanja se na identificirane potencijale (prirodne atrakcije, autentičan prostor, postojeće manifestacije, digitalizacija) i adresira ključne izazove (sezonalnost, prostorna opterećenja, nedovoljno integrirane usluge, niska digitalna prisutnost).

U cilju ostvarenja vizije Strategije razvoja održivog turizma do 2030. godine definirana su četiri ključna strateška cilja razvoja održivog turizma Hrvatske:

1. Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam,
2. Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu,
3. Konkurentan i inovativan turizam,
4. Otporan turizam.

Strategijski okvir je usklađen s nacionalnom Strategijom razvoja održivog turizma, što osigurava kompatibilnost s višim planskim dokumentima.

7. SMJERNICE I PREPORUKE ZA DIONIKE RAZVOJA

Dionici u turizmu (ugostitelji, pružatelji smještaja, privatni sektor, udruge, kulturne i sportske ustanove, komunalna poduzeća, marina i charter sektor, obrazovne institucije, Općina, TZO i lokalno stanovništvo) ključni su za provedbu plana upravljanja destinacijom. Njihova uloga je osigurati da se razvoj turizma odvija usmjereno, održivo, koordinirano i u skladu s razvojnim prioritetima destinacije Rogoznica (SP1–SP8).

Primjenom ovih smjernica omogućuje se ostvarenje strateških ciljeva razvoja turizma RH (cjelogodišnji turizam, očuvan prostor, konkurentnost i otpornost) te lokalno definiranih prioriteta.

Tablica 30. Smjernice i preporuke po skupinama dionika

Dionik	***Smjernica / preporuka***	***Povezani SP***	***Tip aktivnosti / provedbeni smjer***
Općina Rogoznica (JLS)	Integracija razvojnih prioriteta u prostorne i strateške dokumente	SP5, SP3	Izmjene PPUO, planiranje razvojnih zona
	Ograničenje smještajnih kapaciteta u osjetljivim zonama (na temelju prihvatnog kapaciteta)	SP5	Odluka predstavničkog tijela (čl. 31 ZOT-a)
	Uvođenje turističkog ekološkog doprinosa (po potrebi)	SP5, SP3	Odluke JLS za ekološki doprinos
	Ulaganje u komunalnu i prometnu infrastrukturu u funkciji turizma	SP5, SP1	Planiranje investicija, EU projekti
	Poticanje razvoja turističkih projekata izvan sezone	SP1	Javne potpore, sufinanciranje događanja
	Uspostava koordinacijskog tijela (Općina – TZ – dionici)	SP6	Strateško partnersko vijeće
TZO Rogoznica	Implementacija modela destinacijskog menadžmenta (DMO)	SP6	Organizacija koordinacijskih sastanaka
	Aktivna uloga u razvoju selektivnih proizvoda (outdoor, nautički, kulturni, gastro)	SP4, SP1	Kreiranje paketa, brendiranje
	Digitalna transformacija TIC-a i destinacije	SP7	Mobilne aplikacije, digitalni vodiči
	Strateško tržišno pozicioniranje i upravljanje brendom	SP8	Kampanje, partnerski marketing
	Edukacije i jačanje kadrova (interno i eksterno)	SP6	Organizacija radionica i programa edukacije

	Korištenje analitike za upravljanje turističkim tokovima	SP5, SP7	Praćenje kapaciteta, digitalni sustavi
Privatni sektor (iznajmljivači, ugostitelji, agencije, marina, OPG-ovi)	Ulazak u proces podizanja kvalitete i specijalizacije smještaja	SP2, SP4	Kategorizacija, certificiranje
	Razvoj doživljajnih i autentičnih turističkih proizvoda	SP3, SP4	Tematske ture, lokalni proizvodi
	Aktivna digitalna prisutnost i distribucija ponude	SP7, SP8	Korištenje online platformi
	Sudjelovanje u edukacijama (usluga, digitalizacija, održivost)	SP6	Programi usavršavanja
	Primjena održivih poslovnih praksi (energetika, otpad)	SP5	Eko certifikacija
Udruge, sport, kultura, zajednica	Uključivanje u razvoj tematskih projekata i događaja	SP1, SP4	Organizacija manifestacija
	Očuvanje i interpretacija identiteta i tradicije	SP3	Lokalni kulturni programi
	Sudjelovanje u zelenim akcijama i upravljanju prostorom	SP5	Volonterske akcije, suradnja
Obrazovne institucije i mladi	Edukacija kadrova za turizam (strukovno i praktično)	SP6	Dualni model, mentorstvo
	Projekti za uključivanje mladih u turizam i razvoj destinacije	SP4, SP6	Programi suradnje s TZO

7.1. Smjernice i preporuke za Općinu Rogoznica (Jedinicu lokalne samouprave)

Općina kao ključni nositelj prostornog i infrastrukturnog upravljanja ima stratešku ulogu u usmjeravanju razvoja turizma. Njezina nadležnost uključuje donošenje odluka u skladu s člankom 31. ZOT-a (o smještajnim kapacitetima, turističkoj infrastrukturi, upravljanju tokovima te ekološkom doprinosu). Preporuke se temelje na prihvatnim kapacitetima, prioritetima SP5 (upravljanje prostorom), SP1 (sezonalnost), SP3 (aktivacija resursa) i SP6 (upravljanje destinacijom).

❖ **Glavne preporuke:**

- ✓ Provesti uključivanje relevantnih razvojnih prioriteta (SP1, SP3, SP5, SP6) u izmjene i dopune prostornih i strateških planova.
- ✓ Primijeniti rezultate izračuna prihvatnog kapaciteta i regulirati razvoj smještajnih kapaciteta u osjetljivim zonama.
- ✓ Razmotriti uvođenje turističkog ekološkog doprinosa za projekte obnove i očuvanja prirodnih resursa.
- ✓ Prioritetno ulagati u komunalnu, prometnu i digitalnu infrastrukturu u funkciji turizma.

- ✓ Uspostaviti Stratešku koordinacijsku skupinu za turizam (TZ–Općina–ključni dionici).
- ✓

7.2. Smjernice i preporuke za Turističku zajednicu općine Rogoznica

Turistička zajednica ima centralnu ulogu u upravljanju destinacijom, koordinaciji dionika, razvoju turističkih proizvoda, komunikaciji s tržištem i primjeni digitalnih rješenja, u skladu sa SP1–SP8. Turistička zajednica djeluje kao središnji operativni mehanizam destinacijskog menadžmenta.

❖ Glavne preporuke:

- ✓ Uspostaviti model upravljanja destinacijom (DMO) temeljem SP6.
- ✓ Aktivno sudjelovati u razvoju turističkih proizvoda (SP1–SP4), posebno u pred i posezoni.
- ✓ Implementirati digitalnu transformaciju (TIC, e-platforme, interpretacija atrakcija).
- ✓ Planirano upravljati brendom destinacije i tržišnim pozicioniranjem (SP8).
- ✓ Organizirati edukacije i programe jačanja kompetencija zaposlenih i dionika (SP6).
- ✓ Koristiti digitalne alate za upravljanje turističkim tokovima i nadzor održivosti (SP5 i SP7).

7.3. Smjernice i preporuke za privatni sektor, udruge i ostale dionike

Obuhvaća iznajmljivače, ugostitelje, sportske klubove, udruge, turističke agencije, marine, kulturne institucije, OPG-ove, lokalne poduzetnike i stanovništvo.

❖ Glavne preporuke:

- ✓ Ulagati u kvalitetu, kategorizaciju i specijalizaciju smještaja, posebno prema selektivnim oblicima turizma (SP2, SP4).
- ✓ Razvijati autentične i doživljajne turističke proizvode u suradnji s lokalnim proizvođačima (SP3, SP4).
- ✓ Aktivno koristiti digitalne kanale za promociju i distribuciju (SP7, SP8).
- ✓ Sudjelovati u stručnim edukacijama (digitalizacija, usluga, održivost – SP6).
- ✓ Primjenjivati održive poslovne prakse (energetska učinkovitost, smanjenje otpada – SP5).
- ✓ Aktivno se uključivati u razvoj kulturnih i sportskih događanja u izvansezonskom razdoblju (SP1, SP4).

8. POPIS PROJEKATA

Popis projekata sastavni je dio Plana upravljanja destinacijom te predstavlja ključni operativni instrument za provedbu definirane strategije razvoja turizma. Projekti proizlaze iz strateških prioriteta, ciljeva, mjera i aktivnosti utvrđenih u prethodnim poglavljima te su usmjereni na postizanje pokazatelja održivosti i učinkovito upravljanje destinacijom Rogoznica.

Projekti obuhvaćeni popisom mogu se odnositi na infrastrukturne, upravljačke, razvojne, organizacijske, edukacijske, promotivne i druge aktivnosti relevantne za razvoj turizma, a moraju biti u skladu s razvojnim smjerom destinacije i zakonskim okvirom utvrđenim Zakonom o turizmu.

Nakon donošenja Plana upravljanja destinacijom, popis svih projekata dostavlja se Ministarstvu turizma i sporta radi upisa u nacionalnu bazu projekata, a ažuriranje baze provodi se sukladno pravilnicima i daljnjem razvoju destinacije.

8.1. Popis projekata koji pridonose provedbi mjera i postizanju pokazatelja održivosti

U ovom dijelu bit će navedeni projekti koji doprinose ostvarivanju mjera definiranih u provedbenom dijelu plana upravljanja (poglavlje 6), a time i postizanju pokazatelja održivosti. Ti projekti:

- mogu biti infrastrukturni, organizacijski, promotivni, digitalni, edukacijski ili investicijski
- mogu se provoditi kao dio redovnih aktivnosti ili kroz posebno definirane programe
- mogu biti financirani iz različitih izvora (vlastita sredstva, proračun, Fond za turizam, EU fondovi, međunarodni programi, privatne investicije, javno-privatna partnerstva)
- mogu istovremeno biti označeni kao projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije, ukoliko ispunjavaju kriterije iz članka 34. Zakona o turizmu.

8.2. Projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije

Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije definiran je Zakonom o turizmu kao projekt koji:

- doprinosi strateškom i/ili posebnom cilju definiranom aktima strateškog planiranja

- ima značajan i mjerljiv financijski učinak na sektor turizma i povezane sektore
- započinje provedbu u razdoblju važenja ovog plana
- ima izrađenu minimalno studijsku/projektnu dokumentaciju
- ima vrijednost ≥ 1.000.000 EUR

Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne samouprave, javna ustanova, trgovačko društvo u većinskom vlasništvu JLS ili RH. Projekti od posebnog značaja imaju prednost pri sufinanciranju iz Fonda za turizam i ostalih namjenskih izvora financiranja.

8.3. Način prikaza projekata

U skladu sa Smjernicama Ministarstva turizma i sporta, svaki projekt bit će naveden u tabličnom obliku i sadržavati minimalno sljedeće podatke:

- ✓ naziv projekta
- ✓ kratki opis predmeta i svrhe projekta
- ✓ naznaku radi li se o projektu od posebnog značaja za razvoj destinacije
- ✓ način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti, a za projekte od posebnog značaja za razvoj destinacije i način doprinosa strateškom/posebnom cilju
- ✓ podatke o nositelju provedbe i lokaciji provedbe projekta
- ✓ podatke o planiranim rokovima početka i završetka provedbe projekta
- ✓ podatke o ključnim točkama ostvarenja projekta, s planiranim rokovima postignuća
- ✓ ukupnu procijenjenu vrijednost projekta s naznačenim iznosima vlastitog financiranja/mogućim izvorima financiranja
- ✓ podatke o statusu izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije.

Popis projekata predstavlja operativni alat provedbe Plana upravljanja destinacijom i temelj za pripremu investicijskih, razvojnih i organizacijskih aktivnosti. Uspješna provedba projekata ovisit će o suradnji svih dionika, dostupnosti financijskih sredstava, strateškom upravljanju i pravovremenoj dokumentacijskoj pripremi.

Provedba prioritetnih projekata ima izravan utjecaj na razvoj destinacije u smjeru cjelogodišnjeg, održivog, inovativnog i otpornog turizma, u skladu s nacionalnom reformom i lokalno utvrđenim razvojnim prioritetima

Tablica 31. Popis projekata

NAZIV PROJEKTA	***1. »FRAPA RESORT MEDINE«***
	Kratki opis
Predmet projekta	**Projekt pod nazivom »Frapa Resort Medine« proglašen je strateškim investicijskim projektom Republike Hrvatske. Projektom je predviđena izgradnja turističkog kompleksa na lokaciji Općine Rogoznica uz postojeću marinu FRAPA, tako da s njom čini jedinstvenu cjelinu. Planirana je izgradnja hotela kategorije 5*, kapaciteta 250 kreveta u hotelskim sobama i 80 kreveta u hotelskim apartmanima, uz kojeg bi se nudila usluga SPA centra i klinike za estetsku kirurgiju. U okviru turističkog naselja s ukupno 564 – 700 kreveta planirana je izgradnja 19 objekata, 7 – 8 vila uz obalu s bazenima i 11 apartmanskih objekata s ukupno 193 apartmana kategorije 4 – 5*, (konačna brojka nakon završetka projektiranja).** **Projektom je također predviđena i izgradnja objek(a)ta pivnica /parking/helidrom gdje bi bilo osigurano do 300 parkirnih mjesta za goste naselja.** **Realizacijom Projekta u zoni Medine planira se otvaranje 110 radnih mjesta te još 50 sezonskih radnih mjesta u pratećim djelatnostima.**
Svrha projekta	**Svrha projekta »Frapa Resort Medine« je stvaranje visokokvalitetnog, cjelovitog turističkog kompleksa koji će nadograditi postojeću ponudu marine Frapa i pozicionirati destinaciju Rogoznica u segmentu luksuznog, zdravstvenog i wellness turizma. Izgradnjom hotela kategorije 5*, vila i apartmanskih objekata visoke klase, uz prateće sadržaje poput SPA centra, klinike za estetsku kirurgiju, helidroma i velike parkirne infrastrukture, projekt ima za cilj povećati razinu dodane vrijednosti turističke ponude, privući goste veće platežne moći, produljiti sezonu te potaknuti snažniji cjelogodišnji turistički i gospodarski razvoj destinacije. Dodatna svrha projekta je poticanje zapošljavanja i jačanje lokalne ekonomije kroz otvaranje trajnih i sezonskih radnih mjesta.**
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	**Projekt doprinosi ostvarenju održivosti kroz više dimenzija. Ekonomska održivost jača se značajnim ulaganjima, otvaranjem oko 110 stalnih i 50 sezonskih radnih mjesta te povećanjem potrošnje i fiskalnih prihoda destinacije.** **Društvena održivost očituje se kroz zapošljavanje lokalnog stanovništva, razvoj pratećih djelatnosti i podizanje ukupnog standarda života u zajednici.** **Okolišna održivost ostvaruje se kroz planski razvoj u sklopu već postojeće turističke zone uz marinu, uz mogućnost primjene energetski učinkovitih sustava, racionalnog upravljanja vodom i otpadom te smanjenja pritiska na prostor kroz koncentraciju luksuznog turizma umjesto masovnog modela.** **Konačno, projekt doprinosi i održivosti turizma kroz diverzifikaciju ponude (wellness, zdravstveni i luksuzni turizam) te produljenje turističke sezone, čime se smanjuje izrazita sezonalnost i povećava otpornost destinacije.**

Projekt od posebnog značaja? (DA/NE)	**Doprinos strateškim prioritetima/ ciljevima**	**Nositelj provedbe**	**Lokacija provedbe**	**Planirani rok početka**	**Planirani rok završetka**	**Ključne točke implementacije**	**Procijenjena vrijednost (EUR)**	**Izvor financiranja**	**Status dokumentacije**
NE	SP1, SP2, SP3, SP5 1.1; 1.3; 2.1; 3.3; 5.1	MEDINE d.o.o.	Općina Rogoznica	2026.	2028.	a) I. faza – izgradnja stambenog smještaja za djelatnike b) II. faza – izgradnja parking zgrada i infrastrukture (ceste, šetnice i komunalni priključci) c) III. faza – izgradnja stambenih jedinica (vile i stanovi zgrade) d) IV. faza – hoteli sa sportskim sadržajem i okolišem.	1.037.909.593,00	Investitori	Izrađen Urbanistički plan uređenja

NAZIV PROJEKTA	2. IZGRADNJA PLAŽE RAŽANJ
Kratki opis	
Predmet projekta	Projekt se odnosi na izgradnju i uređenje suvremene, funkcionalne i održive plaže kao ključnog elementa turističke ponude destinacije. Plaža će biti opremljena infrastrukturom i sadržajima koji podižu kvalitetu boravka posjetitelja: pristupne staze, rasvjeta, urbani mobilijar, tuševi, sanitarni čvorovi, zone za odmor i rekreaciju, oprema za osobe smanjene pokretljivosti te sustavi očuvanja okoliša. Uređenjem plaže stvara se atraktivan i kvalitetan javni prostor koji doprinosi imidžu destinacije, povećava ko nkurentnost i potiče ravnomjerniji razvoj turizma.
Svrha projekta	Projekt ima za cilj unaprijediti kvalitetu života lokalnog stanovništva, povećati konkurentnost destinacije, potaknuti gospodarski rast kroz širenje turističkih aktivnosti te pridonijeti očuvanju i odgovornom upravljanju obalnim prostorom.
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Podizanje kvalitete turističkog proizvoda: Uređena plaža povećava ukupnu atraktivnost destinacije, poboljšava iskustvo posjetitelja i doprinosi višim rezultatskim pokazateljima (broj posjetitelja, duljina boravka, zadovoljstvo gostiju). Očuvanje okoliša i održivo upravljanje prostorom: Projekt uključuje zelenu infrastrukturu, uređenu obalnu zonu, mjere sprječavanja erozije te korištenje održivih materijala, čime se štiti prirodna baština i povećava otpornost na klimatske utjecaje. Društvena inkluzivnost i dostupnost: Stvaranjem pristupačne i sigurne plaže povećava se kvaliteta života lokalnog stanovništva, potiče korištenje javnih prostora i osigurava pristup sadržajima za sve skupine korisnika. Gospodarski učinci: Uređena plaža doprinosi rastu turističke potrošnje, širenju dodatnih usluga (sport, ugostiteljstvo, rekreacija) i otvaranju lokalnih poslovnih prilika, čime se jača ekonomska održivost destinacije.

Projekt od posebnog značaja? (DA/NE)	Doprinos strateškim prioritetima/ ciljevima	Nositelj provedbe	Lokacija provedbe	Planirani rok početka	Planirani rok završetka	Ključne točke implementacije	Procijenjena vrijednost (EUR)	Izvor financiranja	Status dokumentacije
NE	SP1, SP2, SP3, SP5 1.1; 1.3; 2.1; 3.3; 5.1	Općina Rogoznica	Općina Rogoznica	2025.	2027.	Izrada projektne dokumentacije i ishođenje dozvola	500.000,00	Proračun JLS	Izrađen glavni projekt

NAZIV PROJEKTA	3. IZGRADNJA PLAŽE ZATOGLAV
Kratki opis	
Predmet projekta	Projekt se odnosi na izgradnju i uređenje suvremene, funkcionalne i održive plaže kao ključnog elementa turističke ponude destinacije. Plaža će biti opremljena infrastrukturom i sadržajima koji podižu kvalitetu boravka posjetitelja: pristupne staze, rasvjeta, urbani mobilijar, tuševi, sanitarni čvorovi, zone za odmor i rekreaciju, oprema za osobe smanjene pokretljivosti te sustavi očuvanja okoliša. Uređenjem plaže stvara se atraktivan i kvalitetan javni prostor koji doprinosi imidžu destinacije, povećava ko nkurentnost i potiče ravnomjerniji razvoj turizma.
Svrha projekta	Projekt ima za cilj unaprijediti kvalitetu života lokalnog stanovništva, povećati konkurentnost destinacije, potaknuti gospodarski rast kroz širenje turističkih aktivnosti te pridonijeti očuvanju i odgovornom upravljanju obalnim prostorom.
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Podizanje kvalitete turističkog proizvoda: Uređena plaža povećava ukupnu atraktivnost destinacije, poboljšava iskustvo posjetitelja i doprinosi višim rezultatskim pokazateljima (broj posjetitelja, duljina boravka, zadovoljstvo gostiju). Očuvanje okoliša i održivo upravljanje prostorom: Projekt uključuje zelenu infrastrukturu, uređenu obalnu zonu, mjere sprječavanja erozije te korištenje održivih materijala, čime se štiti prirodna baština i povećava otpornost na klimatske utjecaje. Društvena inkluzivnost i dostupnost: Stvaranjem pristupačne i sigurne plaže povećava se kvaliteta života lokalnog stanovništva, potiče korištenje javnih prostora i osigurava pristup sadržajima za sve skupine korisnika. Gospodarski učinci: Uređena plaža doprinosi rastu turističke potrošnje, širenju dodatnih usluga (sport, ugostiteljstvo, rekreacija) i otvaranju lokalnih poslovnih prilika, čime se jača ekonomska održivost destinacije.

Projekt od posebnog značaja? (DA/NE)	Doprinos strateškim prioritetima/ ciljevima	Nositelj provedbe	Lokacija provedbe	Planirani rok početka	Planirani rok završetka	Ključne točke implementacije	Procijenjena vrijednost (EUR)	Izvor financiranja	Status dokumentacije
NE	SP1, SP2, SP3, SP5 1.4; 1.5; 2.3; 3.1; 5.3	Općina Rogoznica	Općina Rogoznica	2026.	2028.	Izrada projektne dokumentacije i ishođenje dozvola	500.000,00	Proračun JLS	Ishodovana građevinska dozvola

NAZIV PROJEKTA	4. IZGRADNJA CESTE TZ KALEBOVA LUKA-ZATOGLAV
Kratki opis	
Predmet projekta	Projekt obuhvaća planiranje, projektiranje i izgradnju nove prometnice, uključujući rekonstrukciju postojećih prometnih koridora, s ciljem poboljšanja prometne protočnosti, sigurnosti i funkcionalne povezanosti unutar destinacije. Poseban naglasak stavlja se na rasterećenje prometno opterećenih zona, poboljšanje pristupa ključnim turističkim lokalitetima te osiguranje učinkovitog kretanja stanovnika, posjetitelja i interventnih službi.
Svrha projekta	Svrha projekta je osigurati siguran, kvalitetan i funkcionalan pristup privatnoj turističkoj zoni, čime se potiče razvoj turističke ponude, povećava prometna sigurnost te jača gospodarska aktivnost na području. Projekt doprinosi stvaranju uvjeta za održiv turistički rast, bolju povezanost naselja i efikasnije korištenje prostora.
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Prometna i okolišna održivost: nova cesta smanjuje prometno opterećenje postojećih lokalnih putova, povećava sigurnost sudionika u prometu Društvena održivost: projekt poboljšava dostupnost turističke i javne infrastrukture te povećava sigurnost lokalnog stanovništva, posjetitelja i radnika u turističkoj zoni. Povezivanje prostora otvara mogućnosti za nove sadržaje i bolju kvalitetu života u lokalnoj zajednici. Gospodarska održivost: bolji pristup turističkoj zoni potiče razvoj novih smještajnih i ugostiteljskih kapaciteta, povećava atraktivnost područja za investicije te omogućuje stabilniji priljev prihoda kroz turizam i povezane djelatnosti.

Projekt od posebnog značaja? (DA/NE)	Doprinos strateškim prioritetima/ ciljevima	Nositelj provedbe	Lokacija provedbe	Planirani rok početka	Planirani rok završetka	Ključne točke implementacije	Procijenjena vrijednost (EUR)	Izvor financiranja	Status dokumentacije
NE	SP5, SP6, SP1 5.2; 6.3; 1.1	Općina Rogoznica	Općina Rogoznica	2026.	2028.	Izrada projektne dokumentacije i ishođenje dozvola i izvlaštenje	500.000,00	Proračun JLS Investitori	Izrađen idejni projekt Ishodovana građevinska dozvola Izrađen glavni projekt

NAZIV PROJEKTA	5. NOVA AMBULANTA
Kratki opis	
Predmet projekta	Projekt obuhvaća planiranje, projektiranje i izgradnju nove ambulante primarne zdravstvene zaštite na području općine, s ciljem poboljšanja dostupnosti i kvalitete zdravstvenih usluga za lokalno stanovništvo i posjetitelje destinacije, posebice u razdobljima povećanog turističkog opterećenja. Nova ambulanta planirana je kao suvremeno opremljeni zdravstveni objekt koji će omogućiti pružanje osnovnih medicinskih usluga (opća medicina, hitna intervencija, preventivna zdravstvena zaštita), uz mogućnost proširenja funkcionalnosti ovisno o potrebama destinacije.
Svrha projekta	Projekt obuhvaća izgradnju suvremene ambulante namijenjene pružanju primarne zdravstvene zaštite lokalnom stanovništvu i turistima tijekom cijele godine, s posebnim kapacitetima za povećan broj korisnika u turističkoj sezoni.
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Poboljšava dostupnost zdravstvenih usluga lokalnom stanovništvu, povećava razinu sigurnosti, skraćuje vrijeme reakcije u hitnim slučajevima te podiže ukupnu kvalitetu života. Dostupna i moderna ambulanta ključna je za percepciju destinacije kao sigurne i pouzdane, što je jedan od osnovnih elemenata turističke atraktivnosti. Brza zdravstvena intervencija smanjuje rizike i povećava zadovoljstvo gostiju.

Projekt od posebnog značaja? (DA/NE)	Doprinos strateškim prioritetima/ ciljevima	Nositelj provedbe	Lokacija provedbe	Planirani rok početka	Planirani rok završetka	Ključne točke implementacije	Procijenjena vrijednost (EUR)	Izvor financiranja	Status dokumentacije
NE	SP6, SP5 6.1; 6.2; 5.2	Općina Rogoznica	Općina Rogoznica	2026.	2029.	Izrada projektne dokumentacije i ishođenje dozvola	750.000,00	Proračun JLS	Riješeni imovinsko-pravni odnosi

NAZIV PROJEKTA	6. AGLOMERACIJA
Kratki opis	
Predmet projekta	Projekt aglomeracije obuhvaća izgradnju, rekonstrukciju i modernizaciju sustava vodoopskrbe i odvodnje te uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na području naselja.
Svrha projekta	Svrha projekta je osigurati dugoročno održiv i pouzdan sustav vodoopskrbe i odvodnje te zaštititi okoliš i javno zdravlje kroz učinkovito prikupljanje i pročišćavanje otpadnih voda. Projekt stvara preduvjete za razvoj turizma, povećava kvalitetu života stanovnika i čuva prirodne resurse, čime doprinosi cjelokupnom održivom razvoju destinacije.
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Smanjenje ispuštanja nepročišćenih otpadnih voda u tlo i more, čime se štiti okoliš, morski ekosustav i kakvoća mora. Uvođenje naprednih tehnologija pročišćavanja i smanjenje gubitaka u vodovodnoj mreži. Zaštita izvorišta i racionalno upravljanje vodnim resursima. Poboljšanje kvalitete života lokalnog stanovništva i sigurnosti javnog zdravlja. Osiguravanje pouzdanog pristupa pitkoj vodi i stabilnog odvodnog sustava. Unapređenje higijenskih uvjeta ključnih za turistička područja. Smanjenje troškova održavanja postojećih zastarjelih mreža. Stvaranje preduvjeta za daljnji gospodarski rast, uključujući razvoj turizma, ugostiteljstva i novih investicija. Povećanje atraktivnosti prostora za život, rad i ulaganje.

Projekt od posebnog značaja? (DA/NE)	Doprinos strateškim prioritetima/ ciljevima	Nositelj provedbe	Lokacija provedbe	Planirani rok početka	Planirani rok završetka	Ključne točke implementacije	Procijenjena vrijednost (EUR)	Izvor financiranja	Status dokumentacije
NE	SP5, SP6 5.1; 5.2; 6.3	VODOVOD I ODVODNJA ŠIBENIK	Općina Rogoznica	2013.	2029.	Odluka Vlade o financiranju	50.000.000,00	Proračun JLS Vodovod i odvodnja Šibenik, Republika Hrvatske, EU sredstva	Izrađena cjelokupna potrebna projektna dokumentacija

NAZIV PROJEKTA	7. SPORTSKA DVORANA
Kratki opis	
Predmet projekta	Projekt podrazumijeva planiranje i izgradnju suvremene multifunkcionalne dvorane koja će služiti kao centralni objekt za održavanje sportskih, kulturnih, edukativnih, društvenih i kongresnih aktivnosti tijekom cijele godine. Dvorana bi bila projektirana u skladu s važećim prostorno-planskim dokumentima i standardima energetske učinkovitosti, s mogućnošću modularnog korištenja prostora ovisno o namjeni događanja.
Svrha projekta	Projekt obuhvaća izgradnju moderne višefunkcionalne sportske dvorane namijenjene sportskim klubovima, rekreativcima, školskim programima te sportskim i kulturnim događanjima
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Povećanje kvalitete života lokalne zajednice pružanjem prostora za rekreaciju, zdrav način života i društvena okupljanja. Osiguravanje dvorane za školske potrebe i razvoj mladih kroz sport. Poboljšanje infrastrukture koja potiče socijalnu koheziju, uključenost i dostupnost za sve skupine stanovnika. Povećanje atraktivnosti destinacije kroz mogućnost organizacije sportskih turnira, kampova i manifestacija.

Projekt od posebnog značaja? (DA/NE)	Doprinos strateškim prioritetima/ ciljevima	Nositelj provedbe	Lokacija provedbe	Planirani rok početka	Planirani rok završetka	Ključne točke implementacije	Procijenjena vrijednost (EUR)	Izvor financiranja	Status dokumentacije
DA	SP4, SP1, SP6 4.1; 1.5; 6.2; 6.4	ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA	Općina Rogoznica	2025.	2026.	Ishodovanje uporabne dozvole	4.375.000,00	Proračun JLS EU sredstva iz mehanizma za oporavak i otpornost, Šibensko-kninska županija	Izrađen idejni projekt, ishodovana lokacijska dozvola, Izrađen glavni projekt

NAZIV PROJEKTA	8. ADRIATIC OFFSHORE TUNA CHAMPIONSHIP
Kratki opis	
Predmet projekta	Lov na veliku ribu na području Općine Rogoznica, a koji uobuhvaća sudionike iz cijelog svijeta.
Svrha projekta	Podizanje ukupne kvalitete turističke ponude, osiguravanje koordiniranog upravljanja aktivnostima dionika, promicanje održivog turizma.
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Podizanje kvalitete turističkog proizvoda: najveći sportski lov na veliku ribu u Hrvatskoj, aktivni/sportski turizam, edukacija djece o održivom ribolovu, povećanje zadovoljstva turista i lokalne zajednice. Unapređenje i diverzifikacija turističke ponude.

Projekt od posebnog značaja? (DA/NE)	Doprinos strateškim prioritetima/ ciljevima	Nositelj provedbe	Lokacija provedbe	Planirani rok početka	Planirani rok završetka	Ključne točke implementacije	Procijenjena vrijednost (EUR)	Izvor financiranja	Status dokumentacije
NE	SP4, SP1, SP8 4.5; 1.4; 8.2; 8.4	TZ ROGOZNICA I PSD GIRIČIĆ	Općina Rogoznica	2026.	2029.	Edukacija posjetitelja i lokalne zajednice, podrška lokalnim sudionicma u turizmu	800.000,00	Vlastita sredstva PSD GIRIČIĆ	Riješeni imovinsko-pravni odnosi

NAZIV PROJEKTA	9. BABIĆ FEST
Kratki opis	
Predmet projekta	Festival promocije Babića kao autohtone sorte s područja Rogoznice.
Svrha projekta	Podizanje svijesti turista i lokalnog stanovništva o vrijednosti očuvanja i kvaliteti Babića kao sorte. Projekt obuhvaća i edukaciju i predavanja o Babiću kao sorti, kako turista tako i zainteresiranih ugostitelja koji ga nude u svojoj ponudi
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Podizanje kvalitete turističkog proizvoda: podrška lokalnim proizvođačima (vinari) i promocija održivih praksi. Unapređenje i diverzifikacija turističke ponude.

Projekt od posebnog značaja? (DA/NE)	Doprinos strateškim prioritetima/ ciljevima	Nositelj provedbe	Lokacija provedbe	Planirani rok početka	Planirani rok završetka	Ključne točke implementacije	Procijenjena vrijednost (EUR)	Izvor financiranja	Status dokumentacije
NE	SP4, SP3, SP8 4.4; 3.4; 8.3	TZ ROGOZNICA	Općina Rogoznica	2026.	2029.	Edukacija posjetitelja i lokalne zajednice, podrška lokalnim sudionicma u turizmu	60.000,00	Vlastita sredstva Proračun JLS	Riješeni imovinsko-pravni odnosi

Projekti iz Tablice 31. međusobno su komplementarni i strateški usmjereni na postizanje uravnoteženog razvoja destinacije u s kladu s utvrđenim prioritetima. Identificirani projekti prvenstveno:

- ✓ doprinose rasterećenju obalnih zona (SP5),
- ✓ diversifikaciji turističkih proizvoda (SP4, SP1),
- ✓ povećanju kvalitete života i dostupnosti usluga (SP6),
- ✓ integripaju održive infrastrukturne standarde (SP5),
- ✓ jačaju identitet i tržišnu vidljivost destinacije (SP8).

Posebno se ističu projekti „Sportska dvorana“ i „Aglomeracija“ kao infrastrukturni zahvati visoke vrijednosti, dok se projekt „Nova ambulanta“ pokazuje kao ključan u kontekstu turističke sigurnosti i otpornosti destinacije. Projekti „Adriatic Offshore Tuna Championship“ i „Babić Fest“ pridonose diversifikaciji ponude kroz selektivne oblike turizma i jačanje destinacijskog branda, s mogućnošću pozicioniranja Rogoznice na međunarodnoj razini.

9. MJERENJE NAPRETKA I IZVJEŠĆE O PROVEDBI

Mjerenje napretka i redovito izvješćivanje o provedbi plana upravljanja destinacijom ključni su za osiguravanje uspješnosti održivog razvoja i prilagođavanje strategija prema potrebama destinacije. U kontekstu Turističke zajednice Općine Rogoznica, važno je kontinuirano pratiti kako turizam utječe na lokalnu zajednicu, gospodarstvo i okoliš, te osigurati transparentnost i uključivanje dionika u proces.

Prvi korak u mjerenju napretka je definiranje ključnih pokazatelja uspješnosti (KPI - Key Performance Indicators) koji će pomoći u kvantitativnom i kvalitativnom ocjenjivanju implementacije plana. Ti pokazatelji trebaju obuhvatiti sve ključne aspekte upravljanja destinacijom: Ekološki, gospodarski i društveni pokazatelji.

Za precizno mjerenje napretka potrebni su pouzdani izvori podataka, što uključuje korištenje kvantitativnih i kvalitativnih metoda prikupljanja informacija: Statistički podaci, ankete i intervjui i terenska istraživanja. Podaci prikupljeni kroz navedene metode analiziraju se u odnosu na postavljene ciljeve u planu upravljanja destinacijom. Evaluacija se može provoditi na godišnjoj ili polugodišnjoj bazi, kako bi se procijenilo postizanje ekoloških ciljeva, procijenio ekonomski doprinos turizmu i procijenili društveni učinci turizma.

9.1. Podrška i implementacija Plana upravljanja destinacijom

Implementacija Plana upravljanja destinacijom temelji se na načelu participativnog upravljanja, što podrazumijeva uključivanje ključnih dionika iz javnog, privatnog i civilnog sektora tijekom cijelog procesa izrade i provedbe Plana. Turistička zajednica koordinira aktivnosti, osigurava komunikaciju i nadzire praćenje provedbe strateških prioriteta, ciljeva i mjera.

Nakon usvajanja Plana upravljanja destinacijom od strane predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, dokument stječe obvezujuću snagu, čime se omogućuje:

- integracija mjera Plana u razvojne dokumente jedinice lokalne samouprave (proračun, strategije, projekti),
- koordinacija aktivnosti i odluka u području turizma, prostornog uređenja, infrastrukture i zaštite okoliša,
- provedba projekata iz Plana u skladu s nadležnostima dionika i zakonskom regulativom.

Ulogu glavnog koordinatora ima Turistička zajednica Općine Rogoznica, koja osigurava praćenje provedbe, komunikacijski okvir i izvješćivanje, u suradnji s:

−Općinom Rogoznica,

−javnim ustanovama (komunalno društvo, zaštita prirode, kultura, sport),
−privatnim sektorom (ugostitelji, smještajni objekti, ponuđači usluga),
−regionalnom turističkom zajednicom,
−Ministarstvom turizma i sporta,
−lokalnom zajednicom i civilnim sektorom.

Plan upravljanja destinacijom usvaja predstavničko tijelo jedinice lokalne odnosno područne samouprave na prijedlog turističkog vijeća turističke zajednice te ima zakonsko uporište čija je obveza donošenja propisana prvenstveno Zakonom o turizmu i pripadajućim pravilnikom.

Usvojeni plan upravljanja destinacijom objavljuje se u službenom glasniku jedinice lokalne samouprave i na mrežnim stranicama turističke zajednice.

9.2. Izvješće o provedbi Plana upravljanja destinacijom

Provedba Plana upravljanja destinacijom zahtijeva sustavno praćenje napretka i evaluaciju ostvarenja ciljeva, prema utvrđenim rokovima, indikatorima i projektnim točkama iz provedbenog dijela.

Turističko vijeće izrađuje godišnje izvješće o provedbi Plana upravljanja za prethodnu godinu i dostavlja ga predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave do 31. ožujka tekuće godine.

Izvješće mora sadržavati:

−pregled provedenih aktivnosti i status provedbe mjera,
−ostvarenje ciljeva po strateškim prioritetima,
−praćenje indikatora održivosti i učinka,
−identifikaciju prepreka, odstupanja i rizika,
−preporuke za korektivne mjere (ako su potrebne),
−status projektne dokumentacije i realizacije projekata,
−prijedlog izmjena Plana, ako se pokaže nužnim.

Redovito izvješćivanje o provedbi plana upravljanja destinacijom od ključne je važnosti za osiguravanje transparentnosti i povjerenja svih dionika. Izvješća trebaju biti dostupna lokalnoj zajednici, turističkom sektoru i javnosti, a mogu uključivati:

- **Godišnja izvješća:** Obuhvaćaju rezultate praćenja ključnih pokazatelja uspješnosti te analize postignuća i izazova u provedbi plana. Važno je navesti konkretne podatke o postizanju ekoloških, ekonomskih i društvenih ciljeva.

- **Izvješća za lokalne dionike:** Namijenjena lokalnom stanovništvu i poduzetnicima, ova izvješća uključuju informacije o tome kako turizam utječe na svakodnevni život, koja su nova ulaganja i što se planira u budućnosti.

- **Online izvješćivanje**: Transparentnost i šira dostupnost izvješća mogu se osigurati kroz internetske stranice općine ili destinacije, s redovitim ažuriranjem ključnih podataka, infografikama i interaktivnim kartama.

Na temelju rezultata analize i povratnih informacija lokalne zajednice, turističkih stručnjaka i posjetitelja, plan upravljanja destinacijom može se redovito prilagođavati. Ključne prilagodbe uključuju: reviziju ciljeva i pokazatelja, unaprjeđenje mjera i strategija i uključivanje inovacija.

10. ZAKL JUČAK

Plan upravljanja destinacijom općine Rogoznica izrađen je u skladu sa Smjernicama i uputama za izradu plana upravljanja destinacijom Ministarstva turizma i sporta te temeljem detaljno provedene analize stanja, resursne osnove, prihvatnih kapaciteta, razvojnih potencijala, izazova i potreba destinacije. Dokument predstavlja temeljni strateško-operativni okvir za upravljanje razvojem turizma u razdoblju važenja Plana, s naglaskom na održivost, koordinirano djelovanje dionika te racionalno i odgovorno korištenje prostora i resursa.

Posebno je važno istaknuti da je Plan upravljanja destinacijom izrađen utemeljeno na rezultatima izračuna prihvatnog kapaciteta destinacije, koji je primijenjen kao ulazni parametar pri oblikovanju razvojnih prioriteta, strateških ciljeva te mjera i prepor uka. Rezultati izračuna omogućili su preciznije definiranje prostorno-opterećenih zona, identifikaciju ograničenja u razvoju turizma te usmjeravanje budućeg prostornog i infrastrukturnog upravljanja. Na taj način Plan upravljanja ne samo da odgovara zakonskim zahtjevima, već osigurava stručnu podlogu za donošenje budućih odluka predstavničkog tijela Općine Rogoznica vezanih uz regulaciju kapaciteta smještaja, razvoj novih sadržaja i upravljanje turističkim tokovima. U provedbenoj fazi primjena rezultata prihvatnog kapaciteta omogućit će preciznije praćenje opterećenja destinacije te pravovremeno donošenje korektivnih mjera u svrhu održivog upravljanja turizmom

Provedenom analizom utvrđeno je kako je turizam jedan od ključnih pokretača gospodarstva općine Rogoznica, ali istovremeno nosi i određene prostorne, infrastrukturne, okolišne i društvene izazove koji zahtijevaju ciljano upravljanje. Identificirana su strateška područja djelovanja (SP1–SP8), postavljeni ciljevi razvoja, definirane mjere i aktivnosti te uspostavljen model koordinacije i implementacije. Posebno je naglašena važnost produljenja sezone, diversifikacije ponude, valorizacije prirodnih i kulturnih posebnosti, održivog upravljanja prostorom i infrastrukturom, digitalne transformacije, podizanja kvalitete turističkog proizvoda te jačanja kadrovskih i organizacijskih kapaciteta destinacije.

Plan upravljanja destinacijom temelji se na načelima održivosti, kvalitete, pristupačnosti, sigurnosti i zadovoljstva turista i lokalnog stanovništva. Razvoj turizma usmjerava se prema uravnoteženom gospodarskom rastu, očuvanju identiteta i prostora, a u skladu s nacionalnom Strategijom razvoja održivog turizma do 2030. i Zakonom o turizmu. Dokument donosi smjernice i preporuke za jedinicu lokalne samouprave, turističku zajednicu te ostale dionike u turizmu, a projekti definirani u okviru Plana predstavljaju instrument za provedbu mjera i ostvarenje pokazatelja održivosti. Projekti od posebnog značaja za destinaciju dodatno će pridonijeti realizaciji strateških ciljeva i nositi razvojno-transformacijsku ulogu.

Implementacija Plana kao i ostvarenje ciljeva i pokazatelja održivosti ovisit će o kontinuiranoj suradnji dionika sustava turizma i sustava upravljanja turizmom, redovitom praćenju napretka i pravodobnom izvješćivanju. U slučaju odstupanja, predviđeni su mehanizmi korekcije i prilagodbe Plana s ciljem osiguranja njegove aktualnosti i učinkovitosti. Time se osigurava da Plan upravljanja nije statični dokument, već živi alat za upravljanje destinacijom u skladu s principima odgovornog i strateški usmjerenog razvoja turizma.

Zaključno, Plan upravljanja destinacijom Rogoznica predstavlja ključni instrument za usmjeravanje razvoja turizma u pravcu dugoročne održivosti, povećanja konkurentnosti i kvalitete turističke ponude te očuvanja prirodnih i kulturnih vrijednosti destinacije. Njegova uspješna provedba doprinosit će jačanju lokalne posjetiteljske ekonomije, podizanju kvalitete života stanovništva i pozicioniranju Rogoznice kao prepoznatljive, cjelogodišnje i održive turističke destinacije.

11. LITERATURA

Pri izradi Plana upravljanja destinacijom korišteni su sljedeći izvori i bibliografija:

Elektronski izvori:

- Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)
- Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (»Narodne novine«, broj 52/19, 42/20, 144/20),
- Zakon o članarinama u turističkim zajednicama (»Narodne novine«, broj 52/19, 144/20),
- Zakon o turističkoj pristojbi (»Narodne novine«, broj 52/19, 32/20, 42/20),
- Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti (»Narodne novine«, broj 85/15, 121/16, 99/18, 25/19, 98/19, 32/20, 42/20, 126/21),
- Zakon o neprocijenjenom građevinskom zemljištu (»Narodne novine«, broj, 50/20),
- Pravilnik o metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta (»Narodne novine«, broj 112/24),
- Pravilnik o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom (»Narodne novine«, broj 112/24),
- Pravilnik o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma (»Narodne novine«, broj 112/24),
- Uredba o poticanju ulaganja u sektoru turizma (»Narodne novine«, broj 39/24),
- Službene stranice Turističke zajednice Općine Rogoznica,
- eVisitor

Dokumenti:

- Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine
- Drugi dokumenti ustupljeni od strane Turističke zajednice.

Izdavač: OPĆINA ROGOZNICA, Ulica Hrvatske mornarice 17, 22203 Rogoznica
Tel: 022/ 559 040 • Fax: 022/ 558 136;
E-mail: opcina.rogoznica@si.htnet.hr • Internet: www.rogoznica.hr
Tisak: Općina Rogoznica